

Éves jelentés

2006

EURÓPAI
ADATVÉDELMI BIZTOS

Éves jelentés

2006

EURÓPAI
ADATVÉDELMI BIZTOS

Postai cím: EDPS, rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles
Hivatali cím: rue Montoyer 63, Bruxelles
E-mail cím: edps@edps.europa.eu
Internet: <http://edps.europa.eu>
Tel.: (32-2) 283 19 00
Fax: (32-2) 283 19 50

A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire
segít Önnek választ találni.

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Egyes mobiltelefon-szolgáltatók nem engednek hozzáférést a 00 800-as telefonszámokhoz, vagy kiszámlázzák ezeket a hívásokat.

Jelentős mennyiségű további információt talál az Európai Unióról az interneten.
Az információk az Europa szerveren, a következő címen állnak rendelkezésre: <http://europa.eu>

Katalógusinformáció a kiadvány végén található.

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, 2007

ISBN 978-92-95030-20-6

© Európai Közösségek, 2007

A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.

Tartalomjegyzék

Felhasználói útmutató	6
Megbízatus	8
Előszó	9
1. Egyensúly és távlatok	11
1.1. 2006 általános áttekintése	11
1.2. 2006. évi eredmények	11
1.3. 2007-es célkitűzések	13
2. Felügyelet	15
2.1. Bevezetés	15
2.2. Adatvédelmi tisztviselők	15
2.3. Előzetes ellenőrzések	17
2.3.1. Jugalap	17
2.3.2. Eljárás	17
2.3.3. Mennyiségi elemzés	18
2.3.4. Fő kérdések az utólagosan vizsgált ügyekben	23
2.3.5. Fő kérdések a tényleges előzetes ellenőrzések során	25
2.3.6. Tanácsadás az előzetes ellenőrzések szükségességéről és az előzetes ellenőrzés hatálya alá nem tartozó értesítések	26
2.3.7. Az előzetes ellenőrzés alapján készített vélemények és a tanácsadások nyomon követése	27
2.3.8. Következtetések és a jövő	28
2.4. Panaszok	28
2.4.1. Bevezetés	28
2.4.2. Elfogadhatónak nyilvánított ügyek	29
2.4.3. Elutasított ügyek: az elutasítás fő indokai	32
2.4.4. Együttműködés az európai ombudsmannal	32
2.4.5. További munka a panaszok területén	33
2.5. Vizsgálatok	33
2.6. Igazgatási intézkedések	34
2.7. A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés és az adatvédelem	36
2.8. E-monitoring	37
2.9. Eurodac	37

3. Tanácsadás	40
3.1. Bevezetés	40
3.2. Tanácsadási politika	40
3.2.1. A tanácsadási politika végrehajtása	40
3.2.2. Tematikus terv	41
3.3. Jogalkotási javaslatokról szóló vélemények	42
3.3.1. Általános megjegyzések	42
3.3.2. Horizontális kérdések	42
3.3.3. Egyedi vélemények	43
3.4. Egyéb tevékenységek	48
3.5. Új fejlemények	50
3.5.1. Technológiai fejlesztések	50
3.5.2. Új politikai és jogalkotási fejlemények	51
4. Együttműködés	54
4.1. A 29. cikk alapján létrehozott munkacsoport	54
4.2. A Tanács adatvédelmi munkacsoportja	56
4.3. Harmadik pillér	56
4.4. Európai konferencia	58
4.5. Nemzetközi konferencia	58
5. Kommunikáció	60
5.1. Bevezetés	60
5.2. Fő tevékenységek és célcsoportok	61
5.3. Honlap	62
5.4. Beszéd	63
5.5. Hírlevél	64
5.6. Sajtószolgálat	65
5.7. Információ vagy tanácsadás	65
5.8. Az EU nyílt napja	66
6. Igazgatás, költségvetés, személyzet	67
6.1. Bevezetés: egy új intézmény kialakítása	67
6.2. Költségvetés	67
6.3. Emberi erőforrások	68
6.3.1. Felvétel	68
6.3.2. Gyakornoki program	69
6.3.3. A kirendelt nemzeti szakértőkre vonatkozó program	69
6.3.4. Szervezeti ábra	70
6.3.5. Képzés	70
6.4. Igazgatási segítségnyújtás és intézményközi együttműködés	70
6.4.1. Az igazgatási együttműködési megállapodás meghosszabbítása	70
6.4.2. Az intézményközi együttműködés nyomon követése	71
6.4.3. Külső kapcsolatok	71
6.5. Infrastruktúra	71

6.6. Igazgatási környezet	71
6.6.1. A belső ellenőrzési standardok létrehozásának nyomon követése	71
6.6.2. A személyzeti bizottság létrehozása	72
6.6.3. Rugalmas munkaidő	72
6.6.4. Belső szabályok	72
6.7. 2007-es célkitűzések	72
A. melléklet – Jogi keret	74
B. melléklet – Kivonat a 45/2001/EK rendeletből	76
C. melléklet – Rövidítések jegyzéke	78
D. melléklet – Az adatvédelmi tisztviselők jegyzéke	79
E. melléklet – Az előzetes ellenőrzések elvégzésére igénybe vett idő ügyenként és intézményenként	80
F. melléklet – Az előzetes ellenőrzésekről készített vélemények jegyzéke	82
G. melléklet – A jogalkotási javaslatokról szóló vélemények jegyzéke	87
H. melléklet – Az Európai Adatvédelmi Biztos titkárságának összetétele	89
I. melléklet – Az igazgatási megállapodások és határozatok jegyzéke	91

Felhasználói útmutató

A felhasználói útmutatót a megbízásban szereplő célkitűzések, valamint Peter Hustinx, az európai adatvédelmi biztos bevezetője követi.

Az **egyensúly és távlatok** című 1. fejezet általános áttekintést nyújt az európai adatvédelmi biztos tevékenységeiről. A fejezet kiemeli a 2006-ban elért eredményeket, és meghatározza a 2007-es célokat.

A **Felügyelet** című 2. fejezet részletesen leírja az EK-intézmények és -szervek adatvédelmi kötelezettségei betartásának biztosítása és figyelemmel kísérése érdekében végzett munkát. Az általános áttekintést az európai adatvédelmi biztos által az EU igazgatásában betöltött szerep ismertetése követi. Ez a fejezet tartalmazza az előzetes ellenőrzések, a panaszok és a vizsgálatok elemzését, és a 2006-ban vizsgált igazgatási intézkedésekkel kapcsolatban adott tanácsokat. Tárgyalja az európai ombudsmannal aláírt szándéknyilatkozatot is, és ismerteti a 2005 júliusában közzétett, az átláthatóságról és a nyilvános hozzáférésről szóló dokumentumot követő intézkedéseket. Ezen túlmenően a fejezet külön szakaszt szentel az e-monitoring kérdésének, és új információkat nyújt az Eurodac felügyeletéről.

A **Tanácsadás** címet viselő 3. fejezet az európai adatvédelmi biztos tanácsadói szerepében bekövetkezett fejleményekről szól, és a jogalkotási javaslatokról, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumokról készített véleményekre, továbbá ezeknek az egyre növekvő számú területre gyakorolt hatására összpontosít. A fejezet elemzi továbbá a horizontális témákat, és bevezet néhány új technológiai kérdést, mint például a segítő technológiák és a kutatás-fejlesztés szerepe a magánélet védelmében és az adatvédelemben.

Az **Együttműködés** című 4. fejezet az olyan kulcsfontosságú fórumokban végzett munkát írja le, mint a 29-es munkacsoport, a „harmadik pillér” szerinti közös ellenőrző hatóságok, valamint az európai, illetve a nemzetközi adatvédelmi konferencia.

A **Kommunikáció** című 5. fejezet bemutatja az úgynevezett „londoni kezdeményezést”, és körbejárja a különböző kommunikációs eszközök, például a honlap, a hírlevelek, a sajtószolgálat és a beszédek alkalmazásának kérdéskörét.

Az **Igazgatás, költségvetés és személyzet** címmel ellátott 6. fejezet a szervezeten belüli főbb fejleményeket írja le, beleértve a költségvetési kérdéseket, valamint az emberi erőforrásokkal és az igazgatási megállapodásokkal kapcsolatos kérdéseket.

A jelentés a **mellékletekkel** zárul, amelyek áttekintést nyújtanak a megfelelő jogi keretekről, tartalmazzák a 45/2001/EK rendelet kivonatát, a rövidítések jegyzékét, az előzetes ellenőrzésekkel

kapcsolatos statisztikákat, az uniós intézmények adatvédelmi tisztviselőinek jegyzékét, az Európai Adatvédelmi Biztos titkárságának összetételét stb.

Külön **Összefoglalás** közzétételére is sor került azok számára, akik a 2006-os fő fejlemények rövidebb leírására kíváncsiak.

Akik további információkat szeretnének megtudni az Európai Adatvédelmi Biztossal kapcsolatban, keressék fel honlapunkat, amely továbbra is elsődleges szerepet játszik a hivatal kommunikációjában: www.edps.europa.eu. A honlap lehetővé teszi a kéthavonta megjelenő hírlevelünkre való feliratkozást is.

Az éves beszámoló és az összefoglaló nyomtatott változata térítésmentesen megrendelhető; a kapcsolattartó elérhetősége honlapunkon könnyen megtalálható.

Megbízatus

Az európai adatvédelmi biztos megbízatusa annak biztosítására terjed ki, hogy az EK-intézmények és -szervek általi személyesadat-feldogozás során az egyének alapvető jogait és szabadságait, különösen a magánélet védelméhez fűződő jogát tiszteletben tartásák. Az európai adatvédelmi biztos feladata:

- annak figyelemmel kísérése és biztosítása, hogy az EK-intézmények és -szervek általi személyesadat-feldogozás során a 45/2001/EK rendelet, és más, az alapvető jogok és szabadságok védelmével kapcsolatos közösségi jogi aktusok rendelkezéseit tiszteletben tartják (felügyelet),
- tanácsadás az EK-intézmények és szervek részére a személyes adatok feldogozásával kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ez magában foglalja a jogalkotási javaslatokról szóló tanácsadást és a személyes adatok védelmére hatást gyakorló új fejlemények figyelemmel kísérését („tanácsadás”),
- együttműködés a nemzeti felügyeleti hatóságokkal és az EU harmadik pillérébe tartozó felügyeleti szervekkel a személyes adatok védelme nagyobb összhangjának megteremtése érdekében (együttműködés).

Ennek megfelelően az európai adatvédelmi biztos stratégiai munkát folytat a következők érdekében:

- az intézményeken és szerveken belül adatvédelmi kultúra kialakítása, és ezzel a jó kormányzás jobbításához való hozzájárulás,
- megfelelő esetekben az adatvédelmi elvek tiszteletben tartásának meghonosítása az EK jogszabályaiba és szakpolitikáiba,
- az EU szakpolitikái minőségének javítása minden olyan esetben, amelyben azok sikerének alapfeltétele a hatékony adatvédelem.

Előszó

Örömmel nyújtom be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak az európai adatvédelmi biztosként végzett tevékenységeimről szóló harmadik éves jelentésemet, a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel, valamint az EK-Szerződés 286. cikkével összhangban.

Ez a jelentés a 2006. évre terjed ki, amely a második teljes év az Európai Adatvédelmi Biztos új, független felügyelő hatóságként való működésében, melynek során feladata annak biztosítása, hogy a személyes adatok feldolgozása tekintetében a közösségi intézmények és szervek tiszte-

letben tartsák a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait, és különösen a magánélet védelméhez fűződő jogot.

Miután megtörténtek az első lépések egy új intézmény kiépítése, és az Európai Unió polgárai személyes adatainak védelmét szolgáló jogi biztosítékok alkalmazásának figyelemmel kísérését és biztosítását célzó közösségi szintű szerepének kidolgozása felé, itt az ideje az eredmények felmérésének.

Ez a jelentés bemutatja, hogy a 2006. év során a különböző területeken milyen jelentős előrelépések történtek. Az európai adatvédelmi biztos elismerést nyert, mint egy igen lényeges terület hiteles és látható szereplője. Az EU intézményeinek és szerveinek jelentős része jó úton halad afelé, hogy az adatvédelmi szabályokat és elveket a mindennapi gyakorlat során alkalmazza. Mind gyakrabban veszik igénybe az európai adatvédelmi biztos tanácsadói szerepét, amelynek pozitív hatása már kezd láthatóvá válni.

Legalább két kihívás azonban még előttünk áll. Az egyik az adatvédelmi szabályoknak és elveknek a teljes uniós igazgatásban való végrehajtásához és ahhoz kapcsolódik, hogy a „jó kormányzás” részeként „adatvédelmi kultúrát” dolgozzanak ki. Az európai adatvédelmi biztos 2007 tavaszától elkezd az egyes intézményekben és szervezetekben elért előrelépések számbavételét, és megfelelő visszajelzéseket fog biztosítani.

A második kihívás annak elérése, hogy az adatvédelmi elveket integrálják a közösségi jogszabályokba, és hogy az EU szakpolitikáinak minőségét minden olyan esetben, amelyben azok sikerének alapfeltétele a hatékony adatvédelem, tovább javítsák. Egyértelmű, hogy ez a magánélet védelme szempontjainak néhány olyan területre kiterjedő hatékony integrálásával is együtt jár, mint például a közbiztonsági és a bűnüldözési politikák, amelyek gyakran mintha más úton járnának.

Engedjék meg ezért, hogy még egyszer megköszönjem mindazoknak a segítségét, akik az Európai Parlamentben, a Tanácsnál és a Bizottságnál továbbra is segítik a munkánkat, valamint azokat, akik a különböző intézményekben és szervezetben a legközvetlenebb módon felelnek azért, ahogyan a gyakorlatban az adatvédelem megvalósul. Azokat is szeretném ösztönözni, akik a még előttünk álló kihívások leküzdésében kapnak majd szerepet.

Végezetül külön köszönetemet szeretném kifejezni Joaquín Bayo Delgado helyettes biztos nevében is munkatársainknak, akik részt vesznek megbízatásunk teljesítésében. Munkatársaink képességei és értékei kimagaslóak, és nagyban hozzájárultak egyre növekvő hatékonyságunkhoz.

Peter Hustinx
európai adatvédelmi biztos

1. Egyensúly és távlatok

1.1. 2006 általános áttekintése

Az európai adatvédelmi biztos tevékenységének jogi kerete ⁽¹⁾ számos olyan feladatot és hatáskört eredményez, amely három fő szerep alapvető elkülönítését teszi lehetővé. Ezek a szerepek továbbra is az európai adatvédelmi biztos tevékenységeinek stratégiai platformjaként szolgálnak, és a megbízatásában szereplő célkitűzések részét képezik:

- **felügyeleti** szerep: annak figyelemmel kísérése és biztosítása, hogy a közösségi intézmények és szervek ⁽²⁾ a személyes adatok feldolgozása során tiszteletben tartsák a már létező jogi biztosítékokat;
- **konzultatív** szerep: tanácsadás a közösségi intézmények és szervek számára minden vonatkozó kérdéssel, és különösen a személyes adatok védelmére hatást gyakorló jogalkotási javaslatokról;
- **együttműködési** szerep: együttműködés a nemzeti felügyeleti hatóságokkal és az EU harmadik pillérébe – többek között a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területéhez – tartozó felügyeleti szervekkel a személyes adatok védelme nagyobb összhangjának megteremtése érdekében.

Ezekkel a szerepekkel az éves jelentés 2., 3. és 4. fejezete foglalkozik részletesebben, amely fejezetek bemutatják az európai adatvédelmi biztos 2006-ban végzett fő tevékenységeit és az elért előrelépéseket. Az e tevékenységekre vonatkozó információnyújtás és kommunikáció különös fontossága eredményeképpen a **kommunikáció** külön hangsúlyt kapott az 5. fejezetben. E tevékenységek nagy része a pénzügyi, emberi és más **erőforrások** hatékony igazgatásától függ, amiket a 6. fejezetben tárgyalunk.

⁽¹⁾ A jogi keret áttekintését lásd az A. mellékletben, a 45/2001/EK rendelet kivonatát pedig a B. mellékletben.

⁽²⁾ A jelentésben végig a 45/2001/EK rendeletben alkalmazott „intézmények” és „szervek” kifejezéseket használjuk. Ezek magukban foglalják a közösségi ügynökségeket is. Ezek teljes jegyzéke a következő címen érhető el: http://europa.eu/agencies/community_agencies/index_en.htm.

Az európai adatvédelmi biztos szándékosan döntött úgy, hogy az adatvédelmet összekapcsolja más kapcsolódó témákkal és gyakorlati eredményekkel. Ezért hangsúlyozta már a kezdetektől fogva, hogy számos uniós szakpolitika múlik **a személyes adatok jogszerű feldolgozásán**, és hogy **a személyes adatok hatékony védelmét**, mint az uniós szakpolitikák mögött meghúzódó alapvető értéket e szakpolitikák **sikerének feltételeként** kell számon tartani. Az európai adatvédelmi biztos továbbra is ezen általános szellemiség szerint folytatja tevékenységeit, és pozitív eredményekre számít.

2006-ban különböző fontos területeken jelentős előrelépés történt e célkitűzések megvalósítása felé. Ennek ellenére 2007-ben és azt követően még több, megfelelő előrelépésre van szükség ugyanezen elvek mentén a teljes bizonyosság érdekében. Az európai adatvédelmi biztos 2007 tavaszától elkezdte az egyes intézményekben és szervezetekben elért előrelépések számbavételét, intézményenként és szervenként eltérő ellenőrzések alapján. Biztosítja azt is, hogy az intézmények és szervezetek megfelelő visszajelzéseket kapjanak.

1.2. 2006. évi eredmények

A 2005. évi éves jelentés az alább felsorolt fő célkitűzéseket jelölte ki a 2006. évre. A célkitűzések nagy része megvalósult.

- **Az adatvédelmi tisztviselők hálózatának támogatása**

Az adatvédelmi tisztviselők által a 45/2001/EK rendelet hatékony tiszteletben tartásának biztosításában játszott szerepről szóló, az európai adatvédelmi biztos által készített állásfoglalás közzététele óta megnőtt az adatvédelmi tisztviselők száma. Az európai adatvédelmi biztos továbbra is szilárd támogatást nyújt hálózatuknak, és az új adatvédelmi tisztviselők számára

munkaértekezletet szervezett. A nagyméretű intézményekben végzett értesítésekkel kapcsolatos előrelépések kétoldalú értékelésére rendszeres időközönként sor kerül.

- **Az előzetes ellenőrzések folytatása**

A már alkalmazott adatfeldolgozási műveletek előzetes ellenőrzésének száma is jelentősen emelkedett, mind a prioritást élvező, mind az egyéb kategóriákban. A véleményeket a honlapon tettük közzé. A kapcsolódó politikákat és a főbb, tárgyalat kérdéseket rendszeres üléseken megtárgyaltuk az adatvédelmi tisztviselőkkel, és leírtuk ebben az éves jelentésben. Következésképpen külön irányadó dokumentum kiadására nem került sor.

- **E-monitoring és forgalmi adatok**

Az elektronikus kommunikációs hálózatok használatával kapcsolatos személyesadat-feldolgozásra vonatkozó iránymutatások végleges változata elkészült, közzétételét 2007-re tervezzük. Az e területen végzett előzetes ellenőrzésekre vonatkozó vélemények elkészültek. Az adatmegőrzéssel kapcsolatos listák benyújtását követően az európai adatvédelmi biztos megkezdi az azok értékelését célzó eljárásokat.

- **Iránymutatások a személyes adatok nyilvántartásáról**

Az európai adatvédelmi biztos vizsgálatot kezdett a közösségi intézmények és szervek személyes adatai nyilvántartásának jelenlegi gyakorlatáról. E vizsgálat eredményei, valamint a kapcsolódó kérdésekben végzett előzetes ellenőrzések elemzése alapján készülöben van egy iránymutatásokat tartalmazó dokumentum. Tanulmányoztuk a fegyelmi intézkedésekkel kapcsolatos adatok megőrzését, ami alapján ajánlásokat készítünk az általános gyakorlatra vonatkozóan.

- **Adatátadás harmadik országoknak**

A harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek való adatátadást előzetes tanulmányban elemeztük, és megtárgyaltuk az OLAF-fal. Mind a 45/2001/EK rendeletnek megfelelő strukturális megközelítés szükségességének, mind a szándéknyilatkozatok és más rugalmas mechanizmusok alkalmazásának figyelembevételére sor került. Figyelembe vettük más uniós szervek álláspontját is.

- **Az Eurodac felügyelete**

Jelenleg folyamatban van az Eurodac központi adatbázisának mélyreható biztonsági ellenőrzése, az

eredmények 2007 közepére várhatóak. Az európai adatvédelmi biztos szoros együttműködést alakít ki a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal egy közös felügyeleti rendszerrel kapcsolatban annak érdekében, hogy más, nagyszabású adatbázisokat építsenek ki, és megosszák tapasztalataikat. Az első közös jelentés 2007 közepére várható.

- **A jogalkotásra vonatkozó tanácsadói szerep**

Sor került az európai adatvédelmi biztos jogalkotási javaslatokkal kapcsolatos tanácsadói szerepéről szóló, 2005. évi irányadó dokumentum végrehajtására. A kibocsátott vélemények száma kétszeresére nőtt, és ezek a vélemények számos különböző területre kiterjednek. A honlapon közzétettük a 2007. évi megfelelő témákkal kapcsolatos első tervet. A kibocsátott véleményeket rendszeresen nyomon követjük.

- **Beavatkozás bírósági ügyekbe**

Az európai adatvédelmi biztos a nyilvános hozzáféréssel és az adatvédelemmel kapcsolatos, az Elsőfokú Bíróság előtt folyamatban levő három ügyben felhatalmazást kapott a beavatkozásra, és az egyik ügy nyilvános tárgyalásán részt is vett. A biztos kérelmezte, hogy a Bíróság előtt beavatkozhat az adatmegőrzésről szóló 2006/42/EK irányelv érvényességéről folyó ügybe is. Szoroson figyelemmel kísérjük azokat a bírósági ügyeket, amelyek az adatvédelmi elvek értelmezésével kapcsolatos kérdéseket vetnek fel.

- **A honlap második változata**

2007 januárjában honlapunk teljesen megújult. 2007 tavaszán a honlap az előzetes ellenőrzési értesítések nyilvántartásához való online hozzáféréssel és néhány más gyakorlati kiegészítéssel bővül majd. A honlap jelenlegi struktúrája az európai adatvédelmi biztos fő feladatainak megfelelően épül fel, és jobb hozzáférést biztosít a különböző tevékenységekkel kapcsolatos információkhoz.

- **Erőforrás-fejlesztés**

Az európai adatvédelmi biztos folytatta a feladatai hatékony elvégzésének biztosításához szükséges erőforrások és infrastruktúra kialakítását. A 2004-ben a Bizottsággal, a Parlamenttel és a Tanáccsal megkötött igazgatási megállapodást további három évre meghosszabbítottuk. Az irodák területe is megnőtt, mára még egy emeletet elfoglalunk. A személyzeti bizottság aktív szerepet játszik a megbeszéléseken.

1.3. 2007-es célkitűzések

2007-re a következő fő célkitűzéseket jelöltük ki. A velük kapcsolatban elért eredményekről jövőre számolunk be.

- **Az adatvédelmi tisztviselők hálózatának mérete**

Az adatvédelmi tisztviselők hálózatának el kell érnie végleges méretét azáltal, hogy valamennyi intézmény és szerv részt vesz a hálózat tevékenységeiben. Az európai adatvédelmi biztos továbbra is erőteljes támogatást és útmutatást nyújt az adatvédelmi tisztviselők feladatainak kidolgozásához, és ösztönzi a jó gyakorlatok cseréjét.

- **Az előzetes ellenőrzések folytatása**

Az európai adatvédelmi biztos valamennyi kategóriában véglegesíteni kívánja a már meglévő adatfeldolgozási műveletek előzetes ellenőrzését. Különös figyelmet fordít majd az intézményközi rendszerekre és az egyes intézmények és szervek általi közös használattal járó egyéb helyzetekre az eljárások korszerűsítése és egyszerűsítése érdekében. Az előzetes ellenőrzés eredményeit az adatvédelmi tisztviselők és más megfelelő felek széles köre megkapja majd.

- **Vizsgálatok és ellenőrzések**

Az európai adatvédelmi biztos 2007 tavaszától megkezdte a 45/2001/EK rendelet végrehajtásában elért előrelépések felmérését, intézményenként és szervenként eltérő, többek között helyszíni ellenőrzések elvégzése útján. Figyelmet fordít majd az értesítésekre és az előzetes ellenőrzésekre, valamint a korábbi előzetes ellenőrzési ügyekben kiadott vélemények végrehajtására. Az európai adatvédelmi biztos egy általánosabb vizsgálati politikáról szóló anyag kidolgozását és közzétételét is tervezi.

- **Videokamerás megfigyelőrendszerek**

Az európai adatvédelmi biztos iránymutatásokat fog kidolgozni és közzétenni az uniós intézmények és szervek által működtetett videokamerás megfigyelőrendszerekről, amelyek hatást gyakorolhatnak a személyzetnek és a látogatóknak a magánélet védelméhez fűződő jogára. Az iránymutatások kiterjednek majd általában a videokamerás megfigyelőrendszerek használatára, valamint az ilyen megfigyelőrendszerek használatának a magánélet védelmét tiszteletben tartó gyakorlatára.

- **Horizontális kérdések**

Az előzetes ellenőrzésekről szóló véleményekben és a panaszokkal kapcsolatos határozatokban számos olyan közös kérdés felmerült, amely az ügyek szereplőin túl más intézmények és szervek számára is hasznos lehet. Az európai adatvédelmi biztos ezekről a horizontális kérdésekről tanulmányokat fog készíteni, amelyeket iránymutatásul valamennyi intézmény és szerv számára széles körben hozzáférhetővé tesz.

- **Jogalkotási tanácsadás**

Az európai adatvédelmi biztos továbbra is véleményezni fogja az új jogszabályokra irányuló javaslatokat, és biztosítani fogja a megfelelő nyomon követést. Ez a tanácsadói szerep számos különböző területre kiterjed majd, és a megfelelő témák és prioritások szisztematikus tervbe vételére és kiválasztására épül. Külön figyelmet fordítunk majd a végrehajtási határozatokra irányuló, megfelelő javaslatokra.

- **Adatvédelem a harmadik pillérben**

Az európai adatvédelmi biztos továbbra is külön figyelmet szentel az adatvédelem általános keretei kidolgozásának és kellő időben megvalósuló elfogadásának a harmadik pillérben. Szorosan figyelemmel kíséri majd a személyes adatok határokon átnyúló cseréjére, illetve a magán- vagy a közzeférea adataihoz bűnüldözési célokra való hozzáférés biztosítására vonatkozó javaslatokat.

- **Az adatvédelemről szóló kommunikáció**

Az európai adatvédelmi biztos erőteljes támogatást nyújt majd a „londoni kezdeményezés” azon tevékenységeinek nyomán követéséhez (lásd az 5.1. pontot), melyek célja „Az adatvédelemről szóló kommunikáció és az adatvédelem hatékonyabbá tétele”. Ez az adatvédelmi elvekkel kapcsolatos „tudatosság növelésétől” elkezdve a „jobb végrehajtáson” át „a hatékony érvényesítésig” számos tevékenységre kiterjed.

- **Eljárási szabályzat**

Az eddig összegyűjtött perspektívák és tapasztalatok alapján az európai adatvédelmi biztos a különböző szerepeire és tevékenységeire kiterjedő eljárási szabályzatot fogad majd el, és azt széles körben hozzáférhetővé teszi. Az eljárási szabályzatot az olyan érdekelt feleket célzó gyakorlati információk és eszközök egészítik majd ki, mint például a panaszt vagy tanácsadási kérelmet benyújtani szándékozó személyek, vagy a vizsgálat tárgyát képező intézmények vagy szervek.

- **Erőforrás-gazdálkodás**

Az európai adatvédelmi biztos tovább emeli a pénzügyi és emberi erőforrás-gazdálkodás színvonalát a költségvetési struktúra megújítása, és az olyan területekre vonatkozó belső szabályok elfogadása útján, mint a személyzet értékelése és egy képzési politika kialakítása. Különböző színvonal-emelésre a belső hivatali környezetben is sor kerül majd, beleértve az elektronikuslevélkezelést és az információbiztonságot is.

2. Felügyelet

2.1. Bevezetés

Az európai adatvédelmi biztos feladata, hogy független módon ellenőrizze a közösségi intézmények, szervek által végzett olyan adatfeldolgozási műveleteket, amelyek teljes mértékben vagy részben a közösségi jog hatálya alá tartoznak (kivéve a Bíróság által igazságszolgáltatási tevékenysége részeként elvégzett műveleteket). A rendelet számos olyan feladatot és hatáskört ír le és ruház a biztosra, amelyek lehetővé teszik felügyeleti feladatai elvégzését.

2006-ban a felügyelet fő formája továbbra is az előzetes ellenőrzés volt. Ez a feladat a 45/2001/EK rendelet 27. cikkében meghatározottak szerint magában foglalja a közösségi szervek és intézmények által végzett olyan tevékenységek alapos vizsgálatát, amelyek külön kockázatot jelenthetnek az adatalanyokra nézve. A lentebb kifejtetteknek megfelelően a már folyamatban lévő, valamint a tervezett adatfeldolgozási műveletek ellenőrzése pontos képet nyújt a személyes ada-

tok intézmények és szervek általi feldolgozásáról. Az európai adatvédelmi biztos által készített vélemények az adatkezelők számára lehetővé teszik, hogy adatfeldolgozási műveleteiket az európai adatvédelmi biztos iránymutatásaihoz igazítsák, különösen olyan esetekben, amelyekben az adatvédelmi szabályok figyelmen kívül hagyása súlyosan veszélyeztetheti az egyének jogait. Az európai adatvédelmi biztos eszköztárában olyan egyéb módszerek is találhatóak, mint a panaszok kezelése és vizsgálatok végzése.

Ami az európai adatvédelmi biztosra ruházott hatáskört illeti, mindez ideig semmit nem rendelt még el, nem állapított meg tilalmat vagy nem adott ki figyelmeztetést. Mostanáig elegendőnek bizonyult, ha az európai adatvédelmi biztos ajánlások formájában véleményt nyilvánított (előzetes ellenőrzések, továbbá panaszok esetében). Az adatkezelők vagy végrehajtották az ajánlásokban foglaltakat, vagy jelezték, hogy szándékukban áll végrehajtani azokat, és megkezdték a szükséges lépések megtételét. A válaszadás gyorsasága esetenként változó. Az európai adatvédelmi biztos kidolgozta az ajánlások nyomán követésének szisztematikus módszerét.

Joaquín Bayo Delgado, helyettes biztos egy értekezleten a munkatársakkal

2.2. Adatvédelmi tisztviselők

A rendelet előírja, hogy minden közösségi intézmény és szerv legalább egy személyt kinevez adatvédelmi tisztviselőnek (24. cikk (1) bekezdés). Néhány intézmény az adatvédelmi tisztviselő mellé helyezett is felvett. A Bizottság az Európai Csalás Elleni Hivatalba (OLAF, a Bizottság egyik igazgatósága) is kinevezett egy adatvédelmi

Az európai adatvédelmi biztos az adatvédelmi tisztviselők hálózatának találkozóján vesz részt Lisszabonban (Portugália)

tisztviselőt, valamint az adatvédelemmel összefüggő valamennyi kérdés adott igazgatóságon belüli összehangolására minden más igazgatóságon kinevezett egy-egy „adatvédelmi koordinátort”.

Az adatvédelmi tisztviselők éveken át rendszeres időközönként találkoztak közös tapasztalataik kicserélése és a horizontális kérdések megtárgyalása érdekében. Ez a nem hivatalos hálózat az együttműködés tekintetében hatékonynak bizonyult. Mindez 2006-ban is folytatódott.

Az európai adatvédelmi biztos az adatvédelmi tisztviselők valamennyi ülését felkereste, márciusban (Luxemburg, Európai Bíróság), júniusban (Lisszabon, a Kábítószerek és a Kábítószerek-függőség Európai Megfigyelőközpontja) és októberben (Brüsszel, az Európai Adatvédelmi Biztos Hivatala). Ezek a találkozók jó alkalmat szolgáltattak az európai adatvédelmi biztos számára, hogy munkájának fejleményeiről tájékoztassa az adatvédelmi tisztviselőket, és megtárgyalja velük a mindegyiküket érintő kérdéseket. Az európai adatvédelmi biztos ezt a fórumot arra is felhasználta, hogy elmagyarázza és megtárgyalja az előzetes ellenőrzési eljárást és az ezen eljárás szempontjából releváns, a rendeletben szereplő főbb elveket (pl. adatkezelő, adatfeldolgozási műveletek stb.). A találkozók arra is lehetőséget nyújtottak az európai adatvédelmi biztos számára, hogy felvázolja az előzetes ellenőrzések területén elért előrelépéseket, és hogy ismertesse az előzetes ellenőrzési munkából levont egyes következtetések részleteit. Az európai adatvédelmi biztos és az adatvédelmi tisztviselők közötti együttműködés így továbbra is igen pozitív irányba fejlődött.

A júniusi lisszaboni találkozót követően az európai adatvédelmi biztos munkaértekezletet szervezett az új adatvédelmi tisztviselők számára néhány, már gyakorlatlalt bíró adatvédelmi tisztviselő segítségével. A munkaértekezleten megtárgyaltuk a rendelet fő pontjait, elsősorban azokra a gyakorlati kérdésekre összpontosítva, amelyek segíthetnek az új adatvédelmi tisztviselőknek feladataik kialakításában.

2006 novemberében az európai adatvédelmi biztos és az adatvédelmi tisztviselők együttműködésének újabb fóruma nyílt meg az adatmegőrzés határidejével, az adatzárolással és a törléssel foglalkozó munkacsoport létrehozása útján. Az európai adatvédelmi biztos helyettese, két munkatársa és néhány adatvédelmi tisztviselő rendszeresen találkoznak, hogy a fenti kérdésekről az adatkezelők és a számítástechnikai szakemberek számára gyakorlati iránymutatást nyújtó anyagot készítsenek.

2006-ban az európai adatvédelmi biztos kitartott amellett, hogy minden intézmény és szerv jogi kötelezettsége, hogy adatvédelmi tisztviselőt nevezzen ki, és kiemelte a 2005-ben kiadott állásfoglalásában szereplő kulcsfontosságú üzeneteket. Ennek eredményeképpen 7 új adatvédelmi tisztviselő kinevezésére került sor ⁽³⁾. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a kinevezés önmagában nem elegendő, és nem jelenti azt, hogy az érintett intézmény vagy szerv ezzel automatikusan teljesíti a rendelet követelményeit. A részmunkaidős adatvédelmi tisztviselők számára elég időt kell biztosítani arra, hogy az adatvédelemmel foglalkozzanak, és fel-

⁽³⁾ Nem számítva a már meglévő pozíciók esetén, pl. másik beosztásba való távozás miatt felmerült üresedéseket.

adataik elvégzése érdekében mindnyájuknak elegendő forrásra van szüksége. Hatékonyabbá kell tenni azt is, hogy az intézményükben vagy szervükben végzett személyesadat-feldolgozásról értesítést kapjanak, és adott esetben értesítsék az európai adatvédelmi biztost minden olyan adatfeldolgozási műveletről, amely az érintett személyekre nézve külön kockázatot jelent, és emiatt azok előzetes ellenőrzése szükséges.

2.3. Előzetes ellenőrzések

2.3.1. Jogalap

Általános elv: 27. cikk (1) bekezdés

A rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerint mindazokat „az adatfeldolgozási műveleteket, amelyek jellegükénél, alkalmazási körükénél vagy céljuknál fogva külön kockázatot jelenthetnek az adatalányok jogaira és szabadságaira nézve” az európai adatvédelmi biztosnak előzetesen ellenőriznie kell. A rendelet 27. cikkének (2) bekezdése felsorolja azokat az adatfeldolgozási műveleteket, amelyek ilyen kockázatot jelenthetnek. Ez a felsorolás nem teljes. Más, nem említett esetek is jelenthetnek külön kockázatot az adatalányok jogaira és szabadságaira nézve, így indokolttá tehetik az európai adatvédelmi biztos előzetes ellenőrzését. Például minden olyan személyesadat-feldolgozási művelet, amely érinti a 36. cikkben meghatározottak szerinti titkosság elvét, külön kockázatot jelent, ami indokolttá teszi az európai adatvédelmi biztos előzetes vizsgálatát. A másik, 2006-ban elfogadott feltétel a fényképtől eltérő, más biometrikus adatok jelenléte, hiszen a biometrikus azonosítók természetéből adódóan az összekapcsolhatóság, valamint a technikai eszközök állapota miatt előfordulhat, hogy az adatalányok számára váratlan és/vagy kedvezőtlen eredmények születnek.

A 27. cikk (2) bekezdésében felsorolt esetek

A 27. cikk (2) bekezdése számos olyan adatfeldolgozási műveletet sorol fel, amely az adatalányok jogaira és szabadságaira nézve külön kockázatot jelenthet:

- a) *az egészségi állapottal kapcsolatos adatok feldolgozása, valamint a bűncselekmények gyanújával, bűncselekményekkel, büntetőítéletekkel vagy biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos adatok feldolgozása* (franciául „sûreté”, vagyis jogi eljárás keretei között elfogadott intézkedések).

- b) *az adatalányok személyes jellemzőinek – így például képességeinek, teljesítményének és magatartásának – értékelésére irányuló adatfeldolgozási műveletek;*
 c) *a különböző célból feldolgozott adatoknak a nemzeti, illetve közösségi jogszabályok által elő nem írt összekapcsolását lehetővé tevő adatfeldolgozási műveletek;*
 d) *olyan adatfeldolgozási műveletek, amelyek célja, hogy jogot vagy előnyt megtagadjanak, illetve személyeket valamely szerződésből kizárjanak.*

Az előző két évben kidolgozott feltételeket ⁽⁴⁾ idén is alkalmaztuk e rendelkezés értelmezése során, mind az olyan esetekben, amelyekben az a döntés született, hogy az adatvédelmi tisztviselő által küldött értesítés tárgya nem ellenőrizendő előzetesen, mind pedig amikor azt javasoltuk, hogy kérjenek tanácsot az előzetes ellenőrzés szükségességéről (lásd a 2.3.6. pontot is).

2.3.2. Eljárás

Értesítés/tanácsadás

Az adatvédelmi tisztviselőtől kapott értesítés kézhez vételét követően az európai adatvédelmi biztosnak előzetes ellenőrzést kell végeznie.

Határidő, felfüggesztés és meghosszabbítás

Az európai adatvédelmi biztosnak az értesítés kézhez vételét követő két hónapon belül véleményt kell nyilvánítania. Amennyiben az európai adatvédelmi biztos további információk benyújtását kéri, ez a két hónapos időtartam általában az információ kézhez vételének időpontjáig felfüggeszthető. A felfüggesztés időtartama magában foglalja azt az időt (általában 7 naptári napot), amelyet az érintett intézmény/szerv adatvédelmi tisztviselője kap a végső tervvel kapcsolatos megjegyzéseinek – és szükség esetén további információknak – benyújtására.

Amennyiben az ügy bonyolultsága megkívánja, ez az első két hónapos időtartam az európai adatvédelmi biztos határozata alapján további két hónappal meghosszabbítható, és az erről szóló határozatról az első két hónapos időtartam letelte előtt kell az adatkezelőt értesíteni. Ha a két hónapos időtartam végéig, illetve ezen időtartam meghosszabbításának leteltéig nem

⁽⁴⁾ Lásd a 2005. évi éves jelentés 2.3.1. pontját.

kerül sor határozathozatalra, akkor az európai adatvédelmi biztos véleményét kedvezőnek kell tekinteni. Ilyen hallgatólágos véleményadásra mostanáig nem került sor.

Nyilvántartás

A rendelet 27. cikkének (5) bekezdése szerint az európai adatvédelmi biztos nyilvántartást vezet mindazokról az adatfeldolgozási műveletekről, amelyekről előzetes ellenőrzés céljából értesítést kapott. A nyilvántartás tartalmazza a 25. cikkben említett információkat, és bárki által megtekinthető.

Ezen nyilvántartás alapjául az adatvédelmi tisztviselők által kitöltendő és az európai adatvédelmi biztosnak megküldendő értesítési űrlap szolgál. Ezzel a további információkérés szükségessége a lehető legnagyobb mértékben lecsökken.

Az átláthatóság érdekében valamennyi információ bekerül a nyilvántartásba (kivéve a nyilvántartásban nem említett biztonsági intézkedések), és azok bárki által megtekinthetők.

Az európai adatvédelmi biztos véleménye kihirdetésétől kezdve nyilvános. Később az adatkezelő által az európai adatvédelmi biztos véleménye alapján elvégzett változtatások említésére is sor kerül, összefoglalt formában. Ily módon két célkitűzés is megvalósul. Egyrészt az adott adatfeldolgozási művelettel kapcsolatos információk frissülnek, másrésztől érvényesül az átláthatóság elve.

Mindezek az információk hozzáférhetőek lesznek az európai adatvédelmi biztos honlapján, az ügyössze-foglalókkal együtt.

Vélemények

A rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerint az európai adatvédelmi biztos végső álláspontját vélemény formájában közli, amelyről értesíti az adatkezelőt és az érintett intézmény vagy szerv adatvédelmi tisztviselőjét.

A vélemények felépítése a következő: az eljárás leírása; a tényállás ismertetése; jogi elemzés; következtetések.

A jogi elemzés annak vizsgálatával kezdődik, hogy az ügy egyáltalán az előzetes ellenőrzés hatálya alá tartozik-e. A fent említettekkel összhangban amennyiben az ügy nem tartozik a 27. cikk (2) bekezdésében felsorolt esetek hatálya alá, az európai adatvédelmi biztos megvizsgálja az adatalany jogaira és szabadságaira esetlegesen gyakorolt külön kockázatot. Amennyiben az ügy az előzetes ellenőrzés hatálya alá esik, a jogi elemzés lényegét annak vizsgálata képezi, hogy az adatfeldolgozási művelet megfelel-e a rendelet vonatkozó rendelkezéseinek. Szükség esetén ajánlások készülnek a rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében. A következtetésben az európai adatvédelmi biztos mostanáig általában azt állapította meg, hogy az adatfeldolgozásról nem állapítható meg, hogy sértené a rendelet valamely rendelkezését, feltéve, hogy az adatkezelő figyelembe veszi az ajánlásban foglaltakat. Két, 2006-ban kiadott véleményben (2006-301 és 2006-142) más következtetés született: az adatfeldolgozási műveletek a rendelet előírásaiba ütköztek, és néhány ajánlás végrehajtására volt szükség jogszűrővé tételük érdekében.

Kézikönyvet készítettünk az ügykezelésről annak biztosítása érdekében, hogy akár csak más területeken, minden munkatárs ugyanazok alapján járjon el, és hogy az európai adatvédelmi biztos véleményeit minden esetben valamennyi lényeges információ teljes elemzését követően fogadja el. A kézikönyv a gyakorlatban összegyűlt tapasztalatok alapján leírja a vélemények felépítését, és folyamatosan frissül. Tartalmaz egy ellenőrző listát is.

A munkafolyamatokat rögzítő rendszer is működik, és biztosítja, hogy az egyes ügyekben készült valamennyi ajánlást, és adott esetben valamennyi végrehajtási határozat tiszteletben tartását nyomon kövessük (lásd a 2.3.7. pontot).

2.3.3. Mennyiségi elemzés

Az utólagosan megvizsgált ügyek és a tényleges előzetes ellenőrzések elválasztása

A rendelet 2001. február 1-jén lépett hatályba. Az 5. cikk úgy rendelkezik, hogy a közösségi intézményeknek és szervezeteknek biztosítaniuk kell, hogy az ekkor már folyamatban lévő adatfeldolgozási műveletek egy évvel később (vagyis 2002. február 1-jéig) megfeleljenek a rendelet előírásainak. Az európai adatvédelmi biztos és a helyettes biztos kinevezése 2004. január 17-én lépett életbe.

Az előzetes ellenőrzés nemcsak azokra a műveletekre vonatkozik, amelyek még nem kezdődtek meg („tényleges” előzetes ellenőrzés), hanem a 2004. január 17-e vagy a rendelet hatálybalépése előtt megkezdett adatfeldolgozási műveletekre is („utólagosan” elvégzett előzetes ellenőrzés). Ezekben az esetekben a 27. cikk szerinti ellenőrzéseket nem lehet a szó szoros értelmében véve „előzetesen” elvégezni, hanem „utólagosan” kell velük foglalkozni. Az európai adatvédelmi biztos ezzel a pragmatikus megközelítéssel biztosítja, hogy a külön kockázatot jelentő adatfeldolgozási műveletek területén az 50. cikk rendelkezéseit tiszteletben tartsák.

A valószínűleg az előzetes ellenőrzés hatálya alá eső ügyek hátralékának kezelése érdekében az európai adatvédelmi biztos felkérte az adatvédelmi tisztviselőket, hogy elemezzék a 27. cikk hatálya alá eső adatfeldolgozási műveletek tekintetében az intézményekben fennálló helyzetet. Miután valamennyi adatvédelmi tisztviselő hozzájárulása megérkezett, az előzetes ellenőrzés hatálya alá eső ügyeket listáztuk, majd a listát finomítottuk.

A tematikus tervek elkészítése után a legtöbb intézményben és szervben azonosítottunk néhány kategóriát, amelyeket így szisztematikusabb ellenőrzésnek vethettük alá. Az emberi erőforrások leghatékonyabb kihasználása érdekében az európai adatvédelmi biztos az utólagosan elvégzendő előzetes ellenőrzési ügyeket elsődlegessé tette, és a következő fontossági kategóriákat állította fel:

1. egészségügyi akták (mind a szoros értelemben vett, mind az egészségi állapothoz fűződő adatokat tartalmazó akták)
2. személyzeti értékelés (a jövődöbéli személyzetet is beleértve (felvétel))
3. fegyelmi eljárások
4. szociális szolgáltatások
5. e-monitoring.

Ez a fontossági sorrend kizárólag az utólagosan vizsgálható ügyekre vonatkozik, mivel a tényleges előzetes ellenőrzési ügyeket még az adatfeldolgozási eljárás megkezdése előtt, az intézmény vagy szerv tervének elkészülte után el kell végezni.

A 2006-ban az előzetes ellenőrzési ügyekben elkészített vélemények

2006-ban **54 vélemény** ⁽⁵⁾ készült az előzetes ellenőrzési értesítésekről.

Tanács	13 előzetes ellenőrzési ügy (12 vélemény)
Bizottság	12 előzetes ellenőrzési ügy
Központi Bank	5 előzetes ellenőrzési ügy (4 vélemény)
Bíróság	5 előzetes ellenőrzési ügy
Beruházási Bank	5 előzetes ellenőrzési ügy
Parlament	4 előzetes ellenőrzési ügy (3 vélemény)
Fordítóközpont ⁽⁶⁾	3 előzetes ellenőrzési ügy
ESZFH ⁽⁷⁾	3 előzetes ellenőrzési ügy
a Számvevőszék	2 előzetes ellenőrzési ügy
Régiók Bizottsága	1 előzetes ellenőrzési ügy
Gazdasági és Szociális Bizottság	1 előzetes ellenőrzési ügy
Európai megfigyelőközpont ⁽⁸⁾	1 előzetes ellenőrzési ügy
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal ⁽⁹⁾	1 előzetes ellenőrzési ügy
OLAF ⁽¹⁰⁾	1 előzetes ellenőrzési ügy

Ez az 57 ügy 2005-höz képest az előzetes ellenőrzési ügyek területén a munkamennyiség 67,6%-os emelkedését mutatja. Ez a munkamennyiség 2007-ben minden bizonnyal emelkedni fog (lásd lent).

Az 57 előzetes ellenőrzési ügyből (54 vélemény) csupán 5 volt valódi előzetes ellenőrzési ügy, vagyis olyan, amelyben az érintett intézmény (egy ügyben a Számvevőszék, háromban a Bizottság, az ötödikben pedig a Parlament) az adatfeldolgozási eljárás megkezdése előtt alkalmazta az előzetes ellenőrzési eljárást. Ebből az öt előzetes ellenőrzési ügyből kettő az értékelésről, egy az e-monitoringről, kettő pedig egyéb területről szólt, mégpedig egy adatbázis európai delegációk közötti, Kínában történő, online megosztásáról, egy pedig a pénzügyi szereplők függetlenségéről szólt. A fennmaradó 52 ügy utólagosan elvégzett előzetes ellenőrzésről szólt.

⁽⁵⁾ Az európai adatvédelmi biztoshoz 57 értesítés érkezett, ám gyakorlati okokból, továbbá mivel néhány ügy ugyanahhoz a célhoz kapcsolódott, 6 értesítést (kettőt az EKB-tól, kettőt a Tanácstól és kettőt a Parlamenttől) összevontan kezeltünk. Ezért van tehát, hogy az 57 beérkezett értesítés kapcsán 54 vélemény kibocsátására került sor.

⁽⁶⁾ Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja.

⁽⁷⁾ Európai Személyzeti Kiválasztási Hivatal (amely a bizottsági adatvédelmi tisztviselőhöz tartozik).

⁽⁸⁾ A Rassizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja.

⁽⁹⁾ OHIM.

⁽¹⁰⁾ Európai Csalás Elleni Hivatal.

Ezen az 57 előzetes ellenőrzési ügyön túl, amelyekről az európai adatvédelmi biztos véleményt adott ki, a biztos 9 olyan ügygel is foglalkozott, amelyet nem talált az előzetes ellenőrzés hatálya alá tartozónak: 5 értesítés érkezett a Bizottságtól, 1 a Gazdasági és Szociális Bizottságtól és a Régiók Bizottságától (amelyek közös infrastruktúrával dolgoznak), 1 az európai megfigyelőközponttól és 2 a Parlamenttől, mindegyik több olyan kérdést érintett, mint például a Belső Ellenőrzési Szolgálat, az elektronikus szavazórendszer vagy a (bizottsági) belső ellenőrzési szolgálat, a helyi felhasználókezelés, a számítástechnikai rendszerekre és szolgáltatásokra vonatkozó előírások (a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja) és a korszerűsítés (Parlament). Lásd még a 2.3.6. pontot is.

Elemzés intézmények/szervek szerint

A legtöbb intézmény és szerv értesítést küldött azokról az adatfeldolgozási műveletekről, amelyek külön kockázatot jelenthetnek. Az európai adatvédelmi biztos 2007 tavaszát tűzte ki az utólagosan elvégzendő előzetes ellenőrzésekre vonatkozó valamennyi értesítés lezárásának határidejéül.

Az ügynökségek külön megjegyzést érdemelnek. 2005-ben egyetlen ügynökség küldött csupán értesítést néhány ügyről (a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal). Az európai adatvédelmi biztos feltételezte, hogy hamarosan sok más ügynökség is értesíti adatfeldolgozási műveleteiről, de nem így történt. Csupán két másik ügynökségtől kapott adatfeldolgozási műveletről szóló értesítést, az a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontjától és a Fordítóközponttól, ez utóbbi két értesítést is küldött, egyet az értékelés területéről, egyet pedig a betegszabadsággal kapcsolatban. Az európai adatvédelmi biztos valóban több értesítést vár az ügynökségektől, hiszen egyes, újonnan létrehozott ügynökségek, mint például az EMEA⁽¹¹⁾ és a KKEM⁽¹²⁾ már bejelentették, hogy hamarosan megküldik saját tematikus terveiket és értesítéseiket. Más ügynökségek már megkezdték az adatfeldolgozási műveleteikről szóló értesítések megküldését; a vonatkozó vélemények kiadására 2007-ben sor kerül (lásd lent: A 2007 január 1-je előtt kézhez kapott, és folyamatban lévő előzetes ellenőrzési értesítések).

⁽¹¹⁾ Európai Gyógyszerügynökség.

⁽¹²⁾ A Kábítószer és a Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja.

Elemzés kategóriáinként

Az előzetes ellenőrzési ügyek száma prioritási kategóriáinként a következő:

Első kategória (egészségügyi akták)	14 előzetes ellenőrzési ügy
Második kategória (személyzeti értékelés)	23 előzetes ellenőrzési ügy
Harmadik kategória (fegyelmi eljárások)	4 előzetes ellenőrzési ügy
Negyedik kategória (szociális szolgáltatások)	2 előzetes ellenőrzési ügy
Ötödik kategória (e-monitoring)	5 előzetes ellenőrzési ügy
Egyéb területek	9 előzetes ellenőrzési ügy

Az első kategóriába maga az egészségügyi akta és annak különféle tartalmai (11 előzetes ellenőrzési ügy), valamint a támogatásokkal vagy betegségi rendszerekkel kapcsolatos eljárások tartoznak (3 előzetes ellenőrzési ügy). E prioritás százalékos aránya szinte stabil (2005-ben az ügyek 26,5%-a, 2006-ban az ügyek 24,6%-a), az ügyszám azonban jelentősen megnőtt, ami azt mutatja, hogy az intézmények és szervek tudják, hogy előzetes ellenőrzésre van szükség.

Az egyik legfontosabb kategória továbbra is a második, ami a személyzet értékelésével kapcsolatos (az 57 aktából 23), még akkor is, ha százalékos aránya csökkenést mutat (2005-ben az ügyek 56%-a, 2006-ban az ügyek 40,4%-a). Az értékelés az Európai Közösségek valamennyi alkalmazottjára, így a tisztviselőkre, az ideiglenes és szerződéses alkalmazottakra, valamint a felvételi eljárásokra is kiterjed. A kiválasztási és értékelési eljárásokon túl a minősítési és átsorolási eljárásokról is érkeztek értesítések. Hozzá kell tenni, hogy ebből a 23 aktából 3 az ESZFH-től származó jelentős értesítés (a tisztviselők, az ideiglenes, valamint a szerződéses alkalmazottak felvételéről), amelyek tárgya az EU-intézmények által felállított felvételi rendszer.

A harmadik kategóriában (fegyelmi eljárások) csupán három aktát kaptunk, egyet az EKB-tól⁽¹³⁾, egyet a Bíróságtól⁽¹⁴⁾, egyet pedig a Tanácstól. A „fő intézmények”, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága kivételével e kategória vonatkozásában eleget tettek kötelezettségeiknek. Néhány ügynökség, például a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal és a KKEM bejelentették ezen értesítések megküldését.

⁽¹³⁾ Európai Központi Bank.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Bíróság.

A negyedik kategóriában (szociális szolgáltatások) csupán két aktát kaptunk, egyet a Tanácsra, egyet pedig a Bizottságra vonatkozóan. Mindkét értesítés nagyon kidolgozott és kiválóan dokumentált volt. Ebben a kategóriában már érkezett értesítés a Parlamenttől és a Bíróságtól, de a vélemények kiadására majd 2007-ben kerül sor. Természetesen várjuk a további értesítéseket.

Az ötödik kategória (e-monitoring) 2006-ban az európai adatvédelmi biztos munkájának fontos aspektusát képezte. Az intézmények és szervek körében elvégzett összetett felmérést és a kérdésnek szentelt külön szemináriumot követően egy tanulmány kiadására készülünk. Eközben kizárólag tényleges előzetes ellenőrzéseket végeztünk. Már öt aktáról kaptunk értesítést az intézményektől (2 a Bizottságtól, és egy-egy az EKB-től, az EBB-től és a Tanácstól). Számos további akta már tervben szerepel 2007-re.

Az azokkal az utólagosan vizsgálendő ügyekkel kapcsolatos értesítések, amelyek a fenti prioritási kategóriák egyikébe sem tartoznak, két csoportra oszthatók. Egy részük olyan pénzügyi kérdésekhez kapcsolódik, mint a pénzügyi szabálytalanságokat vizsgáló testület (Bizottság), a korai előrejelzési rendszer (Bizottság és Bíróság), az ajánlattételi felhívások (Régiók Bizottsága), a közbeszerzési eljárás (Bíróság) és a pénzügyi szereplők függetlensége (Parlament). Más részük különböző kérdésre vonatkozik, az EU–Kína turisztikai megállapodástól (Bizottság), a sztrájkban való részvételen át (Bizottság) a belső vizsgálatokig (OLAF). Ezek a különféle értesítések lehetőséget nyújtottak az európai adatvédelmi biztos számára, hogy olyan igen érzékeny területeken, mint a korai előrejelzési rendszerek vagy az OLAF belső vizsgálatai, kritériumokat állítson fel (lásd a 2.3.4. pontot).

Az európai adatvédelmi biztos, valamint az intézmények és szervek munkája

Az E. mellékletben található két ábra az európai adatvédelmi biztos, valamint az intézmények és szervek munkáját illusztrálja. Részletesen megmutatják az európai adatvédelmi biztos által igénybe vett munkanapokat, az általa hosszabbítás céljából igénybe vett napok, valamint a felfüggesztéssel eltelt napok számát (az intézményektől és szervektől származó információk kézhez vételéhez szükséges idő).

Az európai adatvédelmi biztos által előzetes ellenőrzésenként igénybe vett munkanapok száma: ez a szám 2005-höz képest csupán 4,4%-os növekedést, vagyis 2,5 nappal több munkát mutat (2005-ben 55,5 nap,

2006-ban pedig 57,9 nap). Figyelemmel az európai adatvédelmi biztosnak küldött értesítések összetettségére, ez a szám továbbra is kielégítő.

Az európai adatvédelmi biztos által hosszabbítás céljából igénybe vett napok száma: ez a szám 2005-höz képest csupán 62,6%-os növekedést, vagyis abszolút értékben csupán 2 nappal több munkát mutat (2005-ben 3,3 nap, 2006-ban pedig 5,4 nap). Ez elsősorban három meghatározott akta összetettségének köszönhető: az OLAF nemzetközi vizsgálatairól szóló akta, a Bizottság korai előrejelzési rendszeréről szóló akta (amelyben fontos változások történtek aközben, hogy az európai adatvédelmi biztos már dolgozott a véleményén), és a szerződéses alkalmazottak ESZFH általi felvételéről szóló akta (amely egy jelentős új adatbázis létrehozásával járt, szintén mialatt az európai adatvédelmi biztos már dolgozott az aktán). Az első két ügyben az adatkezelővel és az adatvédelmi tisztviselővel való külön találkozóra volt szükség.

Felfüggesztéssel eltelt napok: 2006 közepétől ez magában foglalja a végleges tervezettel kapcsolatban az adatvédelmi tisztviselőtől kért megjegyzésekre és további információkra biztosított 7 vagy tíz napot. 2005 (aktánként átlagosan 29,8 nap) és 2006 (aktánként átlagosan 72,8 nap) között a növekedés 144,1%. Ez igen eltérő helyzeteket ölel fel. Valójában az európai adatvédelmi biztos sajnálattal hangsúlyozza, hogy három aktát nagyon hosszú időtartamra, 236, 258 és 276 napra kellett felfüggeszteni.

Annak ellenére, hogy ezt a fajta késedelmet néhány körülmény indokolhatja, az európai adatvédelmi biztos sajnálatát fejezi ki miatta. Az intézményeknek és szerveknek erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy csökkentsék az információk megküldéséhez szükséges időt. Az európai adatvédelmi biztos mindenesetre ismételt emlékezteti az intézményeket és szerveket arra, hogy a rendelet 30. cikkének megfelelően kötelesek az európai adatvédelmi biztossal együttműködni, és megküldeni számára a kért információt.

Átlag intézményenként: az ábrán látható, hogy számos intézményben és szervben igen jelentősen megnőtt a felfüggesztéssel eltelt napok száma; másokban, például a Tanácsnál, kevésbé. Az európai adatvédelmi biztos említésre méltónak tartja, hogy a Bizottságnál és a Számvevőszéknél csökkent a felfüggesztéssel eltelt napok száma (mínusz 39,3%, illetve mínusz 45,2%). Remélhetőleg más intézmények és szervek is ebbe az irányba fejlődnek tovább.

A 2007 január 1-je előtt kézhez kapott, és folyamatban lévő előzetes ellenőrzési értesítések

2007-re az európai adatvédelmi biztos sok értesítésre számít, mivel az intézmények és szervek igyekeznek betartani a „2007 tavasza” határidőt. 2006 végére már **26 előzetes ellenőrzési ügy** volt folyamatban. Ezek közül egy értesítést 2005-ben, 25 értesítést 2006-ban (ezek közül 9-et decemberben), 11 értesítést pedig 2007 januárjában küldtek. Kettőről ezek közül az a döntés született, hogy nem esnek az előzetes ellenőrzés hatálya alá. Egy tényleges előzetes ellenőrzési ügy volt („Alkalmatlanság”, a Számvevőszéktől kapott értesítés, a vélemény elkészítésére már 2007. január 18-án sor került).

OLAF	5 előzetes ellenőrzési ügy
Parlament	4 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Bizottság	3 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Központi Bank	3 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága	2 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Beruházási Bank	2 előzetes ellenőrzési ügy
Számvevőszék	1 előzetes ellenőrzési ügy
Közösségi Fajtaoltalmi Hivatal ⁽¹⁵⁾	1 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Bíróság	1 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság ⁽¹⁶⁾	1 előzetes ellenőrzési ügy
ESZFH	1 előzetes ellenőrzési ügy
Európai Képzési Alapítvány ⁽¹⁷⁾	1 előzetes ellenőrzési ügy
Fordítóközpont (CdT)	1 előzetes ellenőrzési ügy

Elemzés intézmények/szervek szerint

Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy négy ügynökség (a CdT, az ETF, az EFSA és a CPVO) megkezdte az értesítések megküldését, és arra ösztönzi a többi ügynökséget és szervet, hogy tegyék ugyanezt. Az OLAF különleges helyzetét lejjebb hangsúlyozzuk.

⁽¹⁵⁾ CPVO.

⁽¹⁶⁾ EFSA.

⁽¹⁷⁾ ETF.

Elemzés kategóriánként

Az előzetes ellenőrzési ügyekről kapott értesítések száma prioritási kategóriánként a következő:

Első kategória (egészségügyi akták)	4 előzetes ellenőrzési ügy
Második kategória (személyzeti értékelés)	8 előzetes ellenőrzési ügy
Harmadik kategória (fegyelmi eljárások)	nem volt ilyen
Negyedik kategória (szociális szolgáltatások)	2 előzetes ellenőrzési ügy
Ötödik kategória (e-monitoring)	6 előzetes ellenőrzési ügy
Egyéb területek	6 előzetes ellenőrzési ügy ⁽¹⁸⁾

Az első kategóriában az értesítések folyamatosan érkeztek. Ezek közül az európai adatvédelmi biztos (3 intézménytől) szigorú értelemben vett egészségügyi aktákról, vagyis az orvosi szolgálatoknál nyilvántartott aktákról kapott értesítést. Ez a folyamat várhatóan 2007-ben is folytatódik majd, hiszen számos eljárás kiterjed az egészségügyi aktákra. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy 2007 elején értesítéseket kapott a Bizottságtól⁽¹⁹⁾. A PMO-tól⁽²⁰⁾ ugyanezt várja; hiszen már emlékeztette erre a kötelezettségére (lásd a 2.4.2. pontot).

A második kategória témája (személyzeti értékelés) továbbra is az ügyek nagy részét teszi ki: 26 aktából 8 (30,8%). Fontos ügyekről kaptunk értesítéseket ezen a területen (ESZFH-ügyek, lásd fentebb), amelyek valamennyi intézményt és szervet érintenek, ám az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozni kívánja, hogy néhány intézmény nem küldött értesítést az ESZFH tartaléklistájának felhasználására vonatkozó saját eljárásáról.

A harmadik kategóriában (fegyelmi eljárások) az európai adatvédelmi biztos értesítéseket vár az intézményektől, különösen az ügynökségektől és a két bizottságtól.

⁽¹⁸⁾ Ajánlatvételi felhívással kapcsolatos (Bizottság), és 5 értesítés az OLAF-tól érkezett az igazgatási, pénzügyi, bírósági és fegyelmi nyomon követésről, valamint ügyek figyelemmel kíséréséről.

⁽¹⁹⁾ A Bizottság egyes vonatkozásokban (pl. az egészségügyi akták archiválása) intézményközi szerepet játszik.

⁽²⁰⁾ Egyéni Jogosultságok Kezelési és Kifizetési Hivatala.

A negyedik kategóriát illetően (szociális szolgáltatások) már két értesítés érkezett (egy a Parlamenttől és egy a Bíróságtól).

Az ötödik kategória (e-monitoring) továbbra is különös fontossággal bír. Ahogy fentebb már említettük, az e-monitoring-rendszerek ellenőrzéséhez háttéranyagként egy, az e-monitoringról készült tanulmányt használunk, amely hivatkozásul szolgál az e területen végzett előzetes ellenőrzésekhez. Ez a terület, amellyel kapcsolatban már hat vélemény készült, számos intézményt és szervet érint: a Bizottság, az EKB (kettő), az EBB (kettő) és a Tanács. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága értesítést küldött az eljárások ezen típusáról. Az EKB és az EBB az ebben a kategóriában végzett más adatfeldolgozási műveletekről küldött értesítést.

A másik terület különösen az OLAF-ot foglalja magában, amely számos előzetes ellenőrzési ügyről készül értesítést küldeni azok különös és érzékeny területe miatt. Ezek az értesítések az OLAF adatvédelmi tisztviselője és az európai adatvédelmi biztos csapata által elvégzett, a gördülékeny munkát elősegítő közös elemzés és tervezés első eredményeinek tekinthetők. Ez az értesítési folyamat továbbra is erősödni fog. Az OLAF 2007 januárjában 7 előzetes ellenőrzési ügyről küldött értesítést, 2007. március 1-jéig pedig további 20 értesítés várható.

2.3.4. Fő kérdések az utólagosan vizsgált ügyekben

Az intézmények és szervek *egészségügyi adatokat és más, az egészségügyi állapothoz fűződő adatokat* dolgoznak fel. Valamennyi, az egyének egészségügyi állapotára vonatkozó közvetlen vagy közvetett adat ebbe a kategóriába tartozik. Következésképpen a betegszabadságok és a betegségbiztosítási kérelmek előzetes ellenőrzés tárgyát képezik.

Amint azt már fentebb említettük, az európai adatvédelmi biztos 11, magához az egészségügyi aktákhoz és azok különböző vonatkozásaihoz közvetlenül kapcsolódó előzetes ellenőrzési ügyet felügyelt. A Tanács magát az egészségügyi aktát küldte be előzetes ellenőrzésre. Az európai adatvédelmi biztos számos ajánlást készített, nevezetesen az adatminőségről, az adatmegőrzésről, és az adatalanyoknak nyújtandó információkról. Ezek az előzetes ellenőrzési ügyek (Tanács, EKB és EBB), valamint az ugyanebben a tárgyban folyamatban

lévő ügyek (Parlament, Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága) jó rálátást biztosítanak az európai adatvédelmi biztos számára.

A személyzeti értékelés egyértelmű okokból valamennyi intézményben és szervben szokásos adatfeldolgozási művelet. Az ESZFH fontos szerepet játszik ezen a területen. Az európai adatvédelmi biztos megkapta a tisztviselők, ideiglenes alkalmazottak és szerződéses alkalmazottak felvételével kapcsolatos értesítéseket. Az ESZFH ezen esetek mindegyikében alapvetően tiszteletben tartotta a rendelet elveit, noha az európai adatvédelmi biztos a megőrzési idővel, a hosszú távú adattárolással és az adatátadásnak kizárólag a felvételért felelős szolgálatok számára való korlátozásával kapcsolatban készített néhány ajánlást. Külön ajánlás foglalkozott azzal, hogy általános szabályként közzé kell tenni a versenyvizsgák feltételeit, különösen a szóbeli vizsgákon alkalmazott értékelés területeit és azok részletes pontszámát, valamint a jelentkezők ezeknek megfelelő hozzáférési jogát. A szerződéses alkalmazottak felvételével kapcsolatban más ajánlások mellett az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy a hozzáférési jogot nem kell az eredményekre korlátozni, illetve a sikeres jelentkezőknek a felvevő intézmények által használandó listáján nem kell titokban tartani az egyes teljesítménycsoportokat. Az európai adatvédelmi biztos ajánlásokat készített az elektronikus formában tárolt adatok megőrzésének időtartamáról is.

Egy másik fontos előzetes ellenőrzési ügy az uniós online önéletrajz ügye volt (nem keverendő össze a Sysper 2 e-önéletrajzzal; lásd lentebb a tényleges előzetes ellenőrzések fő kérdéseit), amely a jelenleg a Bizottsági álláshelyekre való spontán jelentkezések manuális vagy félmanuális kezelése helyébe lép egy összehangolt elektronikus rendszer formájában, amelynek kapcsán az európai adatvédelmi biztos néhány ajánlást készített a tárolási időtartamokról, a háttéradatok felhasználásáról, és az önéletrajzban említett referenciaszemélyek hozzájárulásáról.

A CdT, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, az EB, az a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja, az EBB és az EKB megküldték az európai adatvédelmi biztosnak a felvétellel és/vagy értékeléssel kapcsolatos adatfeldolgozási műveleteik leírását. A fő ajánlások az adatminőségre, a hozzáférési jogra, a nyújtandó információra és az adatmegőrzésre vonatkoznak. A minősítési és átsorolási eljárások új területként jelentek meg (egyik közülük tényleges

előzetes ellenőrzési ügynek bizonyult, lásd lent), és azokkal kapcsolatban mind a Tanács, mint a Számvévőszék megkeresést küldött az európai adatvédelmi biztoshoz; a fő ajánlások itt az adatmegőrzésről és az információhoz való jogról szóltak. Az ESZFH minősítési eljárása folyamatban van.

Végezetül két előzetes ellenőrzés foglalkozik az időgazdálkodással (Tanács és EBB). Más területek mellett az ajánlások az adatmegőrzési időtartamokról, a vezetők által a beosztottaik személyes adataihoz való hozzáférés meghatározásáról és az adatalanyok nyújtandó információkról szóltak.

Igazgatási vizsgálatok és fegyelmi eljárások: Ezen a területen 4 utólagos vizsgálatot végeztünk el. Az érintett intézmények a következők: a Tanács, az EKB (mindkét területen egy-egy ügy), valamint a Bíróság. Ajánlások készültek az adatmegőrzésről, amely továbbra is fontos kérdésként van jelen (a korlátozott időtartamú adatmegőrzés elve szemben a szankciók előírásának elvével), a hozzáférési jogról, az adatok helyesbítéséhez és az információhoz való jogról, és a különleges adatkategóriák feldolgozásáról.

Szociális szolgáltatások: A szociális szolgáltatásokról szóló akta tartalmazhat a tisztviselő egészségi állapotára vonatkozó adatot, ezért annak feldolgozása előtt az európai adatvédelmi biztos előzetes ellenőrzésére van szükség. A szociális jóléti szolgálatok általi adatfeldolgozás továbbá az adatalanyokkal kapcsolatos személyes vonatkozások értékelését is célozhatja.

Csak két előzetes ellenőrzési ügyet elemeztünk. A Bizottság számára készített ajánlások középpontjában az állt, hogy valamennyi, külső szolgálattal folytatott kommunikáció során különös gonddal kell eljárni. Az európai adatvédelmi biztos továbbá arra is felhívta a figyelmet, hogy a pénzügyi támogatásokról szóló statisztikák elkészítése során az adatokat anonimá kell tenni; és felszólította a Bizottságot, hogy az adatok titkossága és érzékenysége miatt minden levélre pecsételje rá a „személyzeti ügy” feliratot. A Tanács számára készített ajánlások az adatminőségre, a hozzáférési és helyesbítési jogra, valamint a nyújtandó információra vonatkoztak.

E-monitoring: 2006-ban az e-monitoringról készülő tanulmány általános következtetéseinek elkészültét megelőzően (lásd a 2.8. pontot) az utólagosan vizsgált ügyek tárgya a telefonon folytatott beszélgetések rögzí-

tése volt. Ez a kérdés valóban olyan sajátos problémát vet fel, amely fontosságát jelzi, hogy a 45/2001/EK rendelet külön rendelkezést és külön biztosítékokat ír elő nevezetesen a közlések titkosságáról. Tekintve, hogy a rögzített beszélgetéseket elsősorban a hivatali titoktartási kötelezettség megszegésének, vagy a belső információval, illetve a személyazonossággal való visszaélésnek a megállapítására használják fel, ez további alapot szolgáltat az előzetes ellenőrzés elvégzéséhez.

A Tanács biztonsági és megelőzési telefonvonalainak kapcsán született ajánlások a célhoz kötöttségre, az adatalany hozzáférési jogának és a külső hívóknak adható információk korlátozására vonatkoznak. Az EKB-nak és az EBB-nek címzett ajánlások alapvetően arra a kötelezettségre összpontosítanak, hogy az ügyletekben részt vevő olyan felek számára, akiknek az adatait szintén rögzítették, információt kell nyújtani. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta annak fontosságát is, hogy megállapítsák az adatgyűjtés eredeti célját, és biztosítsák, hogy az adatokat ezt követően nem dolgozzák fel az eredetitől eltérő, és azzal összeférhetetlen célokra. A Bizottság sürgősségi és biztonsági telefonvonala kapcsán készített ajánlások alapvetően az adatalanyok számára nyújtandó információkról szóltak.

Ez a terület továbbra is fontos lesz, hiszen 2007-ben már 6 előzetes ellenőrzési ügy van folyamatban.

Egyéb területek: ki kell emelni a korai előrejelzési rendszert (EWS) és az OLAF belső vizsgálatait.

A korai előrejelzési rendszerről a Bizottság és a Bíróság küldött értesítést. A korai előrejelzési rendszer alapvető célja, hogy biztosítsa az olyan harmadik felekkel (természetes vagy jogi személyekkel) kapcsolatos bizalmas információk továbbítását valamennyi bizottsági szervezeti egység között, akik vagy amelyek közösségi alapokból részesülnek (kedvezményezettek), és csalást, adminisztratív hibákat vagy szabálytalanságokat követtek el, valamint az ezekhez, a közösségi pénzügyi érdekeire potenciális veszélyt jelentő kedvezményezettekhez kapcsolódó egyéb körülményekről szóló bizalmas információk továbbítását. Ez magában foglalhatja a képviseleti, döntéshozatali joggal rendelkező, illetve egy adott jogi személy felett ellenőrzéssel bíró természetes személyre vonatkozó információkat is. Más intézmények nem hoztak létre saját központi adatbázist, de a Bizottsággal való adatcseré érdekében használják a bizottsági adatbázist (a Bíróság esete).

Az adatvédelmi biztos véleményezte a Bizottság korai előrejelzési rendszerét. Készült néhány ajánlás annak lehetőségéről, hogy a Bizottság korai előrejelzési rendszeréről szóló határozatot tegyék közzé a Hivatalos Lapban, az adatminőség, valamint a hozzáférési jog meghatározásának és biztosításának leírásával együtt (e jog kizárólag kivételes esetben korlátozható), amit ki kell egészíteni a hibák vagy hibás értékelések esetén fennálló helyesbítési joggal, az adatalanyoknak nyújtandó információval, és azzal, hogy minden esetben tájékoztatni kell az érintett személyeket, ha velük szemben figyelmeztetést adtak ki. A Bíróság ügyében a fő ajánlások az adatmegőrzési politikára, az adatminőségre, a hozzáférési és helyesbítési jogra és a nyújtandó információra vonatkoztak.

Az olyan szabálytalanságok, mint a csalás és a korrupció leküzdése érdekében az OLAF belső igazgatási vizsgálatokat végezhet az EU intézményeiben és szerveiben. Az OLAF vizsgálati hatásköre kiterjed az uniós alkalmazottak súlyos kötelezettségzegéseire is. Az OLAF bármilyen adathordozó eszközön szereplő bármilyen információhoz hozzáférhet, és a személyzettől szóbeli információt stb. kérhet. Szükség esetén a vizsgálat eredményét (például bírósági vagy fegyelmi) nyomon követés céljából nemzeti és/vagy közösségi hatóságokhoz is benyújtja. Az európai adatvédelmi biztos számos ajánlást készített a rendelet, nevezetesen az adatalanyok olyan jogai tiszteletben tartásának javítása érdekében, mint a hozzáférési, a helyesbítési, vagy az információhoz való jog. Az európai adatvédelmi biztos foglalkozott a vizsgálati aktákba bevezetendő, az adatminőségre vonatkozó, valamint az e-mailek titkoságára, a jelentések és a kapcsolódó dokumentumok átadására vonatkozó biztosítékokkal is.

2.3.5. Fő kérdések a tényleges előzetes ellenőrzések során

Rendes esetben az európai adatvédelmi biztos az adatfeldolgozási művelet megkezdése előtt nyilvánít véleményt, így biztosítandó, hogy az adatalanyok jogai és szabadságai a kezdetektől fogva érvényesülnek. Ez képezi a 27. cikk alapját. Az utólagosan elvégzett előzetes ellenőrzésekkel párhuzamosan 2006-ban az európai adatvédelmi biztos öt „tényleges”⁽²¹⁾ előzetes ellenőrzési ügyről kapott értesítést. Ellentétben a 2005-ben az összes tényleges előzetes ellenőrzési ügy kapcsán levont általános következtetésekkel, 2006-ban a tényleges előzetes ellenőrzések nagyon jól dokumentáltak voltak.

(21) Még el nem végzett adatfeldolgozási műveletekre vonatkozó ügyek.

Ahogy várható, az értesítések fő aspektusa továbbra is az eljárási szabályokra vonatkozik.

A Számvevőszék átsorolási ügyének tárgya az az új eljárás volt, amely lehetővé teszi az alkalmazottak számára, hogy besorolási osztályt váltsanak (a korábbi C és D besorolások helyett AST besorolás). A rendszer jobbtítását célzó egyetlen, adatvédelmi szempontú ajánlás az adatmegőrzésre és a nyújtandó információra vonatkozott.

A másik, értékeléssel kapcsolatos ügy a Bizottság Sysper 2 e-önéletrajzával foglalkozott (nem keve-rendő az uniós online önéletrajzzal, lásd fent), amely egy olyan informatikai eszköz, amely az alkalmazottak számára lehetővé teszi szakmai adataik bevitelét. A fő ajánlások az alkalmazottaknak nyújtandó információkra, valamint a rendszerben található adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos garanciák kialakítására vonatkoztak.

Az e-monitoring témakörébe tartozó egyik ügy a Bizottság helpdesk-hívásainak rögzítésére vonatkozott. Az európai adatvédelmi biztos számos ajánlást készített, amely két fő irányvonalat követett a jogszerűtlenség elkerülése érdekében: a számítástechnikai problémák megoldásával kapcsolatos párbeszédhez nagyon rövid megőrzési időtartamot kell kapcsolni; a felvételek képzési célú további felhasználása kizárólag abban az esetben elfogadható, ha vagy anonimizálják a párbeszédet és a kapcsolódó információkat, vagy pedig beszerzik a felhasználók és az operátorok hozzájárulását.

A Parlament a pénzügyi szereplők függetlenségéről küldött értesítést. Ez az adatfeldolgozás olyan értékelő kérdőívek segítségével történik, melyek célja, hogy feltárják a Parlamenten belül érzékeny feladatokat végző pénzügyi szereplők tevékenysége során felmerülő érdekütközések kockázatát, amelyek veszélyeztethetik a szóban forgó pénzügyi érdekeket. A fő ajánlások a célhoz kötöttség biztosítékaira és a nyújtandó információkra vonatkoztak.

A Bizottság szokatlan értesítést küldött az EU–Kína turisztikai megállapodásban szereplő jóváhagyott célállomás státuszról. Az Európai Bizottság Külkapcsolati Főigazgatóságának védett honlapja megkönnyíti a Bizottság és azon európai országok (uniós és néhány egyéb ország) nagykövetségei és konzulátusai közötti valós idejű információcserét, amelyek részt vesznek a jóváhagyott célállomás státuszról szóló, Kínával kötött turisztikai megállapodásban. A honlap tartalmazza

azon akkreditált utazási irodák és azok utaskísérőinek (a nevükben eljáró személyek) listáját, amelyek/akik jogosultak az Európai Unió országaiba szóló, jóváhagyott célállomás státuszú vízumkérelmek kezelésére. A honlap tartalmazza a jóváhagyott célállomás státusz szabályainak megsértése esetén alkalmazandó javasolt és végrehajtandó szankciókat és egyéb információkat. Az európai adatvédelmi biztos előzetesen megvizsgálta a rendszert, mivel az utazási irodákra vonatkozó szankciók adatai természetes személyek által elkövetett „bűncselekmények gyanújával” kapcsolatos adatoknak minősülhetnek.

Az utazási irodák bizonyos jogok gyakorlásától való megfosztása egyben utaskísérők ezen jogok gyakorlásától való megfosztását is jelenti. Az ajánlások az adat-alanyok hozzáférési és helyesbítési jogára, valamint a számukra nyújtandó információra összpontosítottak. A honlaphoz kizárólag eseti alapon adható hozzáférés, amennyiben az a bizottsági alkalmazottak feladatainak elvégzéséhez szükséges.

2.3.6. Tanácsadás az előzetes ellenőrzések szükségességéről és az előzetes ellenőrzés hatálya alá nem tartozó értesítések

2006-ban az európai adatvédelmi biztos általi, az előzetes ellenőrzések szükségességéről szóló tanácsadások száma jelentős maradt. A fent említett ügyek egy részére korábban az előzetes ellenőrzés szükségességéről szóló tanácsadás tárgyát képezte: az EU–Kína turisztikai megállapodás, az EBB telefonbeszélgetés-rögzítései, az uniós online önéletrajz stb.

A Bizottság jogi személyeket nyilvántartó rendszerével kapcsolatban az európai adatvédelmi biztos úgy ítélte meg, hogy az nem tartozik az előzetes ellenőrzés hatálya alá, ám annak néhány aspektusát, gyakorlatilag az adatalanyoknak nyújtandó, az aktába bevezetendő információkat a korai előrejelzési rendszerről szóló véleményben már elemezte, mivel a jogi személyeket nyilvántartó rendszer és ez a rendszer egymást táplálják.

A Tanács „biztonsági átvilágítási” adatfeldolgozása nem minősül olyanak, amit előzetes ellenőrzésnek kell alávetni, hiszen a Tanács szerepe az érintett tagállamok által elvégzett értékelésben jelentéktelen.

A két bizottság által folytatott gyakorlat, „a kimenő, papírformátumú postai küldemények ellenőrzése” az európai adatvédelmi biztos megítélése szerint szintén nem vetendő alá előzetes ellenőrzésnek, mivel az eljárásban véghezvitt változtatással lehetővé vált a titkosság megsértésének elkerülése. Az európai adatvédelmi biztos nyomon követte a változásokat, és lezárta az ügyet.

A Számvevőszék „Adonis” elnevezésű rendszere a Bizottsághoz hasonlóan nem vetendő alá előzetes ellenőrzésnek, mivel a leveleket és az e-maileket nem dolgozzák fel, így a rendszer nem tartozik a 27. cikk (2) bekezdése a) pontjának hatálya alá.

Az EKB-től érkezett belső kereskedelmi szabályokról szóló ügy abban az értelemben különleges volt, hogy noha eredetileg az előzetes ellenőrzés hatálya alá tartozónak minősült, később az a következtetés született, hogy nem az, hasonlóan a lentebb említett IAS-hoz. Az a tény, hogy a belső ellenőrök adott esetben szintén vizsgálatot végeznek egy személy által esetlegesen elkövetett szabálysértésről, nem változtat az adatfeldolgozás jellegén. Ebben az esetben a már előzetesen ellenőrzött vizsgálati eljárást kell alkalmazni.

Egy másik ügykategória nagyon hasznosnak bizonyult az előzetes ellenőrzések alkalmazási körének meghatározásához. Időnként az adatvédelmi tisztviselő által küldött értesítés alapos vizsgálatát követően az európai adatvédelmi biztos azt állapítja meg, hogy az adatfeldolgozási művelet nem tartozik az előzetes ellenőrzések hatálya alá. Ezekben az esetekben, általában az adatvédelmi tisztviselőnek küldött levélben kifejti az ehhez a következtetéshez vezető indokokat, gyakran az elemzés során szükségesnek bizonyult ajánlások kíséretében. Mivel az ilyen elemeket tartalmazó levél a hivatalos vélemény helyett születik, szükségesnek tartottuk, hogy azt az európai adatvédelmi biztos honlapján közzétegyük.

Ezen a területen két érdekes határozat született a (közös számítástechnikai rendszert használó) Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága ügyében az e-mailes rendszerről és a helyi felhasználókezelésről. Ezek az ügyek lehetővé tették azon feltételek tisztázását, amelyek között az európai adatvédelmi biztos megítélése szerint az e-monitoring ügyek előzetes ellenőrzés tárgyát képezik. Röviden a titkosság és/vagy a magaviselet értékelése forog kockán.

Egy másik fontos ügy a Bizottság adatvédelmi tisztviselője által a belső ellenőrzési szolgálattal (IAS) kapcsolatban benyújtott értesítés volt. Az európai adatvédelmi biztos arra a következtetésre jutott, hogy az ellenőrzés céljából megvalósított adatfeldolgozási műveletek nem képezik előzetes ellenőrzés tárgyát, mivel szándékuk szerint azok nem személyeket, hanem rendszereket értékelnek; és minden esetben, amikor kétség merül fel személyek magaviselete miatt, az adatokat meg kell küldeni az illetékes vizsgálati szervnek. Ez a kritérium természetesen a Számvevőszék alaptevékenységére is alkalmazandó.

Az „elektronikus szavazás – a személyzeti bizottság megválasztása” elnevezésű bizottsági ügy adott alkalmat annak kiemelésére, hogy nem minden érzékeny adat teszi szükségessé az előzetes ellenőrzést (hanem csak a 27. cikk (2) bekezdése a) pontjában felsoroltak), és hogy egy rendszer lehetséges működési hibája sem jelent elégséges alapot egy előzetes ellenőrzés lefolytatásához.

2.3.7. Az előzetes ellenőrzés alapján készített vélemények és tanácsadások nyomon követése

Az európai adatvédelmi biztos előzetes ellenőrzésről szóló véleményének elkészítésekor általában egy sor olyan ajánlás is születik, amelyeket figyelembe kell venni annak érdekében, hogy az adatfeldolgozási művelet megfeleljen a rendelet előírásainak. Ajánlások készülnek akkor is, ha az előzetes ellenőrzés szükségességének érdekében végzett vizsgálat során néhány kritikus vonásról kiderül, hogy korrekciós intézkedésekkel orvosolható. Amennyiben az adatkezelő nem tartja be az ajánlásokban foglaltakat, az európai adatvédelmi biztos gyakorolhatja a rendelet 47. cikke alapján ráruházott hatásköröket. Az európai adatvédelmi biztos különösen továbbíthatja az ügyet az érintett intézményhez vagy szervhez.

Ezen túlmenően az európai adatvédelmi biztos elrendelheti az adatokkal kapcsolatos jogok gyakorlására vonatkozó kérelmek teljesítését (ha a kérelmeket a 13–19. cikk megsértésével utasították el), illetve figyelmeztetheti vagy elmarasztalhatja az adatkezelőt. Az európai adatvédelmi biztos elrendelheti valamennyi adat helyesbítését, zárolását, törlését vagy megsemmisítését, vagy megállapíthatja az adatfeldolgozás átmeneti vagy végleges tilalmát. Amennyiben az európai adatvédelmi biztos határozatát nem tartják tiszteletben, az

EK-Szerződésben foglalt feltételek szerint jogában áll az ügyet az Európai Közösségek Bírósága elé utalni.

Minden előzetes ellenőrzési ügyünk ajánlással zárult. Ahogy fentebb már kifejtettük (lásd a 2.3.4. és 2.3.5. pontot), a legtöbb ajánlás az adatalanyoknak nyújtandó információról, az adatmegőrzési időtartamokról, a célhoz kötöttségről, valamint a hozzáférési és helyesbítési jogról szól. Az intézmények és szervek tiszteletben tartják ezeket az ajánlásokat, és mostanáig nem volt szükség végrehajtási határozatokra. Az ajánlásban szereplő intézkedések végrehajtásához szükséges idő esetenként változó. 2006 júniusa óta az európai adatvédelmi biztos a véleményét tartalmazó hivatalos levelekben kérte, hogy az érintett intézmény három hónapon belül tájékoztassa az ajánlások végrehajtása érdekében megtett intézkedésekről. Ezt követően az érintett intézmény vagy szerv saját kezdeményezésére meg kell kezdődnie egy nyomon követésnek, ami egyre inkább meg is valósul.

2006-ban 83 ügy nyomon követésére került sor (a 2004–2006 között kapott 137 értesítésből, ami az ügyek 60,6%-át teszi ki), amelyek egy része 2005-ben kiadott véleményhez is kapcsolódhatott. Az ügyek megoszlása a következő volt:

Lezárt ügyek:	17 ügy
Ügyek, amelyekben megkezdődött a nyomon követés, de az intézmény nem válaszolt:	17 ügy
Ügyek, amelyekben megkezdődött a nyomon követés, ami folyamatban van és/vagy igen előrehaladott:	34 ügy
Ügyek, amelyekben még nem kezdődött meg a nyomon követés, mivel a vélemények nemrég készültek el (2006 októberétől)	13 ügy
Az előzetes ellenőrzések hatálya alá nem tartozó ügyek külön nyomon követése	2 ügy

Azok az ügyek, amelyekben megkezdődött a nyomon követés, de az intézmény vagy szerv nem válaszolt (17 ügy), az európai adatvédelmi biztos 97 ajánlásához kapcsolódnak. A folyamatban lévő és/vagy igen előrehaladott nyomon követések (34 ügy) az európai adatvédelmi biztos 256 ajánlását érintik.

Két ügyben az értesítés elemzése ahhoz a következtetéshez vezetett, hogy az ügy ugyan nem tartozik az előzetes ellenőrzés hatálya alá, mégis 10 ajánlás született, amelyek nyomon követésére is sor került. Ezek közül az egyik ügyet lezártuk, a másik igen előrehaladott.

Az előzetes ellenőrzés szükségességéről tartott 3 tanácsadás során 7 ajánlás készült, és nyomon követésükre is sor került. Ezek közül az egyik ügyet lezártuk, a másik kettő igen előrehaladott.

2.3.8. Következtetések és a jövő

Amint azt a fenti mennyiségi és minőségi elemzés is mutatja, 2006 intenzív év volt. Mindezek ellenére az európai adatvédelmi biztosnak küldött előzetes ellenőrzési ügyek száma a várakozások alatt van, figyelemmel a 2007 tavaszára kitűzött határidőre, amit már a 2005. évi éves jelentésben is említettünk. 2006 második félévében sokkal nagyobb számban vártuk az ügyek beérkezését. Kivételt az OLAF jelentett, amely jelentős számú ügyről küldött és küld továbbra is értesítést. Más intézményektől az értesítések száma 2007 elején megnőtt. A prioritási területeket még nem minden intézmény és szerv fedi le, így további erőfeszítésekre van szükség a határidő teljesítése érdekében.

De nem csupán a prioritást élvező területekre kell figyelmet fordítani. Valamennyi utólagos ellenőrzési ügyről is értesítést kell küldeni, hiszen azok a rendelet 27. cikkének hatálya alá tartoznak, így külön kockázatot jelentenek az adatalányok jogaira és szabadságaira nézve.

Egy sajátos terület, amely 2006-ban figyelemre érdemesnek bizonyult, 2007-ben is a figyelmünk középpontjában lesz: ez az előzetes ellenőrzés hatálya alá tartozó intézményközi ügyek területe. Sok esetben több intézmény vagy szerv közös adatfeldolgozási műveleteket használ az egészségügyi adatok, az értékelés, az előléptetés stb. területén. Az egyes intézmények feladata esetenként változó (egyik intézmény szolgáltatást nyújt a másik számára, több szerv felel egy kérdés különféle vonatkozásaiért stb.), de feladataik közös vonása, hogy összetettek. Ennek 2007-ben kiemelt figyelmet szentelünk.

Az elektronikus kommunikációra is külön figyelmet fordítunk. Az ezen a kiemelt területen végzett utólagos ellenőrzésekre kissé megkésve kerül sor, mivel meg kell várni az e-monitoringról készülő tanulmány véglegesítését. 2007-ben az európai adatvédelmi biztosnak meg kell vizsgálnia az intézmények és szervek által végzett minden olyan adatfeldolgozási műveletet, amelynek célja a távközlési rendszerek megfelelő használatának figyelemmel kísérése.

Javítani kell az előzetes ellenőrzésekkel kapcsolatos értesítések kiegészítésére kért információk késedelmes megküldésén is. Túl sok ügy van még mindig folyamatban, egyesek több hónapja már.

2007-ben annak is meg kell valósulnia, hogy minden ügynökség és minden szerv nevezzen ki adatvédelmi tisztviselőt. Ennek érdekében kampányt indítunk, hogy erre a jogi kötelezettségre ismételten emlékeztessük az érintetteket.

A tavaszt követően az előzetes ellenőrzésekkel kapcsolatban már folyamatban lévő munka mellett egy új megközelítést indítunk el. Vizsgálatokat fogunk kezdeni, szükség esetén helyszíni vizsgálatokat is. A vizsgálatok célja annak biztosítása lesz, hogy az értesítési folyamatok a 27. cikk hatálya alá tartozó valamennyi ügyre kiterjedjenek, és hogy a személyes adat-feldolgozás egyéb eseteiben a rendeletet tiszteletben tartásák.

2.4. Panaszok

2.4.1. Bevezetés

A rendelet 41. cikkének (2) bekezdése szerint: „az európai adatvédelmi biztos feladata, hogy a közösségi intézmény vagy szerv általi személyes adat-feldolgozással kapcsolatban figyelemmel kísérje és biztosítsa az e rendelet és bármely más, a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak védelméről szóló közösségi jogi aktus rendelkezései alkalmazását”. E figyelemmel kísérés részét képezi a panaszok 46. cikk a) pontja szerinti kezelése ⁽²²⁾.

Bármely természetes személy, nemzetiségétől és lakóhelyétől függetlenül panasszal fordulhat az európai adatvédelmi biztoshoz ⁽²³⁾. A panaszok akkor minősülnek elfogadhatónak, ha természetes személy nyújtotta be őket, és azok az EU intézményei vagy szervei által folytatott, teljes mértékben vagy részben a közösségi jog hatálya alá tartozó tevékenység közben végzett személyes adat-feldolgozás során az adatvédelmi szabályok megsértésére vonatkoznak. Amint azt lejjebb

⁽²²⁾ A 46. cikk a) pontja szerint az európai adatvédelmi biztos „meghallgatja és kivizsgálja a panaszokat, és ésszerű időn belül értesíti az érintettet a vizsgálat eredményéről”.

⁽²³⁾ A 32. cikk (2) bekezdése szerint bármely adatalány „panaszt nyújthat be az európai adatvédelmi biztoshoz, ha megítélése szerint személyes adatainak közösségi intézmény vagy szerv által végzett feldolgozása következtében a Szerződés 286. cikke szerinti jogait megsértették”. 33. cikk: „Bármely, közösségi intézmény vagy szerv által foglalkoztatott személy a hivatali út igénybevétele nélkül panasszal élhet az európai adatvédelmi biztosnál a 45/2001/EK rendelet vélt megsértésével kapcsolatban.”

látni fogjuk, számos, az európai adatvédelmi biztoshoz benyújtott panaszt elutasítottunk, mivel kívül estek a biztos hatáskörén.

A panaszok kézhez vételekor az európai adatvédelmi biztos – az ügy elfogadhatóságának sérelme nélkül – átvételi elismervényt küld a panaszosnak, kivéve, ha az ügy egyértelműen nem fogadható el, és nem igényel további vizsgálatot. Az európai adatvédelmi biztos ekkor azt is kéri a panaszostól, hogy tájékoztassa az üggyel kapcsolatban nemzeti bíróság, az Európai Bíróság vagy az európai ombudsman előtt tett bármely egyéb intézkedésekről (akár folyamatban levő, akár lezárt ügyről van szó).

Amennyiben az ügy elfogadhatónak minősül, az európai adatvédelmi biztos megkezdi vizsgálatát, nevezetesen felveszi a kapcsolatot az érintett intézménnyel/szervvel, vagy további információkat kér a panaszostól. Az európai adatvédelmi biztos az adatkezelőtől vagy az intézménytől/szervtől jogosult a vizsgálatához szükséges bármely személyes adathoz vagy más szükséges információhoz hozzáférést kapni, és jogosult belépni minden olyan helyre, ahol az adatkezelő vagy az intézmény/szerv tevékenységeit végzi. Amint lejjebb látni fogjuk, az európai adatvédelmi biztos 2006-ban a panaszok feldolgozása során élt ezekkel a jogosultságokkal.

Az adatvédelmi jogszabályok vélt megsértése esetén az európai adatvédelmi biztos az érintett adatkezelő elé utalhatja az ügyet, és javaslatot tehet a rendelkezés megsértésének orvoslására és az adatalanyok védelmének javítására; az európai adatvédelmi biztos elrendelheti, hogy az adatkezelő tegyen eleget az adatalanyok által az egyes jogaik gyakorlása érdekében benyújtott kérelmeknek; figyelmeztetheti vagy elmarasztalhatja az adatkezelőt; elrendelheti bármely adat helyesbítését, zárolását, törlését vagy megsemmisítését; elrendelheti az adatfeldolgozás tilalmát; az ügyet az érintett közösségi intézmény, illetve az EP, a Tanács és a Bizottság elé utalhatja.

Végezetül az európai adatvédelmi biztos az ügyet az Európai Közösségek Bírósága elé utalhatja ⁽²⁴⁾. Amennyiben a határozat az

érintett intézmény/szerv által meghozandó intézkedéseket tesz szükségessé, az európai adatvédelmi biztos az intézkedés meghozatalát nyomon követi az érintett intézménynél/szervnél.

2006-ban az európai adatvédelmi biztos 52 panaszt kapott. Az 52 ügyből csak 10 minősült elfogadhatónak, ezeket az európai adatvédelmi biztos tovább vizsgálta. Ezeket az ügyeket az alábbiakban röviden elemezzük.

2.4.2. Elfogadhatónak nyilvánított ügyek

Lobbistákra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatala

Panasz érkezett az Európai Parlamenttel szemben (2006-95) az akkreditált lobbisták lakcímének lehetséges közzétételéről. A lobbista kitűző elkészítéséhez szükséges jelentkezési lapon az szerepelt, hogy a lakcím megadása kötelező. A jelentkezési lapon később említésre került, hogy az említést követő információkat nem hozzák nyilvánosságra, ami azt sugallja, hogy az azt megelőző információkat, köztük a lakcímet, nyilvánosságra hozzák.

A videokamerás megfigyelések száma növekedett az elmúlt években

⁽²⁴⁾ Lásd a 45/2001/EK rendelet 47. cikke (1) bekezdését.

Az európai adatvédelmi biztos megállapította, hogy a lobbista és az általa képviselt szervezet nevén kívül más információt nem hoztak nyilvánosságra. Ajánlást készített tehát arra nézve, hogy a jelentkezési lapot e gyakorlatnak megfelelően módosítsák, az Európai Parlament pedig az ajánlásnak megfelelően kijavította a jelentkezési lapot. Az európai adatvédelmi biztos azt is hangsúlyozta, hogy a lobbisták privát lakcímének közzététele veszélyeztetné a magánélet védelméhez fűződő jogot. Ugyanakkor több információ is nyilvánosságra hozható, amennyiben a lobbisták az adatok gyűjtésekor erről tájékoztatást kapnak ⁽²⁵⁾.

Hozzáférés az orvosi jelentéshez és az egészségügyi adatok átadása

Egy volt EK-tisztviselő panaszt nyújtott be a PMO-val szemben (Kezelési és Kifizetési Hivatal) két olyan kérdésben, amelyek véleménye szerint sértették a rendelet előírásait (2006-120 és 390). Az egyik az orvosi jelentéshez való hozzáférés jogáról szólt. Miután az európai adatvédelmi biztos felülvizsgálta az eredeti határozatot, arra a következtetésre jutott, hogy amíg a jelentés nem végleges, az ideiglenes korlátozás jogszerű, de azt az ajánlást tette, hogy a végleges jelentéshez, csakúgy, mint a hasonló típusú jelentésekhez, rendes hozzáférést kell biztosítani, és hogy figyelemmel a végleges jelentésre, újra megfontolás tárgyává kellene tenni az időközi jelentéshez való hozzáférés biztosítását. A második kérdés az egészségügyi adatoknak egy biztosítótársaság számára való, a panaszos beleegyezése nélküli továbbítása volt. Az európai adatvédelmi biztos következtetése szerint az EK-igazgatásnak a munkahelyi betegségek, a korai nyugdíjazás stb. pénzügyi következményeinek biztosítása tekintetében fennálló kötelezettségei alapján az adatátadás szükséges volt, és nem volt túlzott mértékű. E második határozat felülvizsgálatát is kérelmezték, ami jelenleg folyamatban van. Más kérdések is felmerültek a dokumentumokhoz az 1049/2001/EK rendelet alapján való hozzáférésről.

Panasz egy vizsgálatról

Panasz érkezett az európai adatvédelmi biztoshoz az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal (EGSZB) szemben (2006-181 és 287), egy tisztviselő által az elektronikus levelezéséhez való jogosulatlan hozzáférés (felhasználói azonosítójának és jelszavának állítólagos

felhasználása) miatt kezdeményezett vizsgálat első szakaszáról, és arról, hogy az emberi erőforrásokkal foglalkozó osztály igazgatója megtagadta a panaszos naplófájljaihoz való hozzáférés megadását, amivel a jogosulatlan hozzáférést bizonyítani lehetett volna. Egy arra vonatkozó kezdeti félreértés miatt, hogy mi szükséges a jogosulatlan hozzáférés kivizsgálásához (a számítástechnikai szolgálat arra a következtetésre jutott, hogy az adatalany naplófájljai helyett egy harmadik fél naplófájljaihoz való hozzáférésre volt szükség), az EGSZB eredetileg arra a megállapításra jutott, hogy a vizsgálat nem végezhető el, és erről tájékoztatta a panaszost. Miután a panaszos az EGSZB adatvédelmi tisztviselőjének intervencióját kérte, a panaszos naplófájljaihoz való hozzáférés és annak elemzése arra utaló jeleket eredményezett, hogy a panaszos e-mail-fiókjához jogosulatlanul hozzáfértek. Az európai adatvédelmi biztos az ügyről szóló határozatában megállapította, hogy sajnálatos, hogy mindaddig, amíg a panaszos hivatalos panaszt nem nyújtott be, és nem kérte az EGSZB adatvédelmi tisztviselőjének intervencióját, az EGSZB igazgatása a fent említett félreértés, valamint a megfelelő műszaki és jogi elemzés hiánya miatt nem jutott kielégítő következtetésre a panaszos kérelmét illetően.

Videokamerás megfigyelőrendszerek

Egy uniós polgár panaszt intézett az európai adatvédelmi biztoshoz az Európai Parlamenttel (EP) szemben az EP videokamerás megfigyelési gyakorlata miatt (2006-185). A panasz az EP brüsszeli épületein kívüli videokamerás megfigyelések arányosságát firtatta. A panaszos azt is sérelmezte, hogy a nyilvánosság tájékoztatása erről nem volt kielégítő. Az európai adatvédelmi biztos határozatában felszólította az EP-t, hogy javítson a nyilvánosság számára nyújtott tájékoztatáson, és hogy igazítsa ki a megfigyelő kamerák beállítását. Az európai adatvédelmi biztos fő szempontja annak biztosítása volt, hogy az EP se szándékosan, se véletlenül ne tartsa megfigyelés alatt a tüntetőket, hiszen ez gátolhatná a szólásszabadság gyakorlását. Az európai adatvédelmi biztos véleményének nyomán követése során folytatta az EP videokamerás megfigyelési gyakorlatának jobbítását célzó együttműködését az Európai Parlamenttel, amelynek során figyelembe vették az EP sajátos biztonsági igényeit, beleértve az államfők és más, megerősített védelmet igénylő VIP-személyek látogatásainak biztosítását is, amire az európai adatvédelmi biztos eredeti határozata nem terjedt ki. A panasz nyomán az európai adatvédelmi biztos felmérést kezde-

⁽²⁵⁾ A megállapítások a honlapunkon olvashatók: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/EDPS/Publications/Papers/BackgroundP/06-08-31_transparency_lobbyists_EN.pdf.

ményezett az uniós intézményekben és szervezetekben, és megkezdte a videokamerás megfigyeléssel kapcsolatos iránymutatások kidolgozását célzó munkát, amely a tervek szerint 2007-ben lezárul.

Hozzáférés egy vizsgálati jelentéshez

Panasz érkezett a Számvevőszékkel szemben az egyéneknek a 13. cikk szerinti, a vizsgálati jelentésekhez való hozzáférési jogáról (2006-239). A jelentés a személyzeti szabályzat 90. cikke alapján emelt panaszt követő állítólagos zaklatásról és rossz vezetői magatartásról szólt. Az érintett felek egyike hozzá kívánt férni a jelentéshez, ám azt a Számvevőszék azon az alapon megtagadta tőle, hogy „ő nem volt érintett személy a jelentésben”. Az európai adatvédelmi biztos ebben az ügyben a személyek 13. cikk szerinti hozzáférési jogának kiterjedését és ennek a jognak a 20. cikk szerinti lehetséges korlátozásait vizsgálta. Az ügyintézés során az európai adatvédelmi biztos helyettese és egy munkatársa egy alkalommal helyszíni látogatást tett, nevezetesen abból a célból, hogy betekintést nyerjenek a jelentésbe és a vizsgálat végzője által elvégzett interjúkról készült jelentésekbe. Az európai adatvédelmi biztos határozatában megállapította, hogy a panaszos az őt érintő vizsgálat bármely eredményéhez jogosult hozzáférni. Ez alól csupán az jelenthet kivételt, ha az adatok a panaszoshoz, továbbá a tanúkkal készített interjúk eredményéhez semmilyen módon nem kapcsolódó információkat tartalmaznak. Ezért az európai adatvédelmi biztos kérte, hogy a Számvevőszék adjon további – ha nem is teljes – hozzáférést a panaszos számára a vizsgálati jelentéshez. A végrehajtás továbbra is folyamatban van.

Hozzáférési és helyesbítési jog

Panasz érkezett a Bizottság Személyzet és igazgatás Főigazgatóságával szemben a panaszossal kapcsolatos egyes dokumentumokhoz való, 13. cikk szerinti hozzáférés jogával, és egyes adatok 14. cikk szerinti helyesbítésével kapcsolatban (2006-266). A panaszos a 18. cikkre is hivatkozott, és tiltakozott személyes adatai feldolgozása miatt. Az európai adatvédelmi biztos, miután a helyzet pontosítását kérte, arra a megállapításra jutott, hogy az igazgatóság minden kért dokumentumhoz biztosította a hozzáférést, egyetlen e-mail kivételével, amelyről nem rendelkezett elegendő információval ahhoz, hogy azonosítsa. A helyesbítési jogot illetően az európai adatvédelmi biztos megismételte álláspontját, miszerint a helyesbítési jog szubjektív

adatok pontatlanságára hivatkozva nem alkalmazható. Végezetül az adatfeldolgozás ellenzésének a rendelet 18. cikke alapján fennálló lehetőségét illetően az európai adatvédelmi biztos úgy ítélte meg, hogy a panaszos nem hivatkozott „fontos jogos érdekre”.

A helyesbítéshez és az adatszűréshez való jog

Egy panasz (2006-436) a Sysper 2-ben (az Európai Bizottság emberi erőforrások területén működtetett információs rendszere, amely számos almodulból áll) a hivatali előmenetel leírásában szereplő hiányos adatok haladéktalan helyesbítéséhez való jogról szólt (14. cikk). Noha a Bizottság vitatta, hogy az adatok hiányosak lennének, az a javaslat született, hogy a panaszos hivatali előmenetelének leírásába iktassanak egy új mezőt a megjegyzések számára. Az európai adatvédelmi biztos átmeneti megoldásként elfogadta a javaslatot, ezen túlmenően pedig magyarázatot kért arra, hogy milyen műszaki nehézségek akadályozzák, hogy a Sysper 2 vonatkozásában érvényesüljön a hivatali előmenetellel kapcsolatos adatok helyesbítéséhez való jog. Mind az átmeneti megoldás végrehajtása, mind a magyarázatok elkészítése folyamatban van.

Panasz egy adatvédelmi tisztviselő által végzett vizsgálattal szemben

Panasz érkezett egy adatvédelmi tisztviselő által elvégzett vizsgálattal kapcsolatban (2006-451). Az adatvédelmi tisztviselő vizsgálata egy visszavont e-mailhez való hozzáférési kérelmet követően kezdődött. A panaszos vitatta, hogy ez a vizsgálat az adatvédelmi tisztviselő hatáskörébe tartozik, hogy az adatvédelmi tisztviselő által követett eljárás a jogszabályoknak megfelelően zajlott, és hogy az adatvédelmi tisztviselő által elfogadott intézkedések tiszteletben tartották az arányosságot, a jóhiszeműséget és a kellő gondosságot elvét. Miután az európai adatvédelmi biztos megvizsgálta a tényállást, és további információkat kért az érintett felektől, arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgálat megkezdését nemcsak amiatt kell jogszerűnek tekinteni, hogy az adatvédelmi tisztviselő a rendelet mellékletében ráruházott hatáskörre alapozta fellépését, hanem azért is, mert a vizsgálat a rendelet 13. cikke alapján benyújtott kérelemmel indult. Mindazonáltal az európai adatvédelmi biztos alaposnak találta a panaszt, mivel az adatvédelmi tisztviselő által elfogadott intézkedések a szóban forgó érdekekhez mérten túlzottak voltak, és lehetséges lett volna kisebb beavatkozással járó módszerek alkalmazása. Az adatvédelmi tisztviselő felül-

vizsgálatot kért, és a panaszostól várt észrevételek még nem érkeztek meg.

Közzététel a 2005. évi éves jelentésben

Egy további panasz született egy, a 2005. évi éves jelentésben említett ügy (2005-190) nyomán követésével összefüggésben, amit később a panaszos az európai ombudsmanhoz is benyújtott panaszként. A panaszos tiltakozott ügyének a 2005. évi éves jelentésben való rövid bemutatása ellen is, mivel meglátása szerint az pontatlan és korai volt. Az európai adatvédelmi biztos elutasította a panaszt. Ezt a kérdést jelenleg az európai ombudsman vizsgálja.

2.4.3. Elutasított ügyek: az elutasítás fő indokai

A 2006-ban kézhez kapott 52 panaszból 42-t az európai adatvédelmi biztos hatáskörének hiánya miatt elutasítottunk. Ez 2005-höz képest kétszeres növekedést mutat. Ezen panaszok túlnyomó része nem az EK-intézmények vagy szervek általi személyes adat-feldolgozásra vonatkozott, hanem kizárólag nemzeti szintű adatfeldolgozásra. A panaszok egy részében arra kérték az európai adatvédelmi biztost, hogy vizsgálja felül az adott nemzeti adatvédelmi hatóság álláspontját, ami kívül esik hatáskörén. A panaszosok tájékoztatást kaptak, hogy abban az esetben, ha egy tagállam nem hajtja végre megfelelően a 95/46/EK irányelvet, az Európai Bizottság az illetékes.

Három ügy az EK-alkalmazottak személyes adatainak feldolgozására vonatkozott, noha a panaszokban a hangsúly nem az intézmény vagy szerv által végzett adatfeldolgozáson volt. A panaszok így az EU-igazgatás olyan egységeire is kiterjedtek, amelyeknek tiszteletben kell tartaniuk a 45/2001/EK rendeletet, ugyanakkor az állítólagos adatvédelmi jogsértések nemzeti szinten folytatott adatfeldolgozás során születtek. Az egyik ilyen ügyben egy alkalmazott miatt emelt panaszt, hogy a származási országa szerinti tagállamban folyó választások kapcsán egy párttól a hivatali postacímén kapott politikai információt. Ebben az esetben nem lehetett kizárni, hogy a hivatali címet az intézmény adta meg a

tagállam állandó képviselője számára. Ugyanakkor a panasz egy, a nemzeti jog alapján eljáró politikai párttól szólt, amely felhasználta ezt az információt. Ezért a panaszosnak megküldtük a nemzeti adatvédelmi hatóság elérhetőségét, és kifejtettük, hogy az európai adatvédelmi biztos hatásköre miatt nem terjed ki az ügyre.

Mivel nagy számban érkeztek nem elfogadható panaszok, különösen nemzeti szintű kérdésekkel kapcsolatban, az új honlapunkon egyértelműbb információt nyújtunk az európai adatvédelmi biztos hatásköréről. Ez az Európai Parlamentnek adatvédelmi kérdésekben küldött petíciók kapcsán is fontosnak bizonyult, mert a petíciókat időnként továbbküldik az európai adatvédelmi biztosnak észrevételezésre vagy tanácsadásra. Amennyiben egy kérdés kizárólag nemzeti szintű, vagy nem foglal magában közösségi intézmény vagy szerv által végzett személyes adat-feldolgozást, az európai adatvédelmi biztos nem rendelkezik hatáskörrel a kérdésben, és csupán általános információt tud nyújtani a petíciós bizottság számára a megfelelő intézkedésekről szóló döntés elősegítése érdekében.

2.4.4. Együttműködés az európai ombudsmannal

Az EK-Szerződés 195. cikke szerint az európai ombudsman a közösségi intézmények vagy szervek tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságokra vonatkozó panaszok átvételére jogosult. Az európai ombudsman és az európai adatvédelmi biztos hatáskörei a panaszkezelés területén átfedik egymást abban

Peter Hustinx, P. Nikiforos Diamandouros és Joaquín Bayo Delgado a szándéknyilatkozat aláírása után

az értelemben, hogy a hivatali visszasságok a személyes adat-feldolgozásra is vonatkozhatnak. Ezért az ombudsmanhoz benyújtott panaszok adatvédelmi kérdéseket is tartalmazhatnak. Ugyanígy, az európai adatvédelmi biztoshoz benyújtott panaszok esetében lehetséges, hogy azokról – részben vagy egészében – az ombudsman már határozott.

A szükségtelen kettős munkavégzés elkerülése, továbbá a panaszok által felvetett, akár általános, akár egyedi adatvédelmi kérdések egységes megközelítésének biztosítása érdekében az európai ombudsman és az európai adatvédelmi biztos 2006 novemberében szándéknyilatkozatot írt alá. Mindkét fél vállalta nevezetesen, hogy indokolt esetben tájékoztatja a panaszosokat a másik intézményről, és megkönnyíti a panaszok átadását; hogy tájékoztatja a másik intézményt a hatásköre szempontjából releváns panaszokról, és hogy nem nyit meg újra olyan ügyeket, amelyeket a másik intézményhez már benyújtottak, kivéve, ha jelentős új bizonyítékok benyújtására kerül sor, és hogy következetes megközelítést fogad el az adatvédelem jogi és igazgatási vonatkozásai tekintetében, ezzel előmozdítva a polgárok és a panaszosok jogait és érdekeit ⁽²⁶⁾.

2.4.5. További munka a panaszok területén

Az európai adatvédelmi biztos folytatta a munkatársai általi panaszkezelésről szóló belső kézikönyvvel kapcsolatos munkát. Az eljárás fő elemei és a panaszbenyújtásra szolgáló formanyomtatvány, valamint a panaszok elfogadhatóságával kapcsolatos információk késedelem nélkül hozzáférhetőek lesznek a honlapon.

A helyettes biztos és a hivatal egy munkatársa 2006 márciusában Madridban részt vett a nemzeti adatvédelmi biztosok panaszkezelési munkaértekezletén. A munkaértekezleten a helyettes biztos előadást tartott az európai adatvédelmi biztos által végzett előzetes ellenőrzésekről. Három munkatársunk 2006 októberében Athénban vett részt ilyen munkaértekezleten, ahol a videokamerás megfigyelésről készített felmérésről adtak elő.

2.5. Vizsgálatok

2006-ban az európai adatvédelmi biztos több, különböző területen végzett vizsgálatot, amelyek közül néhányat külön kiemel ebben a jelentésben.

Az Európai Bizottság Versenyjogi Főigazgatósága

Az egyik tagállam adatvédelmi hatóságától érkezett levél alapján előzetes vizsgálatot végeztünk az Európai Bizottság által a villamosenergia-ágazatban folytatott nagyszabású felmérésről (2005-2007).

A Bizottság különféle formátumú kérdőíveket küldött 23 tagállamban található különféle típusú villamosenergia-vállalatoknak. Mivel a tagállami adatvédelmi hatóság levele arra engedett következtetni, hogy a Bizottság ágazati felmérésének keretei közti személyes adatok jogszerűtlen gyűjtése zajlott, az európai adatvédelmi biztos előzetes vizsgálatot végzett: bekérte és ellenőrizte a kérdőíveket, továbbá a bizottsági felmérés során végzett adatfeldolgozás bizonyos vonatkozásainak tisztázása érdekében helyszíni vizsgálatot végzett a Versenyjogi Főigazgatóságon, és találkozott az ott dolgozókkal.

Első következtetései alapján az európai adatvédelmi biztos felhívta a Főigazgatóságot annak biztosítására, hogy a bizottsági felmérésben ne dolgozzanak fel személyes adatokat, és ennek érdekében meghatározott intézkedésekre tett ajánlást. 2006 novemberében a Versenyjogi Főigazgatóság jelentést nyújtott be az európai adatvédelmi biztos által javasoltak szerinti intézkedések végrehajtásáról, ami tartalmazta az összegyűjtött adatok részletes ellenőrzését, és az alkalmazottak számára nyújtott meghatározott információkat is. E jelentés alapján, biztosítva, hogy a Bizottság által a villamosenergia-ágazatban végzett felmérés során a villamosenergia-fogyasztókhoz kapcsolódó semmiféle adat feldolgozása nem történt meg és nem is fog megtörténni, az európai adatvédelmi biztos lezárta az ügyben indított előzetes vizsgálatot.

SWIFT

2006-ban az európai adatvédelmi biztos vizsgálatot indított az európai polgárok banki adatainak a Nemzetközi Bankközi Pénzügyi Telekommunikációs Társaság („SWIFT”) társaságon keresztül az USA hatóságainak való átadásáról.

⁽²⁶⁾ A szándéknyilatkozat a következő címen található: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/EDPS/PressNews/News/06-11-30_EO_EDPS_MoU_EN.pdf.

Miután az esettel kapcsolatos hírek 2006 júniusában megjelentek a médiában, az európai adatvédelmi biztos levelet küldött az Európai Központi Banknak, és információt kért a Bank felhasználói, továbbá a SWIFT felügyeletével kapcsolatos szerepéről. Ezen túlmenően az európai adatvédelmi biztos részt vett az Európai Parlamentben októberben rendezett meghallgatáson, és aktívan hozzájárult a 29-es munkacsoport által novemberben elfogadott vélemény elkészítéséhez.

Az európai adatvédelmi biztos októberben Frankfurtban találkozott az Európai Központi Bank elnökével annak érdekében, hogy információt cseréljenek az európai adatvédelmi biztos vizsgálatának akkori állásáról, és hogy a biztos további információt kapjon az EKB által játszott szerepről. Miután az európai adatvédelmi biztos mind a SWIFT-től, mind az EKB-től további vonatkozó dokumentumokat és tényszerű információt kapott, decemberben megküldte véleménytervezetét az EKB-nak észrevételezésre.

Miután az európai adatvédelmi biztos alaposan elemezte az EKB észrevételeit, 2007 elején elfogadta végleges véleményét. A vélemény foglalkozik az EKB által ez ügyben játszott különféle szerepekkel. Az EKB, mint a SWIFT ügyfele, mivel a SWIFT-tel együtt közös ellenőrző szerepet játszik, fizetési műveletei tekintetében köteles teljes mértékben tiszteletben tartani a 45/2001/EK rendeletet. Mint a többi központi bankkal közös felügyeleti szervnek, az EKB-nak kötelessége előmozdítani, hogy a SWIFT felügyelete kiterjedjen az adatvédelemre, és hogy a titkossági szabályok ne akadályozzák meg, hogy a megfelelő hatóságok szükség esetén időben tájékoztatást kapjanak. Az európai adatvédelmi biztos végezetül felhívta az EKB-t, hogy a szakpolitika kidolgozásában játszott központi szerepét használja fel annak biztosítására, hogy az európai fizetési rendszerek álljanak összhangban az európai adatvédelmi jogszabályokkal.

2007-ben az európai adatvédelmi biztos szigorúan figyelemmel fogja kísérni az ügyben megvalósuló fejleményeket annak biztosítása érdekében, hogy a közösségi intézmények fizetési műveleteit az adatvédelmi rendelet teljes mértékű tiszteletben tartásával végezzék el. Szélesebb összefüggésben az európai adatvédelmi biztos a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal együttműködve továbbra is fel fogja használni tanácsadói szerepét annak biztosítása érdekében, hogy az európai fizetési rendszer felépítése ne sértse az uniós bankok ügyfeleinek a magánélet védelméhez fűződő jogát.

Egyéb vizsgálatok

Ahogy azt már a 2.4.2. pontban is említettük, egy, a Számvevőszékkel szemben benyújtott panasz keretei között a helyettes biztos és egy munkatársa szintén elvégzett egy vizsgálatot. Ezen a helyszíni vizsgálaton a helyettes biztosnak alkalma nyílt betekinteni abba a teljes jelentésbe, amelyhez a panaszostól részlegesen megtagadták a hozzáférést.

Az Európai Parlamenttel szemben a videokamerás megfigyelés miatt benyújtott panasz kapcsán helyszíni vizsgálatra került sor az Európai Parlament videokamerás megfigyelőrendszerének irányítótermében is (2006-185).

Az európai adatvédelmi biztos megkezdte a 45/2001/EK rendelet 46. cikkének k) pontja szerinti eljárási szabályzat kidolgozását. A szabályzat rendelkezni fog a vizsgálatokról is, és elfogadására hamarosan sor kerül.

Az európai adatvédelmi biztos megkezdte egy vizsgálati politika kidolgozását is, amelynek célja, hogy kidolgozza a vizsgálatok kereteit és módszereit. A munkához nagyban hozzájárulnak a nemzeti adatvédelmi hatóságoktól és az uniós intézményektől kapott, már meglévő vizsgálati előírásokra vonatkozó információk. Az európai adatvédelmi biztos vizsgálati politikája első alkalommal a közösségi intézmények és szervek azon kötelezettségének teljesítésére összpontosít, hogy 2007 tavaszáig adatvédelmi tisztviselőket nevezzenek ki, valamint hogy előzetes ellenőrzési értesítéseket küldjenek. Ezt a politikát később kibővítjük a 45/2001/EK rendelet teljes mértékű tiszteletben tartásának figyelemmel kísérésére.

2.6. Igazgatási intézkedések

A rendelet feljogosítja az európai adatvédelmi biztost arra, hogy a személyes adatok feldolgozásához kapcsolódó igazgatási intézkedésekről tájékoztatást kapjon. Az európai adatvédelmi biztos véleményét vagy egy intézmény vagy szerv kérésére, vagy saját kezdeményezésére bocsátja ki. A 46. cikk d) pontja ezt a jogosultságot a rendelet végrehajtási szabályai, és különösen az adatvédelmi tisztviselők tekintetében (24. cikk (8) bekezdés) megerősíti.

Az európai adatvédelmi biztos a 2005. évi éves jelentésben tervezettkel összhangban saját kezdeményezésére vizsgálatot kezdett a közösségi intézmények és szervek személyzete személyes adatai nyilvántartásának jelenlegi gyakorlatáról. E vizsgálat eredményei, valamint a kapcsolódó kérdésekben végzett előzetes ellenőrzések elemzése alapján készülöben van egy iránymutatókat tartalmazó dokumentum. Ezzel egyidejűleg a személyzeti szabályzat jelenlegi rendelkezései alapján tanulmányoztuk a fegyelmi intézkedésekkel kapcsolatos adatok megőrzésének sajátos problémáját, és az általános gyakorlatra vonatkozó javaslataink kidolgozása folyamatban van.

Az előző évi éves jelentésben említetteknek megfelelően a harmadik országoknak és a nemzetközi szervezeteknek való, nevezetesen az OLAF által megvalósított adatátadásokat megtárgyaltuk, és kidolgoztunk egy előzetes tanulmányt. Figyelembe vettük egyrészt a 45/2001/EK rendelet 9. cikke (8) bekezdésének pragmatikus értelmezésén és a szándéknyilatkozatok alkalmazásán alapuló megfelelő strukturális megközelítés szükségességét, valamint a 9. cikk (6) bekezdésében biztosított kivételek elkerülhetetlen, lehetséges biztosítékokkal ellátott alkalmazását is.

A fenti 2.4.2. pontban említetteknek megfelelően egy panasz eredményeképpen felmérést kezdtünk az európai intézményekben és szervekben végzett videokamerás megfigyelésről. Miután a megfelelő adatvédelmi tisztviselőktől megkaptuk a kért információkat, a jó gyakorlatokkal kapcsolatos információkat most a nemzeti felügyeleti hatóságtól gyűjtjük össze. Mind ezen anyagok alapján ki fogjuk adni a videokamerás megfigyelés alkalmazásával kapcsolatos iránymutatósainkat.

A kérelemre adott tanácsok tekintetében az EKB 2006-ban tanácsadásra megküldte a rendelet általa kidolgozott végrehajtási szabályainak tervezetét. Az európai adatvédelmi biztos javasolta, hogy a rendelet szövege gazdagodhat azzal, ha részletezik az adatvédelmi tisztviselő hatásköreit és feladatait, az adatalanyok joggyakorlását, az értesítéseket stb. Az adatvédelmi biztos üdvözölte, hogy az EKB az adatvédelmi tisztviselő értékelését megelőzően tanácsot kért tőle, és javasolta egy helyettes adatvédelmi tisztviselő kinevezését.

Az európai adatvédelmi biztos számos más igazgatási intézkedésről is adott tanácsot, valamint készített észrevételeket.

Ezek közül igen jelentősnek bizonyult a hivatali vezetők kollégiuma elnökének adott tanács az egészségügyi adatok késedelmes megőrzéséről. Az európai adatvédelmi biztos 2007 elején adta ki véleményét, amelyben hangsúlyozta, hogy az általános határidőt minimálisról maximálisra kell változtatni, és hogy – a maximálisan 30 éves időtartamon (azbesztózis stb.) túli egyes kivételek sérelme nélkül – meghatározott esetekben több, rövidebb időtartamot kell megállapítani.

A Bizottság adatvédelmi tisztviselője a rendelet 9. cikkének (személyes adatok átadása nem uniós országok és szervezetek számára) a Lindqvist-ügyet⁽²⁷⁾ követő alkalmazhatóságáról kért tanácsot (2006-403). Az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint a 9. cikk nem vonatkozik a személyes adatok európai intézmények vagy szervek általi internetes közzétételére, ám a rendelet további rendelkezéseit alkalmazni kell annak megelőzése érdekében, hogy az internet segítségével kikerüljék a személyes adatok átadásával kapcsolatos adatvédelmi szabályokat.

Ugyanez az adatvédelmi tisztviselő véleményét kért a rendeletnek az Euratom-Szerződés szerinti tevékenységekre való alkalmazhatóságáról is (2006-311). Igenlő válasz született.

Az Európai Parlament adatvédelmi tisztviselője tanácsot kért a nem biztonsági célból és rögzítés nélkül végzett videokamerás megfigyelés alkalmazásáról (2006-490 és 2006-510). Az a következtetés született, hogy a rendeletet alkalmazni kell, amennyiben sor kerül személyes adatok feldolgozására (pl. azonosított vagy azonosítható személyek képmása esetén). Némi iránymutatót nyújtottunk a jó gyakorlatokról is.

A Számvevőszék adatvédelmi tisztviselője tanácsot kért arról, hogy mi a legjobb módja a rendelet 13. cikke (hozzáférési jog) tiszteletben tartásának az olyan adatalanyok vonatkozásában, akiknek az adatait a Számvevőszék gyűjtötte, de akik nem képezik tárgyát folyamatban lévő ellenőrzési ügyeknek, mivel nem véletlenszerűen választották ki őket ilyen műveletre (2006-341). Javaslattal tettünk egy gyakorlati, és a rendeletet is tiszteletben tartó megoldásra.

Az Európai Bíróság adatvédelmi tisztviselője az európai adatvédelmi biztos véleményét kérte a szerződéses alkalmazottak tartaléklistának internetes közzétételéről szóló elemzéséről. Megerősítettük következtetéseit,

⁽²⁷⁾ Az Európai Bíróság 2003. november 6-i határozata (C-101/01).

többek között azt, hogy előzetes információt kell adni az érintetteknek arról, hogy jogukban áll tiltakozni a közzététel ellen.

A Tanács adatvédelmi tisztviselője tanácsot kért az európai adatvédelmi biztostól a tanácsi munkacsoportok résztvevői személyes adatainak feldolgozásáról (2006-125). Készítettünk néhány ajánlást az információnyújtásról és az adatmegőrzésről.

Ugyanezen és más adatvédelmi tisztviselők számos más kérdésben is az európai adatvédelmi biztoshoz fordultak, pl. a számítástechnikai adatokhoz való hozzáféréssel, a hozzájárulás visszavonásával, a zaklatásokra vonatkozó vizsgálatokban érintett adatalanyokkal, az e-mailek archiválásával stb. kapcsolatban.

2.7. A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés és az adatvédelem

A 2005 júliusában a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről és az adatvédelemről kiadott háttéranyag széleskörű támogatást kapott az intézményektől és szervektől, amelyek általában mind az 1049/2001/EK, mind a 45/2001/EK rendelet hatálya alá tartoznak. Az Európai Bizottság a legfontosabb rendelkezést – 1049/2001/EK rendelet 4. cikk (1) bekezdés b) pont – eltérően értelmezi, ezért a fenti háttéranyag következtetéseit nem alkalmazza napi munkája során.

A tanulmány lényege, hogy az uniós igazgatás birtokában levő dokumentumokhoz való hozzáférés automatikusan nem tagadható meg csupán amiatt, hogy azok személyes adatot tartalmaznak. A nyilvános hozzáférésről szóló rendeletben szereplő „4. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti kivétel”⁽²⁸⁾ szerint a közzététel megtagadásához az szükséges, hogy az kedvezőtlenül befolyásolja a magánszemély magánélet védelméhez fűződő jogát. A tanulmányban minden egyes ügy konkrét és egyedi vizsgálatára szólítottuk fel az érintetteket, és összefüggéseiben láttattuk a körültekintően megfogalmazott kivételt, és levezettük, hogy egy nyilvános dokumentum közzétételének megtagadásához a következő feltételeknek kell teljesülniük:

1. az adatalany magánélet védelméhez fűződő jogának kell a középpontban állnia;
2. a közzétételnek lényeges befolyást kell gyakorolnia az adatalanyra;
3. a nyilvános hozzáférést tiltják az adatvédelmi jogszabályok.

Miután az európai adatvédelmi biztos az Elsőfokú Bíróságon beavatkozóként járt el egy ilyen ügyben (T-194/04, Bavarian Lager kontra Bizottság)⁽²⁹⁾, részt vett a Bíróság egy szeptemberi tárgyalásán is. Az eset 1996-ból származik, amikor az Európai Bizottság ülést tartott az Egyesült Királyságba irányuló sörimport feltételeiről. Az a vállalat, amely német sört kívánt az Egyesült Királyságban eladni, hozzáférést kért az ülés résztvevőinek listájához. A Bizottság megtagadta a hozzáférés megadását, alapvetően a közzététel megtagadására vonatkozó adatvédelmi jogszabályokra hivatkozva.

A Bírósági tárgyalás jó alkalmat szolgáltatott az európai adatvédelmi biztos számára, hogy elmagyarázza és bemutassa a tanulmány következtetéseit, vagyis azt, hogy a személyes adatokat tartalmazó dokumentumok nyilvánosságra hozhatók, ha nem sértik alapvetően az érintett személy magánélet védelméhez fűződő jogát. Mivel az adatvédelmi szabályok nem rendelkeznek olyan általános jogról, hogy az egyének név nélkül vehetnek részt a Bizottság tevékenységeiben, az európai adatvédelmi biztos a kérelmező oldalán avatkozott be. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy az átláthatóság és az adatvédelem azonos súllyal bíró alapvető jogok, ezért arra kérte a Bíróságot, hogy semmisítse meg a teljes jelenléti ív közzétételének megtagadásáról szóló bizottsági döntést. A Bíróság még nem hirdetett ítéletet.

Az európai adatvédelmi biztos ezen a területen többek között még a következőkben vett részt:

- tanácsadás az európai ombudsman számára az e kérdésről érkező panaszokról;
- elemzés készítése a 29-es munkacsoport számára arról, hogy a Halászati Alapból részesülőkre vonatkozó információk közzétehető-e;
- azzal kapcsolatos panasz kezelése, hogy az Európai Parlamentbe akkreditált lobbista laccíme közzétehető-e (lásd a 2.4.2. pontot is).

⁽²⁸⁾ Az intézmények megtagadják a dokumentumokhoz való hozzáférést, ha a közzététel „kedvezőtlenül befolyásolná [...] a személyiség és a magánszemély becsületének védelmét, különösen a személyi adatok védelmére vonatkozó közösségi joganyagnak megfelelően.”

⁽²⁹⁾ Az európai adatvédelmi biztos még két ügyben beavatkozott az Elsőfokú Bíróság előtt, amelyek ugyanerre a kérdésre vonatkoztak (T-170/03 és T-161/04). Az ügyek még nem kerültek tárgyalási szakaszba.

2.8. E-monitoring

Az elektronikus kommunikációs eszközök használata az EU intézményeiben és szerveiben személyes adatok előállításával jár, amely adatok feldolgozása szükségessé teszi a 45/2001/EK rendelet alkalmazását. 2004 végén az európai adatvédelmi biztos megkezdte az EU intézményeiben és szerveiben az elektronikus kommunikációs eszközök (telefon, e-mail, mobiltelefon, internet stb.) használata során előállított adatok feldolgozásával kapcsolatos munkáját. 2006 márciusában megküldte az adatvédelmi tisztviselőknek a kommunikációs hálózat használatával és figyelemmel kísérésével foglalkozó, „e-monitoringről szóló tanulmány” tervezetét, és észrevételeiket, reakciójukat kérte.

A tanulmány irányadó elveinek ellenőrzése céljából az európai adatvédelmi biztos 2006 júniusában munkaértekezletet szervezett. Az uniós igazgatás több mint 50 képviselője – az adatvédelmi tisztviselőktől kezdve az adatvédelmi koordinátorokon és a számítástechnikai alkalmazottakon keresztül a személyzeti bizottságokig – vett részt a munkaértekezleten. A tanulmány főbb következtetéseinek bemutatása után az európai adatvédelmi biztos ezeket a következtetéseket és egy sor iránymutatást konkrét modelleken ellenőrizte. A résztvevők olyan témákkal foglalkoztak, mint például a forgalmi adatok megőrzése költségvetési célokra; az alkalmazottak elektronikus levelezésének elolvasása távollétükben, és az arányos e-mail-használat ellenőrzése a munkáltató által.

A munkaértekezlet eredményei és az azután kapott észrevételek alapján a végleges tanulmány 2007 elején lesz kiadásra kész.

figyelemmel kísérését végző illetékes hatóság, és feladata annak biztosítása, hogy az adatalanyok jogai ne sérüljenek. Az európai adatvédelmi biztos felügyeleti szerepének egy másik alapvető eleme a nemzeti felügyeleti hatóságokkal való együttműködés a következők érdekében:

- az Eurodac működésével kapcsolatban felmerült végrehajtási nehézségek vizsgálata;
- azon lehetséges nehézségek elemzése, amelyekkel a nemzeti felügyeleti hatóságok az ellenőrzések során szembesülhetnek; és
- ajánlások készítése a már fennálló problémák közös megoldására.

Az Eurodac rendszere több mint 250 000 ujjlenyomatot tartalmaz

2.9. Eurodac

Az Eurodac a menedékkérők és az EU-ban talált illegális bevándorlók ujjlenyomatát nyilvántartó hatalmas adatbázis. Az adatbázis elősegíti a menedékjog iránti kérelmek feldolgozásáról szóló Dublini egyezmény hatékony alkalmazását. Az európai adatvédelmi biztos az Eurodac központi egysége tevékenységeinek

E feladatokra figyelemmel az európai adatvédelmi biztos felügyelettel kapcsolatos feladatai különféle vonatkozásainak megtárgyalása érdekében az európai adatvédelmi biztos és a bizottsági szolgálatok rendszeres üléseket és nem hivatalos találkozók tartottak. Ezek a találkozók különösen az Eurodacnak az európai

adatvédelmi biztos által elvégzett ellenőrzéséről és a rendszerben elvégzett nagyszámú „különleges kereséssel” kapcsolatos aggodalmakról szóltak⁽³⁰⁾. A Bizottság és az Európai Parlament is kérte a kérdés tisztázását. A nemzeti adatvédelmi hatóságokkal folytatott együttműködés egyik fő célkitűzése pontosan ennek a helyzetnek a vizsgálata és szükség esetén rendezése volt.

Az európai adatvédelmi biztos figyelembe vette az Eurodac működéséről a Bizottság által kiadott éves jelentést⁽³¹⁾, és a Bizottság által a rendszer használatáról közzétett statisztikákat is.

A központi egység felügyelete

2005-ben az európai adatvédelmi biztos megvizsgálta az Eurodac központi egységének biztonságát és adatvédelmi helyzetét. Az európai adatvédelmi biztos megvizsgálta az Eurodac helyiségeit (központi egység, üzletfolytonossági rendszer), és egy sor kérdést nyújtott be. Az európai adatvédelmi biztos 2006 februárjában kiadott jelentésében⁽³²⁾ egy sor, a rendszer javítását célzó ajánlást tett.

Az Eurodac-felügyelet második szakasza – egy mélyreható biztonsági ellenőrzés – 2006 szeptemberének végén kezdődött meg. Ennek célja a végrehajtott biztonsági és adatvédelmi intézkedések hatékonyságának értékelése. A 46/2004/EK rendelet alkalmazása során az európai adatvédelmi biztos felkérte az ENISA-t (European Network and Information Security Agency – Európai Hálózat és Információbiztonsági Ügynökség), hogy adja meg a tagállami szakértők elérhetőségeit, és adjon tanácsot a biztonsági ellenőrzés módszereire vonatkozóan. Létrejött egy, az európai adatvédelmi biztosból, valamint német és francia szakértőkből álló ellenőrző csoport. Az Eurodac információs szolgálata által rendelkezésre bocsátott, a rendszerről és a helyzetről szóló részletes és interaktív bemutatató alapján az ellenőrző csoport elfogadta az információs technológia

biztonságával foglalkozó szövetségi hivatal (BSI)⁽³³⁾ által kidolgozott IT-Grundschutz (alapvető számítástechnikai biztonság) módszertanát annak érdekében, hogy az európai adatvédelmi biztos megbízatása alapján elvégezzék az ellenőrzést. Az ellenőrzésről készítenő végső jelentés 2007 tavaszára várható.

Együttműködés a nemzeti felügyeleti szervekkel

Az európai adatvédelmi biztos már 2005-ben találkozott a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal a felügyelet első összehangolt megközelítésének kidolgozása érdekében. Bizonyos egyedi kérdések (többek között a „különleges keresések”) vizsgálatára nemzeti szinten kerül sor, és az ilyen vizsgálatok eredményeit közös jelentésben mutatják be. 2006-ban az Eurodac-rendszerben részt vevő országok elvégezték a nemzeti vizsgálatot.

2006. június 28-án az európai adatvédelmi biztos megrendezte a nemzeti adatvédelmi hatóságok második koordinációs találkozóját az Eurodac közös felügyeletéről. A találkozón a rendszerben részt vevő valamennyi tagállam (valamint Izland és Norvégia) adatvédelmi hatóságainak képviselői, valamint svájci megfigyelők is részt vettek. Az európai adatvédelmi biztos felvázolta az Eurodac felügyeletének akkori állását a különböző érintettek szempontjából. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy az úgynevezett „különleges kereséseket” a különböző intézmények vizsgálták, és megemlítette, hogy a közeljövőben tervezik az Eurodac-rendelet felülvizsgálatát is. Szükség esetén a csoport javaslatot tehet a rendelet módosítására. Az európai adatvédelmi biztos bemutatta az Eurodac központi egységének első vizsgálata során készült megállapításait, és bejelentette, hogy sor kerül majd a központi egység átfogóbb ellenőrzésére is.

A résztvevők megbeszélték az első koordinációs találkozót követően megkezdett nemzeti vizsgálatokra vonatkozó tapasztalatokat, és nagyon érdekes megállapításokat osztottak meg egymással. Az európai adatvédelmi biztos munkatársai kétoldalú kapcsolatokat is fenntartottak a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal, egyrészt annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtsanak a nemzeti vizsgálatokhoz, másrészt pedig, hogy az egyes résztvevők különleges helyzetével foglalkozzanak (új tagok, különleges státusszal bíró olyan tagok vagy megfigyelők, mint Norvégia vagy Svájc).

⁽³⁰⁾ Az adatanyagok saját adataikhoz való hozzáférési jogának védelmét célzó adatvédelmi szabályok szellemiségének megfelelően az Eurodac-rendelet 18. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi „különleges keresések” elvégzését olyan személyek kérelmére, akiknek az adatait a központi adatbázisban tárolják. Ezt a lehetőséget számos állam nagy mértékben kihasználta, és az összesítések nem estek egybe az egyének által a hozzáférés érdekében benyújtott kérelmek számával. Felmerült tehát a kérdés a keresések valódi céljáról.

⁽³¹⁾ A Bizottság belső munkadokumentuma: Az Eurodac központi egységének tevékenységeiről szóló harmadik éves jelentés a Tanács és az Európai Parlament számára, SEC(2006)1170.

⁽³²⁾ Az európai adatvédelmi biztos vizsgálati jelentése az Eurodac központi egységéről, Brüsszel, 2006. február 27.

⁽³³⁾ <http://www.bsi.de>

Mi várható 2007-ben?

2007-ben a felügyelet mindkét területén be kell fejezni különböző tevékenységeket. A biztonsági ellenőrzés és az összehangolt nemzeti felügyelet le kell hogy záruljon. Ezzel egyidejűleg átfogó elemzést kell készíteni a dublini rendszerről, így az Eurodacról is, ami az európai menekültpolitika első fázisához kapcsolódóan a Bizottság feladata. Az európai adatvédelmi biztos felügyeleti szerepéhez tartozó adatvédelmi kérdéseknek hozzá kell járulniuk az Eurodac által nyújtott hozzáadott érték felméréséhez, és egyben biztosítaniuk kell, hogy a különféle érdekeltek tervei között az adatvédelem továbbra is kiemelt helyen szerepeljen.

3. Tanácsadás

3.1. Bevezetés

2006 az európai adatvédelmi biztos működésének második teljes éve volt, ami a jogalkotási javaslatokkal (és más vonatkozó dokumentumokkal) kapcsolatos, a közösségi intézmények számára rendelkezésre álló tanácsadói feladatai tekintetében is igaz. 2006 fontos év volt, amelynek során az európai adatvédelmi biztos tevékenységei bővültek, és amelynek során továbbfejlesztette és javította teljesítményét. Ez három fő területen volt látható.

Továbbfejlesztette a tanácsadási politikát. Decemberben közzétette a honlapon a 2007-re vonatkozó tematikus terveket. Ez a lista bevezető részében rövid elemzést tartalmaz a legfontosabb irányvonalokról és kockázatokról, és felsorolja a 2007-es prioritásokat is. Mellékletben tartalmazza az Európai Bizottság azon, leginkább témába vágó javaslatait is, amelyeket már vagy elfogadtak, vagy tervezik elfogadásukat, és amelyekhez az európai adatvédelmi biztos reakciójára van (lehet) szükség.

A teljesítmény a kibocsátott vélemények számát tekintve megnőtt, és a vélemények mára már tárgyuakat tekintve is sokszínűbbek. Az európai adatvédelmi biztos 2006-ban 11 véleményt bocsátott ki. Ez az előző évhez képest szinte kétszeres mennyiséget jelent. A vélemények tükrözik a Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács napirendjének vonatkozó témaköreit. Az európai adatvédelmi biztos véleményt készített a hozzáférhetőség elve szerinti információcseréről, a vízumok területéről (beleértve a nagyszabású vízum-információs rendszerhez (VIS) való hozzáférést is), az útlevelekről és a konzuli utasításokról és pénzügyi kérdésekről.

Az európai adatvédelmi biztos számos alkalommal más eszközöket is igénybevetett a munkájához kapcsolódó külső fejleményekbe való beavatkozásra. Ez kiterjedt

többek között az interoperabilitás elvére, az utasnyilvántartási-adatok átadásában a Bíróság PNR-határozatát⁽³⁴⁾ követően megvalósult fejleményekre, a forgalmi adatok zárolására, a Schengeni Információs Rendszer második generációja jogi kereteinek véglegesítésére, és a személyes adatok harmadik pillérben végzett védelméről szóló kerethatározati javaslatról a Tanácsban folytatott tárgyalásokra.

Végezetül ez a fejezet nem csupán visszatekint a 2006-ban elvégzett tevékenységekre, de előretekintést is nyújt. Leírja az új technológiai fejlesztéseknek az európai adatvédelmi biztos munkájára gyakorolt hatását, valamint a szakpolitika és a jogszabályok területén bekövetkezett új fejleményeket.

3.2. Tanácsadási politika

3.2.1. A tanácsadási politika végrehajtása

„Az Európai Adatvédelmi Biztos, mint a közösségi intézmények tanácsadója a jogalkotási javaslatokkal és a kapcsolódó dokumentumokkal kapcsolatban” című irányadó dokumentum⁽³⁵⁾ megállapítja azokat a főbb elemeket, melyek alapján az európai adatvédelmi biztos el kívánja végezni a 45/2001/EK rendelet 28. cikke (2) bekezdése és 41. cikke alapján ráruházott feladatait.

Az irányadó dokumentum 2006-os végrehajtását elsősorban a teljesítmény jelzi: a 3.3. pontban említett vélemények és a 3.4. pontban említett egyéb tevékenységek. Fontos előrelépést jelent a 3.2.2. pontban említett tematikus tervek elkészítése.

⁽³⁴⁾ A Bíróság 2006. május 30-i határozata az Európai Parlament kontra az Európai Unió Tanácsa (C-317/04) és az Európai Parlament kontra az Európai Közösségek Bizottsága (C-318/04), összevont C-317/04 és C-318/04 ügy, EBHT 2006., I-4721.o.

⁽³⁵⁾ 2005 márciusában tettük közzé; és a honlapunkon olvasható: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/site/mySite/lang/en/pid/21>.

Emellett:

- Az Európai Bizottság szolgálatai a javaslatok hivatalos, a Bizottság általi elfogadása előtt rendszerint bevonják munkájukba az európai adatvédelmi biztost, igen gyakran a saját szolgálatközi belső konzultációival egy időben. Ebben a szakaszban az európai adatvédelmi biztos nem hivatalos észrevételeket tesz.
- Az európai adatvédelmi biztos nem hivatalos kapcsolatot kezdeményezett a Tanáccsal az elnökség és a Főtitkárság útján. Az európai adatvédelmi biztos a tanácsi munkacsoportok jogalkotási javaslatokkal foglalkozó ülésein számos alkalommal pontosította és fejtette ki véleményét.
- Ugyanezeket a tevékenységeket az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a jogalkotási javaslatokkal foglalkozó más európai parlamenti bizottság munkájához kapcsolódva is végezte. Az európai adatvédelmi biztos nem hivatalos kapcsolatot kezdeményezett az Európai Parlamenttel – képviselőkkel csakúgy, mint titkárságokkal –, és rendelkezésre állt olyan általános megbeszéléseken is, mint pl. a nyilvános meghallgatások.
- Az európai adatvédelmi biztos tanácsadói szerepe egyre magától értetődőbb az intézmények számára. Az európai adatvédelmi biztos külön üdvözlí, hogy a Bizottság kidolgozta azt a gyakorlatot, hogy javaslatainak preambulumban említést tesz az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációról. Ez a nagyközönség számára láthatóbbá teszi az európai adatvédelmi biztos tanácsadói szerepét.
- Külön figyelmet szenteltünk annak, hogy hogyan adjunk tanácsot a Bizottságnak olyan esetekben, amikor az nem fogad el javaslatot (a Tanács és/

vagy az Európai Parlament számára), hanem saját maga határoz. Ez a helyzet áll fenn a Bizottság végrehajtási jogszabályai esetében (komitológiával vagy anélkül), a 95/46/EK irányelv 25. cikkének (6) bekezdése alapján a harmadik országok által biztosított megfelelő védelmi színtről hozott bizottsági határozatok, illetve a bizottsági közlemények benyújtása esetében. Ezekben az esetekben a Bizottság általi elfogadást követő hivatalos vélemény nincs hatással a jogi eszköz szövegére.

3.2.2. Tematikus terv

Ahhoz, hogy az európai adatvédelmi biztos hatékonyan tudjon működni, mint tanácsadó, az irányadó dokumentumban leírt munkamódszer fontos részét képező kiválasztás és tervezés (és azok rendszeres felülvizsgálata) szükséges. Az európai adatvédelmi biztos 2005. évi éves jelentésében bejelentette, hogy a Bizottság által 2006-ra kidolgozott prioritásokhoz kapcsolódva prioritásokat állít fel a következő évekre. Ez valósult meg, amikor 2006 decemberében elkészült, és a honlapon megjelent az első tematikus terv.

A tematikus tervet a jövőben minden decemberben közzétesszük, és az az éves munkaciklus részét fogja képezni. Évente egyszer az európai adatvédelmi biztos visszamenőleg beszámol a munkájáról az éves jelentésben; és évente egyszer a tematikus tervben közzéteszi a jövőre vonatkozó terveket. A tematikus terv alapvető forrása a Bizottság munkaprogramja – amelynek közzétételére rendszerint minden év októberében kerül sor –, valamint a Bizottság számos kapcsolódó dokumentuma. A 2007-re vonatkozó tematikus terv a Bizottságban dolgozó érintettekkel folytatott szoros együttműködésben készült.

A tematikus terv nyomós indokul szolgál az európai adatvédelmi biztos tanácsadói szerepe kibővítésének szükségessége kapcsán, ami 2006 nyaráig nagyrészt a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséghez kapcsolódó, a vonatkozó bizottsági Főigazgatóság által készített jogalkotási dokumentumokra összpontosult. A tematikus terv elkészítése alkalmat szolgáltatott arra, hogy az európai adatvédelmi biztos intenzívebbé tegye kapcsolatát a Bizottság Főtitkárságával, az Információs Társadalommal és a Médiaival Foglalkozó Főigazgatósággal (INFSO) és

Peter Hustinx egy értekezleten a munkatársakkal

az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF), és hogy kapcsolatba lépjen a Foglalkoztatási, Szociális Ügyi és Esélyegyenlőségi Főigazgatósággal (EMPL), valamint az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatósággal (SANCO). A fenti egységek mindegyike részt vett a tematikus terv elkészítésében.

A tematikus terv melléklete, amely felsorolja a leginkább témába vágó bizottsági javaslatokat, és amelyekhez az európai adatvédelmi biztos reakciójára van (lehet) szükség, a következőket tartalmazza:

- 16 kiemelt prioritást élvező téma, amelyekről az európai adatvédelmi biztos véleményt fog készíteni. 20 további, kisebb prioritást élvező téma is említésre kerül, amelyek kapcsán az európai adatvédelmi biztos vagy véleményt készít, vagy más módon reagál.
- szigorú értelemben vett jogalkotási javaslat, 19 kapcsolódó dokumentum (pl. az Európai Bizottság közleményei) ⁽³⁶⁾;
- 11 dokumentum (csomag), amelyeket a Bizottság már elfogadott, míg a fennmaradó dokumentumok különböző programozási listákon szerepelnek.

3.3. Jogalkotási javaslatokról szóló vélemények

3.3.1. Általános megjegyzések

2005-höz hasonlóan a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség területén született javaslatok – mind az első pillérben a személyek szabad mozgásával és a bevándorlással kapcsolatban, mind pedig a harmadik pillérben a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködéssel kapcsolatban – az európai adatvédelmi biztos beavatkozásainak fontos forrásául szolgáltak. Az európai adatvédelmi biztos második véleményt is közzétett a harmadik pillérben feldolgozott személyes adatok védelméről szóló tanácsi kerethatározati javaslatról, aminek célja, hogy az uniós szintű adatvédelem területén létrehozson egy új és szükséges építőelemet. Az európai adatvédelmi biztos szintén reagált olyan fontos, alapvető jellegű javaslatokra, mint például a bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló, vagy a hozzáférhetőség elve szerinti információcseréről szóló javaslat.

⁽³⁶⁾ A témák a Bizottságon belül 10 különböző Főigazgatóság vagy hasonló egység felelősségi körébe tartoznak.

Ezen túlmenően az európai adatvédelmi biztos elemzett személyigazolványokkal és úti okmányokkal kapcsolatos javaslatokat is. A közösségi úti okmányokra vonatkozó javaslat (diplomata útlevelek az intézmények olyan, harmadik országokban dolgozó alkalmazottai és tagjai számára, akiknek az a munkájához szükséges), a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumára vonatkozó javaslat, valamint a konzuli képviselők számára kibocsátott, a vízumokra vonatkozó Közös Konzuli Utasítás módosítása lehetőséget adott az európai adatvédelmi biztosnak, hogy hangsúlyozza, hogy a biometrikus adatok feldolgozása során külön biztosítékokra van szükség.

Ezen túlmenően az európai adatvédelmi biztos a közösségi költségvetésre hatást gyakorló pénzügyekkel, csalással és más jogellenes tevékenységekkel kapcsolatban is tanácsokat adott. Két véleményt bocsátott ki a csalásról és más jogellenes tevékenységekről: egyet az OLAF által végzett vizsgálatról, egyet pedig az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek csalással és bármely más tiltott tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról. Az európai adatvédelmi biztos reagált az Európai Közösség általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet és annak végrehajtási szabályai módosítására irányuló javaslatokra is.

Végezetül véleményezte a tartással kapcsolatos ügyekben a határozatok végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló javaslatot.

3.3.2. Horizontális kérdések

A tizenegy vélemény áttekintése a következő következtetéseket eredményezi. Négy vélemény a harmadik pillérbe tartozó javaslatra vonatkozik, három vélemény az EK-Szerződés IV. címéből eredeztethető (kettő a közös vízümpolitikából, egy pedig a polgári jogi együttműködésből), három vélemény pedig a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségén kívül eső kérdésekre vonatkozik. Az esetek többségében az európai adatvédelmi biztos támogatta a javaslatokat, de meghatározott további adatvédelmi biztosítékok előírását kérte.

A harmadik pillérben a fő problémát a javaslatok sorrendje okozza. Az európai adatvédelmi biztos ellenzi, hogy az adatcsere könnyítéséről szóló jogszabályokat megfelelő szintű adatvédelem biztosítása nélkül elfogadják. Ennek fordított sorrendben kellene megtörté-

ténnie. Egy adatvédelmi jogi keret megléte elengedhetetlen előfeltétele a személyes adatok bűnüldöző hatóságok általi cseréjének, amit az EU-Szerződés 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja is megkövetel, és számos uniós szakpolitikai dokumentum elismer. A megfelelő információk összegyűjtését, tárolását, feldolgozását, elemzését és cseréjét célzó közös fellépések a személyes adatok védelméről szóló megfelelő rendelkezések hatálya alá esnek. A jogalkotási gyakorlat azonban nem tartja tiszteletben ezt a követelményt.

Az európai adatvédelmi biztos számos alkalommal foglalkozott az egyes bizottsági javaslatokban szereplő biometrikus adatok kérdésével. Közös ezekben a hozzászólásaiban, hogy az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy a biometrikus adatok bevezetését és feldolgozását különösen következetes és szigorú biztosítékokkal kell alátámasztani. A biometrikus adatok kiemelten érzékeny adatok, és kezelésük olyan egyedi kockázatokkal jár, amiket csökkenteni kell. Tekintettel a biometrikus adatok különleges jellemzőire, az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta annak fontosságát, hogy feldolgozásukat valamennyi szükséges biztosítékkal körül kell bástyázni. A biometrikus adatok használatát kizárólag a kockázatok alapos felmérését követően, teljes körű demokratikus ellenőrzést lehetővé tévő eljárás eredményeképpen lehet kötelezővé tenni. Ezt a megközelítést, amelynek kidolgozására a schengeni információs rendszer második generációjáról (SIS II) szóló javaslatokról szóló véleményben került sor, bármilyen, biometrikus adatokat használó rendszerre alkalmazni kell, legyen az tartózkodási engedélyekkel, közösségi úti okmányokkal vagy konzuli képviseltek számára kibocsátott vízumokkal kapcsolatos.

Az európai adatvédelmi biztos által 2006-ban, vélemény formájában elemzett másik fontos téma az adatbázisokkal, és különösen a meghatározott célból különböző hatóságok általi létrehozásukkal és az azokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos. Manapság egyre szélesebb körben használnak központi adatbázisokat és nagyszabású rendszereket. Az európai adatvédelmi biztos 2005-ben elemezte a különféle nagyszabású számítástechnikai rendszerek létrehozásához kapcsolódó jogi következményeket, és 2006-ban is folytatta az ezzel kapcsolatos munkát. Az európai adatvédelmi biztos arra a következtetésre jutott, hogy az ilyen adatbázisok szükségességét eseti alapon alaposan és körültekintően fel kell mérni. Ezen túlmenően az ilyen adatbázisok létrehozásakor meghatározott adatvédelmi biztosítékokat kell életbe léptetni. A tetemes adatbázisok

létrehozásához vezető jogi kötelezettségek különösen nagy kockázattal járnak az adatalanyokra nézve, többek között a jogosulatlan felhasználás kockázata miatt. Az adatvédelem szintjének tehát ennek megfelelőnek kell lennie, függetlenül attól, hogy milyen típusú hatóság fér az adatbázishoz.

Az európai adatvédelmi biztos több esetben aggodalmának adott hangot a személyes adatok harmadik országokkal folytatott cseréje esetén hiányzó biztosítékok miatt. Számos javaslat tartalmazott ilyen adatcsere vonatkozó rendelkezéseket, és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy egységes előírásokat és összehangolt döntéseket biztosító mechanizmusokat kell létrehozni. Kizárólag abban az esetben engedélyezhető a harmadik országokkal folytatott adatcsere, ha a harmadik ország biztosítja a személyes adatok megfelelő szintű védelmét, vagy ha az adattovábbítás a 95/46/EK irányelvben meghatározott eltérések valamelyikének hatálya alá tartozik.

Végezetül az adatminőség is fontos horizontális témaként szerepelt. A feldolgozott információ tartalmát illető félreértések elkerülése érdekében az adatok kiemelkedő pontosságára van szükség. Ezért fontos, hogy az adatok minőségét rendszeresen és megfelelően ellenőrizzék. Ezen túlmenően a kiemelkedő minőségű adatok egyrészt alapvető biztosítékul szolgálnak az adatalany számára, másrészt megkönnyítik az adatfeldolgozó számára az adatok hatékony felhasználását.

3.3.3. Egyedi vélemények ⁽³⁷⁾

A belső biztonságért felelős hatóságok hozzáférése a VIS-hez

Az európai adatvédelmi biztos 2006. január 20-i véleménye a vízuminformációs rendszerhez (VIS) a tagállamok belső biztonságért felelős hatóságai, valamint az Europol számára a terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében, konzultációs céllal történő hozzáférésről szóló tanácsi határozati javaslatról született.

A VIS-t az európai vízumpolitika alkalmazása érdekében dolgozták ki. A javaslat egyértelmű következménye a VIS létrehozásának – amelyről az európai adatvédelmi biztos 2005. március 23-án adott ki véleményt. Ebben a véleményben elméleti szinten már szerepel annak

⁽³⁷⁾ Lásd a jogalkotási javaslatokról szóló vélemények jegyzékét a G. mellékletben.

A „policy” csapat néhány tagja egy jogszabálytervezettel kapcsolatos vélemény befejezésén dolgozik

a lehetősége, hogy a bűnüldöző hatóságok számos nagyszabású információs és azonosító-rendszerhez hozzáférjenek. A következő véleményében az európai adatvédelmi biztos támogatta azt az elképzelést, hogy a bűnüldöző hatóságok kizárólag meghatározott körülmények esetén, a szükségesség és arányosság eseti alapú mérlegelését követően kapjanak hozzáférést a VIS-hez. Mindezeket a feltételeket szigorú biztosítékoknak kell kísérsniük. Más szóval a bűnüldöző hatóságok hozzáférést megfelelő technikai és jogi eszközök révén meghatározott esetekre kell korlátozni.

Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy a javasolt eszközben jelentős figyelmet fordítottak az adatvédelemre, elsősorban azért, hogy a hozzáférést meghatározott esetekre, és kizárólag a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemre korlátozták. Az európai adatvédelmi biztos ugyanakkor hangsúlyozta, hogy annak érdekében, hogy a harmadik pillérbe tartozó hatóságok számára hozzáférést biztosítsanak a VIS-hez, ami egy, az első pillérbe tartozó eszköz, egy áthidaló záradékra van szükség. Végezetül az európai adatvédelmi biztos azt is hangsúlyozta, hogy a VIS-hez való hozzáférés tekintetében is biztosítani kell a felügyelet összehangolt megközelítését.

A hozzáférhetőség elve alapján végzett információcsere

A hozzáférhetőség elvét a hágai program vezette be 2004-ben, és azt jelenti, hogy az egyik tagállam bűnüldöző hatóságai számára rendelkezésre álló információkat egy másik tagállam azonos típusú hatóságai számára hozzáférhetővé kell tenni. A hozzáférhetőség elve fontos eszköz a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének egységes, belső határok nélküli térsége létrehozása során. Az elv számos

adatvédelmi kérdést vet fel, nevezetesen az adatok érzékenysége és az információ-felhasználás kisebb mértékű ellenőrzése miatt.

A tanácsi kerethatározat-javaslat az elvből jogalkotási eszközt dolgozott ki. Az európai adatvédelmi biztos 2006. február 28-i véleményében a javaslatot más, a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem során folytatott adatcserével foglalkozó eszközökkel összefüggésben is elemezte (pl. a hét tagállam által 2005 májusában aláírt prümi egyezmény). Az európai adatvédelmi biztos felhasználta ezt az alkalmat a

jelenlegi vita néhány általános nézőpontjának bemutatására.

A javaslat olyan kérdésekkel foglalkozik, mint például az olyan adatok hozzáférhetősége egy más tagállam rendőrsége számára, amelyek nem minden esetben vannak a származási ország rendőrségének birtokában (pl. telefonos adatok vagy gépjármű-nyilvántartási adatok), a jegyzékadatok rendszere létrehozásának feltételei és a DNS-profilok felhasználása információcsere céljából. Az európai adatvédelmi biztos véleményében a fokozatos bevezetés mellett állt ki, ami egy adattípussal kezdődik (nem pedig a bizottsági javaslatban szereplő hat adattípussal), közvetlen hozzáféréssel (online nem hozzáférhető jegyzékadatok az információról) és egy találatalapú rendszerrel jár, amely a közvetlen hozzáféréseken alapuló rendszerekhez képest az információcsere alaposabb ellenőrzését tenné lehetővé. Elengedhetetlen, hogy az igazságügyi és rendőrségi együttműködés területén a hozzáférhetőség elve a megfelelő adatvédelmi szabályokkal egészüljön ki ⁽³⁸⁾.

Tartási kötelezettségek

Az európai adatvédelmi biztos 2006. május 15-én véleményt adott ki a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról. A rendelet egy összetett témával foglalkozik: a tartásdíj gyermekek, elvált házastársak,

⁽³⁸⁾ A jelentés készítése idején egyértelműnek tűnik, hogy a kerethatározat jelenlegi formájában való elfogadására nem fog sor kerülni. Ez azonban nem befolyásolja a hozzáférhetőség elvének a bűnüldözési információk cseréjében játszott fontos szerepét.

szülők stb. számára is megítélhető. Az érintettek pedig akár eltérő tagállamokban is élhetnek vagy rendelkezhetnek tulajdonnal.

Az európai adatvédelmi biztos üdvözli a javaslatot, és elismeri annak fontosságát, hogy a határokon átnyúló tartási követelések unión belüli behajtása könnyebbé váljon. Ugyanakkor azonban tiszteletben kell tartani az olyan adatvédelmi elveket, mint a célhoz kötöttség, az adatfeldolgozás szükségessége és arányossága, a speciális adatkategóriák felhasználásának korlátai, a megőrzési határidők, valamint a jogosult és a kötelezett tájékoztatása. Az európai adatvédelmi biztos számára az a kulcsfontosságú elv ad okot a legtöbb aggodalomra, hogy a meghatározott célból összegyűjtött adatok nem használhatók fel más célra, mint ami a javaslattal együtt járna. Ezen elv alól kizárólag abban az esetben engedélyezhető kivétel, ha az arányos, szükséges, jogszabály által megállapított és előrelátható. E tekintetben a javaslathoz kifejezett és egyértelmű jogi kötelezettségeket kell előírnia.

Bűnügyi nyilvántartások

Az európai adatvédelmi biztos 2006. május 29-i véleményében üdvözölte a bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és tartalmáról szóló kerethatározat-javaslatban választott politikát. Mivel azonban a harmadik pillérben még nem fogadták el az adatvédelmi kerethatározatot, nincsenek általános biztosítékok, ami az európai polgárok számára jogbizonytalansághoz vezet. A javaslathoz csupán néhány cikke foglalkozik meghatározott helyzetekkel, de ez nem biztosítja a szükséges védelmet. Az európai adatvédelmi biztos ezért határozottan ajánlotta, hogy a javasolt jogi eszköz ne lépjen hatályba a harmadik pilléres adatvédelmi kerethatározat hatálybalépése előtt.

Az európai adatvédelmi biztos egyedi megállapításai többek között a következőket érintik:

- a megfelelő megoldás egy központi hatósággal, amely egyértelmű felelősségi köröket biztosít az információkezelés, továbbá a nemzeti adatvédelmi hatóságok általi felügyelet tekintetében;
- arra vonatkozó ajánlás, hogy legyen még egyértelműbb az, hogy az ítéletet hozó tagállamot kell a személyes adat „gazdájának” tekinteni, és hogy az elítélt személy szerinti tagállam őrzi meg az adatokat az elítélt személy nevében;

- több pontos kritériumot kell kidolgozni a személyes információk büntetőeljárásoktól eltérő célból megvalósuló, harmadik tagállamoknak való átadására;
- működő nyelvi mechanizmust kell létrehozni, és kevesebb, mint egy éven belül ki kell dolgozni és meg kell valósítani az adatcserére szolgáló egységes formátumot.

Közösségi úti okmány

Az európai adatvédelmi biztos 2006. október 13-i véleményében elemezte az intézmények tagjai és alkalmazottai számára kibocsátandó, harmadik országokban diplomata útlevélként használandó közösségi úti okmányról szóló tanácsi rendelettervezetet. Az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló, 1965. évi jegyzőkönyv által bevezetett és 1967 óta használt úti okmányokat újra kell tervezni annak érdekében, hogy azok megfeleljenek az uniós úti okmányok jelenlegi biztonsági előírásainak. A javasolt új formátum fontos biztonsági elemeket, továbbá új adatkategóriákat, például biometrikus adatokat tartalmaz.

Az európai adatvédelmi biztos támogatja a javaslatot, fenntartásokkal ugyan, különösen a biometrikus adatok vonatkozásában. Az európai adatvédelmi biztos megismétli például, hogy előnyben részesíti a tartalékeljárások alkalmazását a nyilvántartási szakaszban. Aggodalomra ad okot az is, hogy ez együtt járhat egy, a közösségi úti okmányokban szereplő valamennyi biometrikus adatot tartalmazó központi adatbázis létrehozásával, ami az európai adatvédelmi biztos szerint nem volna arányos intézkedés. Továbbá mivel a közösségi úti okmányt rendeltetése szerint harmadik országokban kell használni, biztosítani kell az európai rendszerek és a harmadik országok rendszerei közötti interoperabilitást. E tekintetben az európai adatvédelmi biztos a véleményben hangsúlyozta, hogy a rendszerek interoperabilitása nem sértheti célhoz kötött adatkezelés elvét. A vélemény a harmadik országok általi hozzáféréssel is foglalkozik.

Mivel a biometrikus adatok használata az érintett alkalmazottakra nézve kockázatokkal járhat, az európai adatvédelmi biztos tájékoztatta az intézményeket, hogy a feldolgozási műveletet a 45/2001/EK rendelet 27. cikkének megfelelően előzetes ellenőrzésnek kell alávetni ⁽³⁹⁾.

⁽³⁹⁾ Az előzetes ellenőrzésről bővebben lásd a 2.3. pontot.

Tartózkodási engedélyek

A biometrikus adatok európai útlevelekbe és schengeni vízumokba való bevezetését követően a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló módosított tanácsi rendeletjavaslat a harmadik olyan javaslat, ami a biometrikus adatokra épül. A biometrikus adatok használatának indoka az, hogy javítja a biztonsági szintet, és megkönnyíti az illegális bevándorlás és az illegális tartózkodás elleni küzdelmet.

Az európai adatvédelmi biztos 2006. október 16-i véleményében támogatta a javaslatot, ám hangsúlyozta, hogy a tartózkodási engedélyt nem kellene úti okmányként tekinteni. Ezen túlmenően a legmagasabb biztonsági szabványokat kell elfogadni, az elektronikus személyi igazolvány kidolgozásával foglalkozó tagállamok által elfogadott biztonsági előírásokkal összhangban. Az európai adatvédelmi biztos nem ellenzi a biometrikus adatok használatát, amennyiben a véleményében javasolt megfelelő biztosítékokat életbe léptetik.

Az európai adatvédelmi biztos üdvözli a célhoz köttség elvének tiszteletben tartása területén elért előrelépéseket. Aggodalmának ad azonban hangot amiatt, hogy a javaslatban nem azonosítják és határozzák meg egyértelműen azokat a hatóságokat, amelyek hozzáférhetnek az adatokhoz. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli azt az érvelést, miszerint az olyan elektronikus szolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosításával, mint az e-kormányzati szolgáltatások, az európai polgárok és a harmadik országok lakosai egyenlő bánásmódban részesülnek. Ugyanakkor az ilyen szolgáltatások használatát célzó további chip beillesztését mindaddig el kell halasztani, amíg egy teljes hatástanulmány elkészítésére sor nem kerül.

Az OLAF által végzett vizsgálatok

Az OLAF által lefolytatott vizsgálatokról szóló 1073/1999/EK rendelet módosításáról szóló rendeletjavaslatra vonatkozó vélemény kibocsátására 2006. október 27-én került sor. A javaslat az OLAF vizsgálataiban részt vevők által követendő működési szabályokat megállapító legtöbb cikket felülvizsgálja, és mint olyan, az OLAF működési tevékenységeinek jogi alapját képezi. Elengedhetetlen, hogy ennek során az ilyen vizsgálatok által érintett személyek, a feltételezett elkövetők, és mindazok az alkalmazottak és

más személyek, akik az OLAF számára információt nyújtanak, megfelelő biztosítékokat kapjanak az adatvédelemhez és a magánélet védelméhez való jogaik tiszteletben tartására.

A javasolt módosítások célja, hogy javítsák az OLAF vizsgálatainak hatékonyságát és eredményességét, hogy megkönnyítsék az OLAF és más szervek közötti információcserét a feltételezett jogsértésekről, és hogy biztosítsák a vizsgálatokban érintett személyek jogainak, köztük az adatvédelemhez és a magánélet védelméhez fűződő jogaiknak tiszteletben tartását. Az európai adatvédelmi biztos egyetért a javasolt módosítások céljainak jelentőségével, és üdvözli a javaslatot, különös tekintettel az általa az egyének számára biztosított eljárási garanciákra. A javaslat mindazonáltal tovább javítható a személyes adatok védelme tekintetében, anélkül hogy az a célkitűzéseit veszélyeztetné.

A vélemény külön figyelmet fordít az adatminőség elvére, az információhoz való jogra, a hozzáférési jogra, a helyesbítési jogra és a személyes információk cseréjére. Javaslatok születtek az informátorok védelmét és személyazonosságuk bizalmas kezelését célzó intézkedésekre is.

Közös Konzuli Utasítások

A 2006. október 27-i vélemény a diplomáciai és konzuli képviseltek számára kibocsátott, a vízumokra vonatkozó Közös Konzuli Utasításnak a biometrikus adatok bevezetésével, valamint a vízumkérelmek fogadása és feldolgozása megszervezésének rendelkezéseivel kapcsolatos módosításáról szóló rendeletjavaslatról foglalkozott. A vélemény fő pontjai a biometrikus azonosítókra és a vízumeljárás során a konzuli képviseltek közötti együttműködésre vonatkoztak.

A biometrikus azonosítókkal kapcsolatban az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy az a döntés, hogy mely életkortól kezdődően kötelező az ujjlenyomatok gyűjtése, inkább politikai, mint tisztán technikai jellegű döntés. Ennek eldöntése nem alapulhat kizárólag megvalósíthatósági érveken. Különösen a hat éven fölüli gyermekektől való kötelező ujjlenyomattétel erkölcsi kérdéseket is felvet. Az európai adatvédelmi biztos emlékeztet továbbá arra is, hogy természeténél fogva egyetlen biometrikus azonosító-rendszer sem tökéletes, ezért a rendszerben megfelelő tartalékmegoldásokról kell rendelkezni.

Figyelemmel a tagállami konzuli képviseletek és nagykövetségek közötti együttműködésre, az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az adatbiztonságot, amely egyes harmadik országokban nehézségeket okozhat. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy olyan esetekben, amelyekben a vízumkérelmek feldolgozását, így a biometrikus azonosítók gyűjtését szerződéses magánvállalkozás végzi, ezt a tevékenységet diplomáciai védelmet élvező helyen kell végezni. Más különben a harmadik ország hatóságai könnyen hozzáférhetnek a vízumkérelmezők és azok uniós kapcsolatai adataihoz. Ez a vízumkérelmezők számára veszélyes lehet, például az országot elhagyni igyekvő politikai ellenzék esetében.

Kölcsönös igazgatási segítségnyújtás

Az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek a csalással és bármely más jogellenes tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló módosított rendeletjavaslat kommunikációs és segítségnyújtási eljárásokat hoz létre a Bizottság és a tagállamok között. Ezek közé tartozik a kölcsönös igazgatási segítségnyújtás és információcsere is.

A javaslat korábbi, 2004-es változata nyomán született az európai adatvédelmi biztos közösségi jogalkotásról szóló véleménye. Az európai adatvédelmi biztos 2006. november 16-i véleményében úgy ítélte meg, hogy a módosított javaslat általában véve fenntartja az EU általános adatvédelmi keretei által biztosított személyes adat-védelmi szintet. A javaslat sem új adatvédelmi szabályokat, sem a meglévő adatvédelmi keret alóli kivételeket nem tartalmaz, hanem inkább megerősíti ezen jogszabályok alkalmazását, és bizonyos területeken az adatvédelmi kérdések kezelését célzó végrehajtási rendeletek megalkotására szólít fel. Következésképpen az adatvédelmi kérdésekről folytatott érdemi vitát egy későbbi szakaszra halasztja. Mivel a végrehajtási rendeletek lényeges szerepet játszanak majd a személyes adatok e tekintetben való védelmében, az európai adatvédelmi biztos külön üdvözölte azon kötelezettség beemelését, miszerint az ilyen végrehajtási jogszabályok kidolgozása során tőle tanácsot kell kérni.

Adatvédelem a harmadik pillérben (második vélemény)

Az európai adatvédelmi biztos 2006. november 29-én, fennállása során első alkalommal második véleményt adott ki egy uniós jogalkotási javaslatról, a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együtt-

működés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló tanácsi kerethatározatra vonatkozóan. Erre két okból került sor. Először is a személyes adatok harmadik pillérben megvalósuló védelméről szóló kerethatározat létrejötte végtelenül fontos az európai adatvédelmi biztos számára. Másodszor komoly aggodalmak merültek fel arra vonatkozóan, hogy a tanácsi tárgyalások a polgárokra vonatkozó biztosítékok törlését vagy jelentős gyengítését eredményezik majd. Az európai adatvédelmi biztos ezért azt javasolta, hogy az elégséges védelmet kínáló eredmény elérése érdekében fordítsanak több időt a tárgyalásokra.

Elsősorban attól lehetett tartani, hogy a javaslat abban az állapotában, amelyben a Tanács azt tárgyalta, mesterségesen kettéválasztaná az adatnyilvántartásokat nemzeti adatokra és más tagállamból származó adatokra. Ez egyrészt nehézkes, összetett és költséges adatkezeléshez, másrészt ahhoz vezetett volna, hogy a polgárok nehezen tudták volna gyakorolni jogait. Az európai adatvédelmi biztos ezen túlmenően attól is tartott, hogy a nem bűnüldöző hatóságokkal és magánfelekkel folytatott adatcsere is lehetségessé válik, hogy fennáll annak a veszélye, hogy a harmadik országokkal folytatott adatcsere során nem követelik meg a „megfelelő szintű védelmet”, valamint hogy az adatalányok egyes alapvető jogai, mint például az információhoz való jog biztosítása megszűnik. Félt, hogy az e szabály alóli kivételek válnak szabállyá. 2006 decemberében, az európai adatvédelmi biztos véleményének kiadását követően vált nyilvánvalóvá, hogy a javaslatot nem fogadják el, és alternatív megoldásokat keresnek.

Költségvetési rendelet

Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet és annak végrehajtási szabályai módosítására irányuló javaslatok azért fontosak, mert befolyásolják az egyének pénzügyi tevékenységeikhez kapcsolódó személyes adatai kezelésének módját. A javaslatok egyik fő célja, hogy előirányozzák egy – valamennyi intézmény és szerv számára közös, a Bizottság által kezelendő és működtetendő – központi adatbázis létesítését, amely tartalmazná azon pályázók és ajánlattevők adatait, akik csalás miatt kizárára okot adó egyedi helyzetben vannak, valamint lehetővé tenné az adatbázisban tárolt információk cseréjét a különböző szintű hatóságok között.

Az európai adatvédelmi biztos 2006. december 12-i véleményében, figyelemmel az adatfeldolgozás tervezett céljaira, elvben egyetértett egy központi adatbázis

létrehozásával. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy tisztetben kell tartani az adatalányok jogainak proaktív megközelítését. Ez a proaktív megközelítés állhat abból, hogy az adatalányokat a személyes adatok gyűjtésekor előzetesen értesítik arról, hogy ezek az adatok nyilvánosságra hozhatók, valamint abból, hogy biztosítják az adatalányok számára a hozzáférési és kifogásolási jogot. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta továbbá, hogy az adatvédelmi elvekre figyelemmel külön biztosítékokra van szükség az érintett szervek kategóriáinak meghatározásához, az információfrissítés pontos határidejének megállapításához, továbbá az adatbázisok megfelelő biztonsági védelméhez. Ezen túlmenően, figyelemmel a személyes adatok megfelelően megvalósított nemzetközi átadására, az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozta, hogy külön biztosítékokról kell rendelkezni a személyes adatoknak a központi adatbázisból való átadására vonatkozóan, és a személyes adatok harmadik országoktól és nemzetközi szervezetektől való átvétele esetére.

Végezetül ezek a javaslatok azt is lehetővé tették az európai adatvédelmi biztos számára, hogy hangsúlyozza a tárolásra és a költségvetési ellenőrzésre rendelkezésre álló határidők kérdését, amelyek vonatkozásában a 45/2001/EK rendeletnek megfelelő módosítást javasolt.

3.4. Egyéb tevékenységek

A SIS II felügyelete

Az európai adatvédelmi biztos 2005. október 19-én véleményt adott ki a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról szóló javaslatokról. Az egyik témakör, amit a vélemény érintett, az volt, hogy mind európai, mind nemzeti szinten biztosítani kell a rendszer következetes és átfogó felügyeletét.

2006 januárjában az európai adatvédelmi biztos választ adott az Európai Parlament arra vonatkozó megkeresésére, hogy hogyan strukturálható legjobban a SIS II felügyelete. A SIS közös ellenőrző hatóságának képviselőivel folytatott megbeszélés eredményeképpen létrejött az „összehangolt” felügyelet modellje. Ezt végül a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról szóló, 2006. december 20-i 1987/2006/EK rendelet 44–46. cikke állapította meg⁽⁴⁰⁾. E modell

⁽⁴⁰⁾ HL L 381., 2006.12.28., 4–23. o. Lásd ezen éves jelentés 4.3. pontját is.

létrehozását a vízuminformációs rendszer (VIS) tekintetében is mérlegelik.

2006 márciusában az európai adatvédelmi biztos levelet küldött a Tanács elnökségének, amelyben felhívta az elnökség figyelmét, hogy az európai jog alapján problémákat okozhat, ha a Bizottság átmenetileg egy vagy több tagállamnak adná át a SIS II igazgatását, különösen a központi létesítmények hatékony felügyelete vonatkozásában. Ennek eredményeképpen külön rendelkezés került a rendelet 47. cikkébe az átmeneti időszak alatti adatvédelemről, amely biztosítja az európai adatvédelmi biztos általi hatékony felügyeletet.

Megjegyzések az interoperabilitásról

2006. március 10-én az európai adatvédelmi biztos észrevételeket tett közzé az európai adatbázisok interoperabilitásáról szóló bizottsági közleményről. Ez alkalommal az európai adatvédelmi biztos a véleményénél valamivel gyengébb eszközt vett igénybe. A véleményekkel ellentétben az észrevételeket a Hivatalos Lapban nem tették közzé, és nem fordították le a Közösség valamennyi hivatalos nyelvére. Ennek ellenére a honlapunkon bárki elolvashatja őket.

Az európai adatvédelmi biztos a közleménynek magát az alapvető kiindulópontját megkérdőjelezte, nevezetesen azt az alapvetést, hogy „az interoperabilitás inkább műszaki, mint jogi vagy politikai elképzelés”. Az európai adatvédelmi biztos számára egyértelmű, hogy amennyiben műszakilag megvalósítható az adatbázisok közötti hozzáférés és adatsere, a műszaki lehetőséget előbb vagy utóbb használni fogják. Ezért az interoperabilitás lehetőségét nem lehet semleges módon, pusztán műszaki indokok alapján kiválasztani. Ezen túlmenően az európai adatvédelmi biztos a közlemény egy ennél kifejezettebb javaslatát, a biometria, mint elsődleges kulcs használatát is ellenzi, hiszen a biometria pontossága jelenleg túlértékelt, és az ilyen célú felhasználás megkönnyítené az adatbázisok nem kívánt összekapcsolhatóságát.

Vízuminformációs rendszer

2005. március 23-án az európai adatvédelmi biztos véleményt adott ki a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövidtávú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló rendeletjavaslatról. 2006-ban szorosan figyelemmel kísérte a javaslattal kapcsolatos fejleményeket a Parlamentben és a Tanácsban.

2006 májusában a javaslattal foglalkozó munkacsoport elnöksége tanácsot kért az európai adatvédelmi biztostól számos tervezett módosítással, különösen a vízumokkal való visszaélésekkel kapcsolatban. 2006 júniusában az európai adatvédelmi biztos üdvözölte, hogy ebben a szakaszban a tanácsát kérték a kérdérről. Ugyanakkor súlyos kétségeinek is hangot adott azzal kapcsolatban, hogy adatvédelmi szempontból és a közös vízumpolitika összefüggésében megfelelőek voltak-e a szóban forgó módosítások.

A PNR-rel kapcsolatos kérdések

A Bíróság 2006. május 30-i határozata, amely megsemmisítette az Egyesült Államokkal kötött PNR-egyezményt, jelentőst hatást gyakorolt az európai adatvédelmi biztos tevékenységeire.

Ezek voltak az első ügyek, amelyekben az európai adatvédelmi biztos élt a beavatkozási hatáskörével. Az európai adatvédelmi biztos támogatta a parlament következtetéseit, miszerint az Egyesült Államokkal kötött megállapodást és a bizottsági határozatot egyaránt meg kell semmisíteni. A Bíróság úgy határozott, hogy megsemmisítette azokat a tanácsi és bizottsági határozatokat, amelyeken az USA hatóságainak az európai légitársaságok utasokra vonatkozó adataihoz (PNR-adatok) hozzáférése alapult. A Bíróság határozata szerint nem a megfelelő jogi alapot választották, mivel az adatfeldolgozási műveletek a közbiztonságra és büntetőjogi tevékenységekre vonatkoznak, ezért kívül esnek a 95/46/EK irányelv alkalmazási körén. A Bíróság véleménye szerint nem döntő érv, hogy az adatokat eredetileg kereskedelmi célból (az utasok légi szállítása) gyűjtötték. A Bíróság nem értékelte az alapvető jogok védelmével kapcsolatban az európai adatvédelmi biztos és mások által előterjesztett érveket.

Ennek ellenére a Bíróság döntését az európai adatvédelmi biztos adatvédelmi szempontból nagyon fontosnak tartja, mivel kihat a 95/46/EK irányelv alkalmazási körére. Az irányelv nem vonatkozik olyan helyzetekre, amelyekben magánvállalkozások adnak hozzáférést adatokhoz bűnüldözési célokból. Az ítéletnek ez a következménye kiskaput hozhat létre az európaiak védelme területén.

A Bíróság határozatában elrendelte egy új (ideiglenes) megállapodás elfogadását az Egyesült Államokkal, amelynek aláírására 2006 októberében került sor, és ami 2007 júliusában hatályát veszti. Az európai adatvédelmi biztos nem vett részt az ideiglenes megállapo-

dás elkészítéséhez vezető tárgyalásokon, és hivatalosan tanácsot sem adott azzal kapcsolatban, többek között amiatt, hogy az európai fél részéről a tárgyalások célja egy, a megsemmisített megállapodással azonos tartalmú ideiglenes megállapodás elérése volt. Az ideiglenes megállapodás hatályvesztését követő időtartamra vonatkozó új megállapodás alapvetően más természetű lesz. Az új megállapodás előkészületei, amelyeket az európai adatvédelmi biztos szorosan figyelemmel kísért, többek között a tárgyalási megbízásra irányuló bizottsági javaslattal ⁽⁴¹⁾.

2006-ban az európai adatvédelmi biztos más utakon is hangot adott véleményének az utasok adatainak az Egyesült Államokkal folytatandó cseréjéről. A Bíróság határozatának kihirdetését követően rövidesen sajtóközleményt adott ki. Megtárgyalta a kérdést a tárgyalásokért felelős európai intézményekkel is, és részt vett az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságának megbeszélésein is. Az európai adatvédelmi biztos aktívan foglalkozott ezekkel a kérdésekkel a 29-es munkacsoport keretei között is.

A forgalmi adatok megőrzése

2006 júliusában egy újabb ügy került a Bíróság elé, ami további információkkal szolgál a PNR-ítélet következményeiről, különösen a jogi kiskaput illetően. Az Írország kontra az Európai Parlament és a Tanács (C-301/06) ügy középpontjában a 2006/24/EK irányelv ⁽⁴²⁾, az úgynevezett adatmegőrzési irányelv érvényessége áll, amiatt, hogy a harmadik pillérben nem lenne jogi alap arra, hogy magánvállalkozásokat bűnüldözési célból kommunikációs adatok gyűjtésére és tárolására kötelezzenek.

2006 októberében az európai adatvédelmi biztos beavatkozásra kért lehetőséget a Bíróságtól az alperesek következtetéseinek támogatása érdekében, elsősorban amiatt hogy ez az ügy lehetőséget nyújt a PNR-ügyekben hozott bírósági határozatok pontosítására. Ez az álláspont nem jelenti azt, hogy az európai adatvédelmi biztos eltekint az irányelv lényegi kérdéseinek kritikai értékelésétől ⁽⁴³⁾.

⁽⁴¹⁾ Nem nyilvános dokumentum.

⁽⁴²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 2006/24/EK irányelve a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról.

⁽⁴³⁾ Lásd az európai adatvédelmi biztos 2005. szeptember 26-i véleményét a vonatkozó bizottsági javaslattól.

SWIFT

A magánfelek által létrehozott adatbázisokhoz való, bűnüldöző hatóságok általi hozzáférés kérdése az európai polgárok banki adatainak a Nemzetközi Bankközi Pénzügyi Telekommunikációs Társaság („SWIFT”) társaságon keresztül az USA hatóságainak való átadásáról szóló ügyben is felmerült. Az európai adatvédelmi biztos vizsgálatot indított, és véleményt készített az Európai Központi Bank ebben az ügyben játszott szerepéről (lásd 2.5.), valamint aktívan hozzájárult a 29-es munkacsoport 2006 novemberében elfogadott véleményéhez.

Nyilvános hozzáférés a dokumentumokhoz

2006 márciusában az európai adatvédelmi biztos úgy döntött, hogy a fellebbező felek következtetések támogatása érdekében beavatkozik a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés és az adatvédelem közötti kapcsolatról az Elsőfokú Bíróság előtt folyamatban lévő három ügyben ⁽⁴⁴⁾. Ez lehetővé tette, hogy a 2005 júliusában közzétett, „A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés és az adatvédelem” címet viselő háttéranyagra ⁽⁴⁵⁾.

3.5. Új fejlemények

3.5.1. Technológiai fejlesztések

Segítő technológiák a magánélet védelme és az adatvédelem területén

Az európai intézmények folyamatosan befektetnek kutatásokba, megvalósításokba és új technológiák alkalmazásába annak érdekében, hogy a lisszaboni stratégiának megfelelően versenyképes európai információs társadalom építsenek fel. Az európai információs társadalom azonban kizárólag akkor lesz fenntartható, ha ezeket a technológiákat megfelelően tervezik, és oly módon valósítják meg, hogy azzal hatékonyan hozzájáruljanak az európai adatvédelmi keretekhez és egy biztonságosabb környezethez.

⁽⁴⁴⁾ T-170/03. sz. ügy (British American Tobacco kontra Bizottság), T-161/04. sz. ügy (Valero Jordan kontra Bizottság) és T-194/04 (Bavarian Lager kontra Bizottság). A harmadik ügyben 2006 szeptemberében nyilvános tárgyalást tartottak, ahol az európai adatvédelmi biztos nevében szóbeli észrevételek hangzottak el. 2007 februárjáig az ügyben nem született határozat. Lásd még ezen éves jelentés 2.7. pontját.

⁽⁴⁵⁾ Honlapunkon olvasható: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/site/mySite/lang/en/pid/21>.

Az európai adatvédelmi biztos üdvözölte a Bizottság „A biztonságos információs társadalomra irányuló stratégia” ⁽⁴⁶⁾ című, 2006-ban közzétett közleményét, és különösen az abban szereplő következő elképzelést: „egy teljesen összekapcsolt és hálózatalapú világi óriási lehetőségeket ígér. Ezzel egy időben azonban további, a biztonsággal, valamint a magánélet védelmével kapcsolatos kockázatokat is teremt.” Ezért sürgősen meg kell határozni azokat a rendelkezésre álló legjobb technikákat (BAT), amelyek hatékonyan hozzá tudnak járulni az adatvédelmi szabályozáshoz és a biztonsági követelményekhez. Ez a kiválasztás, amennyiben rendszeresen felülvizsgálják, megerősíti a magánélet védelme és a biztonsági követelmények közötti szimbiózismodellét, amelynek kidolgozásán az Európai Unió munkálkodik.

Az európai adatvédelmi biztos előző éves jelentésében olyan új technológiai fejlesztéseket azonosított, mint például a rádiófrekvenciás azonosító-rendszerek, a biometria és a személyazonosság-kezelő rendszerek, amelyek várhatóan nagy hatást gyakorolnak majd az adatvédelemre. A magánélet védelme és az adatvédelem terén rendelkezésre álló legjobb technológiák e fejlesztések tekintetében való azonosítása meghatározó szerepet játszik majd abban, hogy azokat a végfelhasználók elfogadják, illetve abban, hogy az európai ipar versenyképes legyen.

Tavaly novemberben az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok Londonban tartott nemzetközi konferenciája során az európai adatvédelmi biztos részt vett egy közös kezdeményezésben ⁽⁴⁷⁾, amely a személyi szabadságok megőrzésének és a természet megőrzésének párhuzamba állítását javasolta. „A magánélet tiszteletben tartása és az adatvédelem valójában ugyanolyan értékes lehet számunkra, mint a levegő, amelyet belélegzünk: mindkettő láthatatlan, de ha nem jutunk hozzá, a hatás egyformán végzetes lehet.” E párhuzam alapján a videokamerás megfigyelés a szennyezéshez hasonlítható, és az EU által a szennyezés megelőzésével és csökkentésével kapcsolatban kidolgozott szakértelem ⁽⁴⁸⁾ a rendelkezésre álló legjobb technológiák elvének felhasználásával értékes tanulságokkal szolgálhat arra nézve, hogy hogyan csökkenthető a „bekamerázott társadalom” létrejöttének kockázata.

⁽⁴⁶⁾ A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A biztonságos információs társadalomra irányuló stratégia: „párbeszéd, partnerség, felvértesítés és felelősségvállalás” COM(2006) 251.

⁽⁴⁷⁾ Lásd ezen éves jelentés 4.5. és 5.1. pontját.

⁽⁴⁸⁾ <http://eippcb.jrc.es/>

Kutatás és fejlesztés a magánélet védelme és az adatvédelem területén

Az új technológiai fejlesztések életciklusában a lehető leghamarabb meg kell kezdeni a magánélet védelmével és az adatvédelemmel kapcsolatos előírások alkalmazását. Az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint a „magánélet megtervezett védelmének” elvét az EU kutatási és fejlesztési erőfeszítései szerves részévé kell tenni. 2006 végén a Bizottság bejelentette és megindította a 7. kutatási keretprogramot⁽⁴⁹⁾, amelynek legfontosabb része az információs társadalom technológiáival foglalkozik. A hetedik kutatási keretprogram szoros figyelemmel kísérése érdekében az európai adatvédelmi biztos először is úgy döntött, hogy egy stand felállításával aktívan részt vesz a megnyitó eseményen, a Helsinkiben tartott IST 2006 elnevezésű konferencián annak érdekében, hogy:

- korai szakaszban azonosítsa azokat az új tendenciákat, amelyek ezen ambiciózus kutatás-fejlesztési erőfeszítés vezérfonalává válnak;
- gyümölcsöző kapcsolatot alakítson ki a tervezett kutatási programokkal;
- a fő érdekeltekben tudatosítsa jövőbeli kutatási programjaik lehetséges adatvédelmi vonatkozásait;
- tanácsot adjon arról, hogy a jövőbeli pályázatokba és kutatási tevékenységekbe hogyan építhetik be az adatvédelmi vonatkozásokat.

Ezen első tapasztalatok alapján az európai adatvédelmi biztos több modellt is ki fog dolgozni a hetedik kutatási keretprogram célzott kutatási programjaihoz való hozzájárulásra. Tervezi a végrehajtott módszerekkel vagy az elért eredményekkel kapcsolatos vélemények kiadását is. A hetedik kutatási keretprogram kutatási programjai általában olyan kötelezettséget tartalmaznak, hogy azokban számos tagállamból érkező partnernek kell részt vennie. Az európai adatvédelmi biztos ebben az esetben is hozzá tudna járulni a programokban részt vevő, megfelelő adatvédelmi hatóságok közötti együttműködéshez.

Az adatvédelmere kiható új technológiai fejlemények figyelemmel kísérése az európai adatvédelmi biztos küldetésének részét képezi

3.5.2. Új politikai és jogalkotási fejlemények

A 2007-re vonatkozó tematikus terv áttekintést nyújt azokról az adatvédelemmel kapcsolatos legfontosabb tendenciákról és kockázatokról, amelyek feltehetően a legnagyobb hatást gyakorolják majd az európai adatvédelmi biztos tanácsadói munkájára, és felsorolja a hivatal prioritásait. A terv a 2005. évi éves jelentésre épít.

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség

Gyors fejlődést tapasztalhattunk a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben (tágabb értelemben, az EU-szerződés VI. címét is beleértve). 2006 legvégén nyilvánosságra hozták a Tanács német elnökségének a célkitűzéseit, amelyek 2007 januárjában még egyértelműbbé váltak. A 2007-es tematikus tervben említett megnövekedett igény a személyes adatok bűnüldözési célú tárolására és cseréjére még központibb szerepet játszik. Ezért az elnökség azt tervezi, hogy hivatalos javaslatot nyújt be a prűmi szerződés uniós jogi eszközzé való átültetésére.

⁽⁴⁹⁾ http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Ez lehetővé tenné az EU tagállamok hatóságai számára, hogy automatikus hozzáférést adjanak egymásnak genetikai nyilvántartásokhoz, ujjlenyomatokhoz és közúti közlekedési szabálysértésekhez. Ez egyben kötelezettséget jelent az olyan személyes információk tárolására (és cseréjére) is, mint például a DNS, amely egy második tendenciába illik bele, miszerint a biometrikus adatok használata egyre inkább elterjedt. Ezen túlmenően a harmadik folytatódó tendencia a tagállamok közötti cserét elősegítő európai szintű adatbázisok létrehozása és fejlesztése, mint pl. a SIS II, a VIS és az Europol információs rendszere. A negyedik megemlíthető tendencia az eredetileg más célból összegyűjtött személyes adatokhoz való bűnüldözési célú hozzáféréssel és azok ilyen célú felhasználásával kapcsolatos egyre növekvő nyomás. Bejelentettek egy javaslatot, melynek célja az első pillérben létrehozott Eurodac adatbázisok megnyitása a bűnüldöző hatóságok számára. Az ilyen hozzáférésre irányuló kérelmek különös nehézségeket jelentenek az EU-Szerződés pilléres szerkezetére, illetve az első pillérben előírt védelem elsőbbsége⁽⁵⁰⁾ miatt is.

Az európai adatvédelmi biztos számára ezek a tendenciák megkövetelik egy megfelelő adatvédelmi keret létrehozását a harmadik pillérben, beleértve a feladatok hatékony megosztására és a felelős szervek felügyeletére vonatkozó szabályok kidolgozását is. A tanácsi kerethatározattal kapcsolatos tárgyalások nem kielégítő előrehaladása továbbra is az európai adatvédelmi biztos figyelmét igényli.

További, külön figyelmet igénylő területek

- Elektronikus kommunikáció és információs társadalom (DG INFSO)

Rövid távon az uniós szabályozási keret (pl. a 2002/58/EK irányelv) felülvizsgálata szolgál alapvető mérföldkőként. A hosszú távon kirajzolódó tendencia egy olyan információs társadalom létrejötte, amelyben minden személy követhető, például a rádiófrekvenciás azonosítók egyre növekvő fontossága miatt.

- Közegészségügy (DG SANCO)

Általános tendencia tapasztalható az egészségi állapothoz kapcsolódó információk megnövekedett összegyűjtése és cseréje terén, amely az adatok természetét tekintve (az egészségügyi adatok érzékeny adatok) az adataianyokra nézve kockázatot jelentenek. A tendencia az egészségügyi adatok egyre növekvő digitalizálásának és a nyomon követhetőség elvének fényében még fontosabbnak látszik.

⁽⁵⁰⁾ Az EU-Szerződés 47. cikke.

- Munkával kapcsolatos kérdések (DG EMPL)

Tovább kell vizsgálni a külön adatvédelmi szabályok kialakításának szükségességét a munkahelyeken, és ettől elkülönítve a szociális biztonság cseréjét egy szorosabban együttműködő Unióban.

- Csalás elleni tevékenységek (OLAF)

Az OLAF különös fontossággal bír az európai adatvédelmi biztos számára, mivel az az európai adatvédelmi biztos felügyelete alá tartozó, a tagállamokban önálló hatáskörrel rendelkező közösségi szerv. Az OLAF adatcserét folytat a tagállamok bűnüldöző hatóságai, az olyan uniós szintű hatóságokkal, mint az Europol, valamint harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel. Ezekhez az adatcserékhez többek között a hatékony felügyeletre vonatkozó biztosítékokra van szükség.

- Átláthatósági kérdések (DG COM)

Kezdeményezések születtek az 1049/2001/EK rendeletnek a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés tekintetében való módosításáról, amelyben egyértelművé kell tenni a nyilvános hozzáférés és az adatvédelem kapcsolatát. Az európai adatvédelmi biztos adott esetben a megfelelő bizottsági javaslatok elfogadását megelőzően és azokat követően véleményt kíván kiadni, és tanácsot kíván adni az intézményeknek. Az Elsőfokú Bíróság előtt folyamatban levő ügyek (lásd a 3.4. pontot) végeredménye ebben az összefüggésben fontos lehet.

Egységesítés és javítás

Az európai adatvédelmi biztos munkamódszerei valamennyi uniós szakpolitikai területen egységesebbek és hatékonyabbak lesznek. Az Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság lesz a következő Bizottsági szolgálat, amellyel az európai adatvédelmi biztos együttműködési kapcsolatba lép, mégpedig a légi közlekedés számítógépesített foglalási rendszereivel kapcsolatos jogalkotási tevékenységek miatt. Az európai adatvédelmi biztos célja, hogy 2007 végére a Bizottság valamennyi szolgálatával jó munkakapcsolatot alakítson ki a megbízatása szempontjából fontos területeken. Az európai adatvédelmi biztos a Bizottság Főtitkára és adatvédelmi tisztviselője által az európai adatvédelmi biztos hatáskörét kiemelő belső bizottsági közleményekre épít majd. Figyelmet kíván fordítani a bizottsági határozatok meghatározott vonatkozásaira is (lásd még a 3.2.1. pontot is).

Megerősíti a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel fenntartott kapcsolatait is annak érdekében, hogy javítsa az európai adatvédelmi biztos munkájának hatékonyságát a vélemények elfogadását követően. Az európai adatvédelmi biztos a már meglévő jó kapcsolataira és kedvező tapasztalataira kíván építeni.

4. Együttműködés

4.1. A 29-es munkacsoport

A 29-es munkacsoportot a 95/46/EK irányelv 29. cikke hozta létre. A munkacsoport a személyes adatok ezen irányelv hatálya alá tartozó védelmével foglalkozó tanácsadó szerv⁽⁵¹⁾. Feladatait az irányelv 30. cikke állapítja meg, és azok a következők szerint foglalhatók össze:

- szakértői vélemények készítése tagállami szintről az Európai Bizottság számára az adatvédelemhez kapcsolódó kérdésekről;
- az irányelv általános elvei valamennyi tagállamban megvalósítandó egységes alkalmazásának előmozdítása az adatvédelmi felügyeleti hatóságok közötti együttműködés útján;
- tanácsadás a Bizottság számára a személyesadat-feldolgozás tekintetében a természetes személyek jogait és szabadságait érintő közösségi intézkedésekről;
- ajánlások készítése a nagy nyilvánosság, és különösen a közösségi intézmények számára az Európai Közösségben végzett személyesadat-feldolgozás tekintetében a személyek védelmével kapcsolatos kérdésekről.

Az európai adatvédelmi biztos 2004 eleje óta tagja a 29. cikk alapján létrehozott munkacsoportnak. A 45/2001/EK rendelet 46. cikkének g) pontja szerint az európai adatvédelmi biztos részt vesz a munkacsoport tevékenységeiben. Az európai adatvédelmi biztos megítélése szerint ez a nemzeti felügyeleti hatóságokkal folytatott együttműködés nagyon fontos helyszíne. Az is egyértelmű, hogy a munkacsoportnak központi szerepet kell játszania az irányelv egységes alkalmazásában, és általános elveinek értelmezésében.

⁽⁵¹⁾ A munkacsoport az egyes tagállamok felügyelő hatóságainak képviselőiből, a közösségi intézmények és szervek nevében létrehozott hatóság (pl. az európai adatvédelmi biztos) képviselőjéből, továbbá a Bizottság egy képviselőjéből áll. A Bizottság biztosítja a munkacsoport titkárságát is. Izland, Norvégia és Liechtenstein (mint EGT-partnerek) nemzeti felügyeleti hatóságainak képviselői megfigyelőként vesznek részt.

2006 áprilisában a 2006–2007-es munkaprogram elfogadásakor a munkacsoport fontos határozatot hozott⁽⁵²⁾, amely erőteljesen támogatja az európai adatvédelmi biztost. A munkacsoport úgy határozott, hogy a 95/46/EK és a 2002/28/EK irányelv kulcsfontosságú rendelkezései kölcsönös megértéséhez való hozzájárulást célzó, és az ezen irányelvek jobb végrehajtását biztosító, korlátozott számú stratégiai kérdésre fog összpontosítani.

Ezzel a programmal összhangban a munkacsoport külön figyelemre érdemes kérdésekkel foglalkozott, mint például a rádiófrekvenciás azonosítás és a személyazonosság-kezelés, különösen az e-kormányzás és az e-egészségügyben nyilvántartott betegakták területén. Ezzel egyidejűleg a munkacsoport olyan kulcsfontosságú koncepciók jobb közös értelmezését dolgozta ki, mint például a 95/46/EK irányelv 2. és 8. cikkében szereplő „személyes adat”, a „hozzájárulás”, és az egészségügyi adatok feldolgozására vonatkozó külön szabályok. Az európai adatvédelmi biztos aktívan részt vett ezekben a tevékenységekben, és várakozással tekint a 2007 során formálódó eredményekre.

2006-ban az európai adatvédelmi biztos hozzájárult a munkacsoport által a harmadik országokba való nemzetközi adatátadás területén végzett tevékenységekhez is. Ez az Európai Bíróság által a PNR-ügyekben hozott határozatra figyelemmel elsősorban a légiutasokra vonatkozó utas-nyilvántartási (PNR) adatokat, és az USA-val emiatt folytatandó tárgyalásokat érintette. Mindezek alapján a munkacsoport kidolgozta egy hosszú távú stratégia körvonalait, és különféle véleményeket fogadott el⁽⁵³⁾ a kapcsolódó kérdésekről:

- 2006/5 számú vélemény az Európai Bíróság 2006. május 30-i ítéletéről az utasnyilvántartások Egye-

⁽⁵²⁾ 2006–2007-es munkaprogram, amit 2006. április 5-én fogadtak el (WP 120). Itt olvasható: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2006_en.htm

⁽⁵³⁾ Ezek, és az e fejezetben említett más vélemények a munkacsoport internetes címéről érhetők el.

- sült Államoknak történő átadásával kapcsolatos C-317/04 és C-318/04 egyesített ügyekben, 2006. június 14. (WP 122);
- 7/2006 vélemény az Európai Bíróság 2006. május 30-i döntéséről a C-317/04. és C-318/04. számú egyesített ügyekben az utasnyilvántartásoknak az Amerikai Egyesült Államok részére történő továbbításáról és egy mielőbbi új megállapodás szükségességéről, 2006. szeptember 27. (WP 124);
 - 9/2006 vélemény a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közzétételére vonatkozó kötelezettségéről szóló 2004/82/EK tanácsi irányelv végrehajtásáról, 2006. szeptember 27. (WP 127).

A munkacsoport számos jogalkotási javaslatról is véleményt adott ki. Bizonyos esetekben ezek a jogalkotási javaslatok a 45/2001/EK rendelet 28. cikkének (2) bekezdése alapján az európai adatvédelmi biztos véleményének tárgyát is képezték. Az európai adatvédelmi biztos véleménye az EU jogalkotási folyamatának kötelező elemét képezi, ám természetesen a munkacsoport véleményei is igen hasznosak, különösen mivel azok a nemzeti szintű perspektívából eredő további pontokra hívják fel a figyelmet.

Az európai adatvédelmi biztos ezért üdvözli a 29-es munkacsoport ezen véleményeit, amelyek összhangban álltak az európai adatvédelmi biztos által elfogadott véleményekkel. Egy másik esetben az európai adatvédelmi biztos úgy döntött, hogy egyetlen vélemény elkészítésével, saját észrevételeinek külön közzététele nélkül még szorosabban együttműködik. A munkacsoport és az európai adatvédelmi biztos között ezen a területen kialakított jó együttműködésre példák az alábbiak:

- 3/2006 sz. vélemény a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló 2006/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvről, 2006. március 25. (WP 119) ⁽⁵⁴⁾;

- A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló 6/2006 sz. vélemény, 2006. augusztus 9. (WP 123) ⁽⁵⁵⁾;
- 8/2006 sz. vélemény az elektronikus hírközlés és szolgáltatások keretszabályozásának felülvizsgálatára vonatkozóan, különös hangsúlyt fektetve az elektromos hírközlési adatvédelmi irányelvre, 2006. szeptember 26. (WP 126).

Az európai adatvédelmi biztos aktívan hozzájárult olyan vélemények kidolgozásához is, amelyek a különböző területeken kiemelik az európai adatvédelmi jogi keret megfelelő rendelkezéseinek jelentését, például:

- 2006/1. sz. vélemény az európai uniós adatvédelmi szabályoknak a belső informátori rendszerekre történő alkalmazásáról a számvitel, a belső számviteli ellenőrzések, a könyvvizsgálattal kapcsolatos ügyek, a vesztegetés és a banki és pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelem területén, 2006. február 1. (WP 117);
- 2/2006. sz. vélemény az e-mailek átvilágítására vonatkozó szolgáltatásokkal kapcsolatos adatvédelmi kérdésekről, 2006. február 21. (WP 118).

A 45/2001/EK rendelet 46. cikke f) pontjának i. alpontja szerint az európai adatvédelmi biztos a feladataik ellátásához szükséges mértékben együttműködik a nemzeti felügyelő hatóságokkal, különösen a hasznos információk cseréje, valamint a feladataik ellátásához kapcsolódó más segítség kérése vagy nyújtása útján. Ez az együttműködés eseti alapon valósul meg. A SWIFT-ügy jó példa a többoldalú együttműködésre, amelyben a 29-es munkacsoport ⁽⁵⁶⁾ nagyon fontos szerepet játszott (lásd a 2.5. pontot is).

A nemzeti hatóságokkal folytatott közvetlen együttműködés egyre fontosabbá válik olyan nemzetközi rendszerek összefüggésében, mint az Eurodac és a javasolt vízuminformációs rendszer (VIS), amelyekhez közös felügyelet szükséges (lásd a 2.9. pontot).

⁽⁵⁴⁾ A vélemény megismételte a forgalmi adatok megőrzésére vonatkozó alapvető biztosítékokat a 2006/24/EK irányelv elfogadása után, annak érdekében, hogy nemzeti szinten, az irányelv átültetésekor azt figyelembe vegyék. Lásd az európai adatvédelmi biztos 2005. szeptember 26-i véleményét is a bizottsági javaslatról.

⁽⁵⁵⁾ Lásd az európai adatvédelmi biztos 2006. május 15-én kiadott véleményét is.

⁽⁵⁶⁾ Lásd a 10/2006 sz. véleményt a személyes adatok Nemzetközi Bankközi Pénzügyi Telekommunikációs Társaság (SWIFT) általi feldolgozásáról, 2006. november 22. (WP 128).

4.2. A Tanács adatvédelmi munkacsoportja

Az osztrák elnökség két alkalommal hívta össze a Tanács adatvédelmi munkacsoportját. Ezzel az egyik célkitűzése a munkacsoport jövőbeli szerepéről szóló vita újbóli megnyitása volt, szem előtt tartva, hogy korábban ez a munkacsoport foglalkozott az EK adatvédelmi politikájának alapvető kérdéseivel, így a 95/46/EK, a 97/66/EK irányelvvel, valamint a 45/2001/EK rendelettel. A finn elnökség támogatta ezt a kezdeményezést, és 2006 őszén összehívta a harmadik ülést.

Az európai adatvédelmi biztos üdvözölte ezt a kezdeményezést, amely hasznos lehetőséget nyújtott az első pillérbe tartozó kérdések horizontálisabb megközelítésének biztosítására. Az európai adatvédelmi biztos a második ülésen benyújtotta 2005. évi éves jelentését. A harmadik ülésen bemutatta az új jogszabályokra irányuló javaslatokkal kapcsolatban fennálló tanácsadói szerepében végbement fejleményeket.

A német elnökség úgy döntött, hogy ugyanezen az alapon folytatja a lehetséges bizottsági kezdeményezések és más vonatkozó témák megbeszélését az első pillér összefüggésében. Az európai adatvédelmi biztos nagy érdeklődéssel kíséri figyelemmel ezeket a tevékenységeket, és adott esetben készen áll a tanácsadásra vagy együttműködésre.

4.3. A harmadik pillér

A 45/2001/EK rendelet 46. cikke f) pontjának ii. alpontja szerint az európai adatvédelmi biztos együttműködik az EU-szerződés VI. címe alapján („harmadik pillér”) létrehozott adatvédelmi ellenőrző szervekkel abból a célból, hogy javítsa az „egységességet azon szabályok és eljárások alkalmazása terén, amelyek érvényesülésének biztosítása e szervek feladata”. Ezek az ellenőrző szervek a schengeni közös ellenőrző hatóságok, az Europol, az Eurojust és a váminformációs rendszer (VIR). E szervek nagy része a nemzeti felügyelő hatóságok – általában ugyanazon – képviselőiből áll. A gyakorlatban az együttműködés a megfelelő közös ellenőrző hatósággal folyik, amit a Tanács közös adatvédelmi titkársága segít, valamint általánosabb értelemben a nemzeti adatvédelmi tisztviselőkkel.

Peter Hustinx egy sajtótájékoztatóján

A nemzeti adatvédelmi tisztviselők és az európai adatvédelmi biztos közötti szoros együttműködés szükségessége az elmúlt évek során egyértelművé vált, ahogy egyenletesen nőtt a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelmet célzó európai kezdeményezések száma, beleértve az adatcserével kapcsolatos különféle javaslatokat is.

2006-ban a Tanácsban tárgyalt két vonatkozó javaslat állt a figyelem középpontjában. Az első a Bizottságtól származó, a harmadik pillérbe tartozó adatvédelemről szóló kerethatározati javaslat volt, amiről az európai adatvédelmi biztos 2005. december 19-én adott ki véleményt. Az európai adatvédelmi hatóságok konferenciája 2006. január 24-én szintén véleményt fogadott el a javaslatról, ami összhangban állt az európai adatvédelmi biztos véleményével. A második a Bizottságtól származó, a hozzáférhetőség elve alapján történő információcseréről szóló tanácsi kerethatározati javaslat volt, amiről az európai adatvédelmi biztos 2006. február 28-án adott ki véleményt (lásd a

3.3.3. pontot)⁽⁵⁷⁾. A két javaslat egymással is összefüggött, ami azzal járt, hogy az első elfogadása a második elfogadásának előfeltétele volt.

Az európai adatvédelmi hatóságok 2006. április 24–25-én, Budapesten tartott konferenciája (lásd a 4.4. pontot) egy nyilatkozatot fogadott el. A nyilatkozat emlékezteti a tagállamokat, hogy a személyes információk bűnüldöző hatóságai közötti cseréje kizárólag európai szintű, és valamennyi részt vevő államban meglévő, magas szintű és összehangolt adatvédelmi előírásokat biztosító adatvédelmi szabályok alapján valósítható meg. Ezek hiányában a védelem különböző szintjei és az információhoz való hozzáférés ellenőrzésével kapcsolatos közös szabályok hiánya olyan helyzetekhez vezethetnek, amelyekben az alapvető adatvédelmi előírásokat nem tartják tiszteletben. Ahogyan azt már a 2005-ös konferencián is hangsúlyozták, az adatvédelemre vonatkozó, az EU-ban alkalmazandó, már meglévő jogi eszközök túl általánosak voltak ahhoz, hogy az adatvédelem hatékony legyen a bűnüldözés területén.

Ezért a konferencián üdvözlötték a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a hozzáférhetőség elve alapján végzett adatcserékre vonatkozó, a harmadik pillérben alkalmazandó adatvédelmi biztosítékok kidolgozása útján hangolják össze és erősítsék meg a rendőrség és az igazságügyi hatóságok tevékenységeihez kapcsolódó adatvédelmet. Hangsúlyozták azt is, hogy az EU harmadik pillérében létrehozandó magas szintű és összehangolt adatvédelmi előírásoknak nincs alternatívája. Ez a hágai programból következik, amely szerint a szabadságnak, a biztonságnak és a jog érvényesülésének megőrzése az Európai Unió egészének egymástól elválaszthatatlan elemei⁽⁵⁸⁾.

Ugyanakkor úgy tűnt, hogy ezt a megközelítést nem minden tagállam tekintette sajátjának⁽⁵⁹⁾. Ennek eredményeképpen – az egymást követő elnökségek

erőfeszítései ellenére – a harmadik pillérben létrehozandó szükséges adatvédelmi kerettel kapcsolatban a Tanácson belül elért előrelépés nem volt elégséges. Ugyanakkor az információcsere előmozdítását és megkönnyítését célzó kezdeményezések jól haladtak előre⁽⁶⁰⁾. 2006. november 29-én az európai adatvédelmi biztos második véleményt adott ki az adatvédelmi keretről, amelyben figyelmeztette a Tanácsot, hogy ne csökkentse az európai uniós polgárok jogait a harmadik pilléres adatvédelemben (lásd a 3.3. pontot).

Budapesten arról is döntés született, hogy az adatvédelmi titkárság által támogatott rendőrségi munkacsoportot meg kell bízni, hogy tanulmányozzon egy sor kérdést, és azokról tegyen jelentést a következő tavaszi konferencián. Ezek között számos különböző, a hozzáférhetőség elvének alkalmazási köréhez és következményeihez, valamint a további biztosítékok szükségességéhez kapcsolódó kérdés szerepelt. Döntés született arról is, hogy javaslatokat kell kidolgozni a hozzáférési joggal kapcsolatos különböző tagállami gyakorlatok további összehangolására.

Schengen és az Europol

Az európai adatvédelmi biztos és a schengeni közös ellenőrző hatóság közötti együttműködés eredményeképpen 2006 januárjában elkészült a SIS II „összehangolt” felügyeletének modellje. Ezt a modellt a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról szóló, 2006. december 20-i 1987/2006/EK rendelet 44–46. cikke határozta meg⁽⁶¹⁾.

2006. június 26-án az Europol közös ellenőrző hatósága véleményt adott ki a vízuminformációs rendszerhez (VIS) a tagállamok belső biztonságért felelős hatóságai, valamint az Europol számára a terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében, konzultációs céllal történő hozzáférésről szóló tanácsi határozati javaslatról. A vélemény számos olyan pontot kiemel, amely az európai adatvédelmi biztos 2006. január 20-i véleményében is szerepelt (lásd a 3.3. pontot), de inkább az Europol helyzetére összpontosít.

⁽⁶⁰⁾ Lásd a Tanács 2006. december 18-i 2006/960/IB kerethatározatát az Európai Unió tagállamainak bűnüldöző hatóságai közötti, információ és bűnüldözési operatív információ cseréjének leegyszerűsítéséről. Lásd továbbá a prúmi szerződésnek az EU jogi keretébe történő átültetésére irányuló, a német elnökség által indított kezdeményezéseket, amelyek az európai adatvédelmi biztos 2007-ben elemez majd.

⁽⁶¹⁾ Lásd még ezen éves jelentés 3.4. pontját.

⁽⁵⁷⁾ Lásd: Egy kialakulóban levő keret: a harmadik pillér és az adatvédelem. Megjelent a következő kiadványban: "Ochrona danych osobowych wczoraj, dziś, jutro / Personal Data Protection Yesterday, Today, Tomorrow", Warsaw 2006, 132–137. o. (angolul) és 137–142. o. (lengyelül). Az európai adatvédelmi biztos honlapján is elérhető (május 12-én): <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/23>.

⁽⁵⁸⁾ Ez az üzenet az európai adatvédelmi hatóságok által 2006. november 2-án, Londonban elfogadott nyilatkozatban is megismétlődött. Mindkét nyilatkozat elérhető az európai adatvédelmi biztos honlapján: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/51>.

⁽⁵⁹⁾ Lásd még: „House of Lords”, európai uniós bizottság, „Zárt ajtókat mögött: A G6 belügyminiszterekinek találkozója Heiligendamm-ban, Jelentés bizonyítékokkal, 2006 július, amely tartalmazza többek között az európai adatvédelmi biztos nyilatkozatait (szóbeli bizonyítékok, 2006. június 7.).

Az európai adatvédelmi biztos szorosan együttműködött az Europol közös ellenőrző hatóságával és az adatvédelmi titkársággal az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) létrehozásáról szóló tanácsi határozati javaslat tervezetének elemzése során, amely tervezetet a Bizottság 2006 decemberében fogadta el. A javaslat célja, hogy az Europol az uniós jogban egy új és rugalmasabb jogi alappal rendelkezzen, és hogy a jelenlegi Europol-egyezmény helyébe lépjen. 2007. február 17-én az európai adatvédelmi biztos véleményt nyilvánított a javaslatról.

4.4. Európai konferencia

Az EU-tagállamokban és az Európa Tanács tagállamaiban működő adatvédelmi hatóságok minden évben egy tavaszi konferencia keretei között találkoznak, hogy megvitassák a mindnyájukat érintő kérdéseket, valamint hogy információt és tapasztalatot cseréljenek különféle területeken. Az európai adatvédelmi biztos és helyettese részt vett a 2006. április 24–25-én Budapesten tartott konferencián, amelynek a magyar adatvédelmi biztos adott otthont. A konferencia időpontja egybeesett a magyar adatvédelmi biztos hivatala fennállásának 10. évfordulójával⁽⁶²⁾. Baka András, az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírójának bevezető észrevételeket tett a Bíróság adatvédelemmel és információszabadsággal kapcsolatos esetjogáról.

Az európai adatvédelmi biztos a kifejezetten az „Adatvédelem a harmadik pillérben” témájára összpontosító szekcióüléshez járult hozzá. A helyettes biztos a „Vészjelzések és integritási vonalak” elnevezésű szekcióülésen szólalt fel, és az EU-intézmények, különösen az OLAF tapasztalatairól beszélt. A konferencia további témái a következők voltak: „Rádiófrekvenciás azonosítás és földrajzi helymeghatározás”, „Történeti és tudományos kutatás”, „Nemzeti egészségügyi adatbázisok”, „Genetikai adatok” és „Az adatvédelmi biztosok hatékonysága”. A konferencián számos fontos dokumentum elfogadására is sor került (lásd a 4.4. pontot).

A következő konferencia Larnacán (Cipruson) lesz 2007. május 10–11-én, amelyen számba veszik a megfélelő, figyelmet érdemlő kérdéseket.

⁽⁶²⁾ Lásd: „Megfelelő védelem” – Még egyszer a 29-es munkacsoport 6/99. sz. véleményéről. Megjelent: Tízéves az Adatvédelmi Biztos Irodája / Ten years of DP & FOI Commissioner's Office”, Budapest, 2006., 79–87. o. (magyarul) és 251–259. o. (angolul). Az európai adatvédelmi biztos honlapján is elérhető (2006. április 27-én): <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/26>.

4.5. Nemzetközi konferencia

Az európai és a világ más részein, így Kanadában, Latin-Amerikában, Ausztráliában, Új-Zélandon, Hongkongban, Japánban és az ázsiai és csendes-óceáni térség más joghatóságai alatt működő adatvédelmi hatóságok és a magánélethez fűződő joggal foglalkozó biztosok évek óta rendszeresen találkoznak egymással őszi konferenciájukon. Az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok 28. nemzetközi konferenciáját 2006. november 2–3-án tartották Londonban, a világ 58 országából érkezett delegáció részvételével.

Ez a konferencia abban az értelemben egyedülálló volt, hogy teljes egészében egyetlen, kiemelkedő fontosságú kérdésnek szentelték: a „bekamerázott társadalom” kérdésének. Az Egyesült Királyság információs biztosa megbízást adott a témáról szóló háttérjelentés elkészítésére, amit a „megfigyelési tanulmányok hálózatában” részt vevő Egyesült Királyságbeli kutatók egy csoportja végzett el⁽⁶³⁾. A konferencia első napja a különböző nézőpontokat bemutató előadásokból állt, a második napon pedig a résztvevők elemzéseket és megbeszéléseket folytattak, beleértve a biztosok zárt ülését is, ahol a következtetések készültek.

A záró nyilatkozatban a biztosok egy sor témát kiemeltek:

- *„A bekamerázott társadalom” már megvalósult.* A videokamerás megfigyelés az egyének köz- és magánterületen végzett mozgásának és tevékenységeinek szándékolt, mindennapi és rendszeres rögzítése technológia eljárás segítségével. Ennek már számos példájával találkozhatunk a mindennapi életben.
- *A videokamerás megfigyelési tevékenységek lehetnek jó szándékúak és járhatnak előnyrel.* Ezen tevékenységek elterjedése a demokratikus társadalmakban mindeddig viszonylag jó szándékú módon és apránként fejlődött – nem feltétlenül azért, mert a kormányok vagy vállalkozások jogosulatlan módon be kívánának hatolni az egyének életébe.

⁽⁶³⁾ Lásd az európai adatvédelmi biztos honlapján található dokumentumokat: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/51>.

- *Ugyanakkor a nem látható, ellenőrizetlen vagy túlzott megfigyelési tevékenységek olyan kockázatokkal járhatnak, amelyek túlmutatnak azon, hogy pusztán érintik a magánélet védelmét.* Az ilyen tevékenységek gyanakvást kelthetnek, és alááshatják a bizalmat. A köz- és magánszervezetek általi túlzott mennyiségű személyesinformáció-gyűjtés olyan döntéseket eredményez, amelyek közvetlen hatást gyakorolnak az emberek életére.
- *A magánélet védelmének és az adatvédelemnek a szabályozása fontos biztosítékot jelent, de nem az egyetlen válasz a kérdésre.* A megfigyelés hatására nem csupán az egyének magánélet védelméhez fűződő joga csökken. A megfigyelés kihathat az egyének lehetőségeire, életesélyeire és életstílusára is. A túlzott megfigyelés a társadalom egész természetére befolyással van.
- *El kell fogadni a hatástanulmányok rendszeres használatát.* Az ilyen hatástanulmányok tartalmazzák a magánélet védelmével kapcsolatos hatástanulmányokat, de azoknál szélesebb körűek lennének, azonosítanák a társadalomra gyakorolt hatást és azokat a lehetőségeket, amik által az egyének és a társadalom számára nem kívánatos következmények minimálisra csökkenthetők.
- *Számtalan kérdés tartozik ide, és azokat nem lehet pusztán az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó szabályozók által előrébb vinni.* Az e fejlemények által érintetteknek közös célkitűzéssé kell tenni a részvételt. A biztosoknak együtt kell működniük a civil társadalmi szervezetekkel és a kormányokkal, a magánszektorral, a választott képviselőkkel és magukkal az egyénekkel annak érdekében, hogy megelőzzék a nem jogszerű következményeket.
- *A közbizalom és a bizalom elsődleges tényezők.* Noha a „bekamerázott társadalom” infrastruktúrájának nagy részét jó szándékkal állították fel, nem kezelhető tényként az, hogy a közbizalom fennmarad. Az egyéneknek biztosaknak kell lenniük abban, hogy az életükbe való valamennyi beavatkozás szükséges és arányos célból történik.

Az európai adatvédelmi biztos elkötelezett ezen folyamat előrébbvitele mellett. Ez képezte a „londoni kezdeményezés” tevékenységeiben való együttműködésének hátterét, amely „Az adatvédelemről szóló kommunikáció és az adatvédelem hatékonyabbá tétele” címet kapta, és amelyet az 5.1. pontban tárgyaltunk.

A következő konferencia 2007. szeptember 26–28-án lesz Montréalban, címe: „A magánélet védelmének horizontja: Terra Incognita”.

5. Kommunikáció

5.1. Bevezetés

A magánélet és a személyes adatok védelme személyekhez kapcsolódik. Egyénenként eltérő lehet, hogy ki mit tart ezen jogok közé tartozónak, hiszen az erről alkotott elképzelések jellegükből fakadóan kapcsolódnak ahhoz a – történelme és kultúrája által meghatározott – társadalomhoz, amelyben élünk, valamint az életben szerzett személyes tapasztalatainkhoz. Ugyanakkor mindenki ugyanazokkal az alapvető jogokkal rendelkezik, és ezek a jogok bizonyos feltételeket szabnak ⁽⁶⁴⁾, amelyeket a politikai képviselőknek és a politikai döntéshozóknak tiszteletben kell tartaniuk a magánéletre vagy a személyes adatok gyűjtésének és felhasználásának módjára hatással bíró új intézkedések elfogadásakor vagy azokra vonatkozó javaslatok előterjesztésekor. Ezért létfontosságú, hogy a politikai döntéshozók tudatában legyenek annak, hogy döntéseik milyen hatásokat vonhatnak maguk után, és annak, hogy milyen mozgástérrel rendelkeznek.

A magánélet tiszteletben tartására és a személyes adatok védelmére vonatkozó jogi szabályok szintén konkrét jogokat és kötelezettségeket írnak elő, de inkább a gyakorlati alkalmazás szintjén. Az uniós intézményeknek és szerveknek figyelembe kell venniük továbbá az adat-alanyoknak az adatokhoz való hozzáféréshez és azok helyesbítéséhez való jogát, illetve a személyes adatok feldolgozása elleni tiltakozáshoz vagy a feldolgozáshoz adott hozzájárulás visszavonásához való jogát. Ugyancsak lényeges kötelezettség annak biztosítása, hogy személyes adatok feldolgozása csak törvényes célból, jogszerűen történjen, az adat-alanyok számára biztosított megfelelő átláthatóság és kellő biztonsági intéz-

kedések alkalmazása mellett. Ezért az is létfontosságú, hogy valamennyi érintett fél tisztában legyen jogaival és kötelezettségeivel, valamint a jogok és kötelezettségek különböző, számukra fontos helyzetekben fennálló gyakorlati jelentőségével. A magánélet és a személyes adatok védelme csak akkor valósítható meg, ha a vonatkozó szabályokat a gyakorlatban betartják.

A kutatásokból az tűnik ki, hogy az európai polgárok számára továbbra is fontos személyes információik titkossága és biztonsága ⁽⁶⁵⁾. Ez különösen lényeges egy olyan társadalomban, amely egyre jobban függ az információs és kommunikációs technológiák használatától. A legtöbben az élet számos területén – otthon, munkában, vásárlás, mobiltelefonálás vagy internetezés során – információkat gyűjtünk és osztunk meg, és nagyon sok személyes nyomot hagyunk maga után. Sokak számára mégis nehezen érthető, hogyan kapcsolódik ez – gyakorlati szempontból – a magánélet és a személyes információk folyamatos védelmének szükségességéhez, és főként, mit is jelent saját mindennapi életünkben. Ez az a terület, ahol döntő szerepet játszik a kommunikáció, mint a tudatosítás hatásos lehetősége és az egyének arról való tájékoztatásának eszköze, hogy ezzel hogyan élhetnek együtt felelősségteljesen, és jogaikat hogyan érvényesíthetik a lehető legjobban. Ezt röviden gyakran nevezik „felvértezésnek”.

Az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok 28., Londonban rendezett nemzetközi konferenciáján ⁽⁶⁶⁾ – „Az adatvédelemről szóló kommunikáció és az adatvédelem hatékonyabbá tétele” címmel – nyilatkozatot ⁽⁶⁷⁾ terjesztettek elő, amelyet világszerte általános támogatásukról biztosítottak az adatvédelmi

⁽⁶⁴⁾ Lásd pl. az emberi jogokról szóló európai egyezmény 8. cikkét, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7–8. cikkét, a 95/46/EK irányelvet és a 45/2001 rendeletet. Lásd még az Európai Bíróságnak a C-465/00, a C-138/01 és a 139/01 sz. egyesített ügyekben (Österreichischer Rundfunk) hozott 2003. május 20-i határozatát.

⁽⁶⁵⁾ Lásd pl. a 2003. évi speciális Eurobarométer-felmérést és az Egyesült Királyság információs biztosának 2004 és 2006 közötti éves felméréseit.

⁽⁶⁶⁾ Lásd ezen éves jelentés 4.5. pontját is.

⁽⁶⁷⁾ Elérhető az európai adatvédelmi biztos honlapján: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/51>.

biztosok. A nyilatkozat a francia Adatvédelmi Hivatal elnöke, az Egyesült Királyság információs biztosa és az európai adatvédelmi biztos (most már „londoni kezdeményezésként” is ismert) közös kezdeményezése volt. Az európai adatvédelmi biztos – mint a kezdeményezők egyike – a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal együtt tevékenyen hozzá fog járulni a kezdeményezés nyomon követéséhez, és megosztja a rendelkezésére álló tapasztalatokat és legjobb gyakorlatokat.

A londoni kezdeményezés néhány fő pontja:

- Minden demokratikus társadalom számára **létfonosságú az állampolgárok magánéletének és személyes adatainak védelme**, ugyanúgy, mint a sajtószabadság vagy a mozgás szabadsága. A magánélet tiszteletben tartása és az adatvédelem valójában ugyanolyan értékes lehet számunkra, mint a levegő, amelyet belélegzünk: mindkettő láthatatlan, de ha nem jutunk hozzá, a hatás egyformán végzetes lehet.
- **A biztosoknak új kommunikációs stratégiát kell kialakítaniuk** annak érdekében, hogy a nyilvánosságban és az érintettekben még jobban tudatosítsák ezeket a jogokat és azok fontosságát. A biztosoknak erőteljes és hosszú távú figyelemfelkeltő kampányokat kell kezdeményezniük, és mérniük kell ezen intézkedések hatásait.
- **A biztosoknak emellett jobb kommunikációt kell folytatniuk** saját tevékenységeik tekintetében, és konkrétabbá kell tenniük az adatvédelmet. Csak akkor rendelkezhetnek elegendő erővel a közvélemény befolyásolására és a döntéshozók megszólítására, ha tevékenységeik a teljes nyilvánosság számára jelentőségteljesek, megismerhetők és lényegesek.
- **A biztosoknak értékelniük kell saját hatékonyságukat és eredményességüket**, és szükség szerint ki kell igazítaniuk a gyakorlataikat. A biztosok számára megfelelő hatásköröket és erőforrásokat kell biztosítani, amelyeket azonban szelektív és pragmatikus módon kell felhasználniuk, az egyéneket veszélyeztető komoly és valószínű ártalmakra és fő kockázatokra összpontosítva.

>>>

<<<

- **A biztosoknak meg kell erősíteniük a technológiai területekre vonatkozó képességeiket**, figyelemmel a fejlett technológiákkal kapcsolatos tanulmányokra, szakértői véleményekre és intézkedésekre, szoros együttműködést fenntartva a kutatással és a szakmával az új technológiák területén, és e tevékenységeket meg kell osztaniuk egymással. Korrigálni kell az adatvédelemről kialakult túlságosan „jogközpontú” képet.
- **A biztosoknak elő kell mozdítaniuk az adatvédelem és a magánélet védelme területén érintett egyéb szereplők** – például a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek – **bevonását** mind nemzeti, mind nemzetközi szinten, hogy adott esetben, munkájuk eredményesebbé tétele érdekében stratégiai partnerségeket alakítsanak ki.

A biztosok nyomon követik a fentiekkel összhangban kialakított intézkedéseket, és következő nemzetközi konferenciájukon áttekintik és értékelik az elért eredményeket.

5.2. Fő tevékenységek és célcsoportok

2006 során az uniós szintű kommunikációs tevékenység továbbra is a három fő tevékenységre – a felügyeletre, a tanácsadásra és az együttműködésre – összpontosított, amelyek mindegyikének megvan a maga meghatározott célcsoportja. Tekintve, hogy az európai adatvédelmi biztos és a helyettes biztos a vizsgált időszak kezdetén már több mint két éve volt hivatalban, a korábbi évekhez képest kevesebb erőfeszítést kellett tenniük tisztségüknek a többi intézmény körében való tudatosítása érdekében. A hangsúly ehelyett azokon a konkrét kérdéseken volt, amelyekkel foglalkoztak.

Felügyelet

Annak biztosítása tekintetében, hogy a közösségi intézmények és szervek tiszteletben tartásuk az adatvédelmi kötelezettségeiket, az alábbi két célcsoport meghatározására került sor:

- Az egyén: az adatalányok általában, és különösen a közösségi intézmények és szervek személyzete. Ez „a jogok szempontjából”⁽⁶⁸⁾ fontos tevékenységeket jelent, amelyeknek célja az adatalány „felvértezése”, biztosítva, hogy megfelelő tájékoztatást kapjon az őt érintő feldolgozási műveletekről, valamint a hozzáféréshez, helyesbítéshez, zároláshoz stb. való jogáról.
- Az intézményrendszer: a feldolgozási műveletekért igazgatási felelősséget viselők kötelezettségeinek⁽⁶⁹⁾ a középpontba állítása. A közösségi intézmények és szervek esetében ezek az adatkezelők és az adatvédelmi tisztviselők. Az Európai Bizottság – méretei miatt – beiktatott egy további szintet, az adatvédelmi koordinátorokat, akik a Bizottság Főigazgatóságában átruházott hatáskörrel rendelkeznek.

A „jogok” tekintetében – az adatkezelők arra vonatkozó kötelezettségén túl, hogy az adatalányokat bármely adott feldolgozási műveletről tájékoztassák – számos általánosabb erőfeszítés történt. A jó példák közé tartozik a Bizottság belső – 50 000 példányban megjelenő és más intézmények személyzete körében is terjesztett – hetilapjában megjelent interjú és további cikkek.

A „kötelezettségek” tekintetében a kommunikáció elsősorban az adatvédelmi tisztviselők hálózatával tartott rendszeres találkozókra összpontosított. Találkozókra került sor sok egyéb fontos szereplővel is, példaként említhetjük az európai adatvédelmi biztos találkozóját a Bizottság főtitkárával és főigazgatóival, amelynek során megvitatták az adatvédelmi intézkedések végrehajtásában elért eredményeket.

Tanácsadás

A jó adatvédelemnek az új jogszabályokban és új politikákban való érvényesítése tekintetében érintett célcsoportot „az uniós politikai döntéshozatalban érintett személyek” csoportjaként határozhatjuk meg. Így az

európai adatvédelmi biztos tanácsadó tevékenysége elsősorban a Bizottság, és másodsorban az Európai Parlament és a Tanács felé irányul. Az európai adatvédelmi biztos, miután a különböző érdekelt feleknek elküldte és a honlapján közzétette a véleményét, általában az Európai Parlament megfelelő bizottságában (például az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi (LIBE) Bizottságban) vagy a Tanács megfelelő munkacsoportjában vagy operatív bizottságában fejt ki a nézeteit.

A jogalkotási javaslatokra vonatkozó véleményeket általában egy – megközelítőleg 100 rendszeres médiakapcsolatnak elküldött – sajtóközleménnyel együtt teszik közzé. Ez gyakran eredményezi az adatvédelmi biztos tevékenységének a médiában való megjelenítését, csakúgy, mint a nyilvános, és ezért újságírók által gyakran látogatott bizottsági üléseken való részvétel. Az interjúkra vonatkozó felkérések (lásd az 5.6. pontot) legtöbbször a tanácsadó szerephez kapcsolódnak, és így a felkérések elfogadása is újabb módja az európai adatvédelmi biztos által kiadott vélemények ismertté tételének.

Együttműködés

Az „adatvédelmi kollégákkal” való európai és nemzetközi együttműködés célja az egységes szintű adatvédelem előmozdítása. Az együttműködés kapcsolódik az olyan információs rendszerekhez – mint például az Eurodac –, amelyek esetében a felügyeletet részben az európai adatvédelmi biztos látja el. Kiterjed azonban az esetek kezelése során szerzett tapasztalatoknak és a legjobb gyakorlatoknak a többi adatvédelmi hatósággal való – akár kétoldalú, akár kollektív – cseréjére is.

Ezekben a helyzetekben a kommunikáció gyakran más tevékenységekbe beépülve vagy a többi érintett szereplővel közösen történik. Példa erre a 29-es munkacsoporttal együttműködésben végzett munka, vagy az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok nemzetközi konferenciája, amelynek során a médiakommunikáció irányítását a londoni szervezők látták el sikeresen.

5.3. Honlap

A honlap az európai adatvédelmi biztos legfontosabb kommunikációs eszköze. A honlap első verziója 2004 első felében készült el, és alapstruktúrája egészen egyszerű volt. Új részekkel és új dokumentumtípusokkal

⁽⁶⁸⁾ Lásd a 45/2001/EK rendelet 13–19. cikkét (az adatalány jogai).

⁽⁶⁹⁾ Lásd a 45/2001/EK rendelet 4–12. cikkét (a jogszervi feldolgozás szabályai, az adatalány tájékoztatása).

Peter Hustinx és Joaquín Bayo Delgado a 2005. évi jelentést ismerteti egy sajtókonferencián

bővült, valamint jelentősen nőtt a letölthető dokumentumok száma. 2005 őszére érezhető volt, hogy lassan eléri természetes korlátait. Ezért projekt indult a második generációs honlap elkészítésére, és a 2006-os év egészében folyt az ezzel kapcsolatos munka. Teljesen új – a három fő feladat köré csoportosított – szerkezetet és új vizuális megjelenítést dolgoztak ki. Az előkészítő tanulmányokba és a kidolgozásba alvállalkozót vontak be, szoros együttműködésben az Európai Parlamenttel. A második generációs honlap az eredeti tervekhez képest némi késéssel, 2007 februárjában vált elérhetővé. 2007 folyamán további funkcionálisok kifejlesztésére kerül sor.

A látogatók száma 2006 folyamán folyamatosan, heti 1000-ról 1500-ra nőtt. Sok új dokumentum feltöltésekor a honlap forgalma növekedett. Sajtóközlemények közzétételekor szintén nőtt a látogatók száma. Várható, hogy a meglehetősen alacsony „szörfölési tendencia”, ami látogatóként 3 megtekintett lapot jelent, az új honlap elindításának köszönhetően gyorsan megváltozik. Várhatóan nőni fog a látogatók száma is.

A valamennyi jelenlegi közösségi nyelven elérhető nyitóoldal a választott nyelven elérhető dokumentumokhoz irányítja majd a látogatókat. A legtöbb információ jelenleg legalább angol és francia nyelven hozzáférhető. A közeljövő szándéka, hogy harmadik nyelvként elérhető legyen a német is.

5.4. Beszéddek

Az év folyamán az európai adatvédelmi biztos továbbra is sok időt és energiát fordított feladatának ismertetésére és általánosságban az adatvédelem, valamint számos konkrét kérdés tudatosítására a különböző tagállamokban tartott beszédeiben és hasonló közleményeiben. Számos interjút is adott az érintett médiának.

Az európai adatvédelmi biztos gyakran jelent meg az Európai Parlament LIBE Bizottságában vagy kapcsolódó eseményeken. Január 24-én előterjesztette a vízum-információs rendszerhez (VIS) belső biztonsági és bűnüldözési céllal történő hozzáférésről szóló javaslatra vonatkozó véleményét. Február 21-én a VIS egyéb vonatkozásaival kapcsolatban parlamenti képviselőkkel találkozott. Ugyanezen a napon benyújtotta a harmadik pillérbe tartozó adatvédelemről szóló kerethatározati javaslatra vonatkozó véleményét. Április 27-én benyújtotta 2005. évi éves jelentését. Május 30-án az adatbázisok interoperabilitásáról rendezett szeminárium munkájához járult hozzá. A LIBE és a nemzeti parlamentek képviselőinek június 22-i együttes ülésén kifejtette nézeteit a légi utasokra vonatkozó utas-nyilvántartási (PNR) adatok Egyesült Államoknak történő átadásával kapcsolatban. Október 4-én a SWIFT ügyben tartott nyilvános meghallgatáson szólalt fel. Október 19-én az ALDE biztonságról és szabadságról szóló nyilvános szemináriumának munkájához járult hozzá. December 18-án az Európai Unió belüli rendőrségi együttműködésről rendezett nyilvános szemináriumon mondott beszédet.

Más parlamenti bizottságokkal és szolgálatokkal is fejlődnek a kapcsolatok. Az európai adatvédelmi biztos június 26-án az EP Jogi Szolgálatának szemináriumán mondott beszédet. Ezenkívül november 23-án a Foglalkoztatási és Szociális Ügyi (EMPL) Bizottság előtt a szociális biztonságról tartott nyilvános meghallgatáson szólalt fel. December 22-én a költségvetési rendelet és végrehajtási szabályai felülvizsgálatáról szóló véleményét ismertette a Költségvetési Ellenőrző Bizottság (COCOBU) előtt.

Január 12-én az európai adatvédelmi biztos a Tanács megfelelő munkacsoportjának ülésén előterjesztette a harmadik pillérbe tartozó adatvédelemről szóló véleményét. Május 19-én és október 27-én a tanácsi munkacsoportban az adatvédelemről folytatott megbeszéléseken vett részt, amelyek különböző, első pillérbe tartozó ügyeket érintettek.

Természetesen más uniós intézményekkel és szervekkel is fennállt a kapcsolat. Április 3-án az európai adatvédelmi biztos beszédet mondott az OLAF főigazgatója és vezetősége előtt arról, hogy tevékenységeik során megfelelő adatvédelmi intézkedéseket kell végrehajtaniuk. Május 17-én az Európai Bizottságban a rádiófrekvenciás azonosításról rendezett nyilvános szemináriumon szólalt fel. Május 18-án az Európai Beruházási Bankban mondott beszédet. Június 29-én a Bizottság főtitkárának és főigazgatóinak heti ülésén tartott beszámolót. December 5-én a Régiók Bizottsága elnökségi ülésén szólalt fel.

Az európai adatvédelmi biztos az év során számos tagállamban is látogatást tett. Március 29-én Madridban a köz- és a magánszektor képviselőinek részvételével rendezett első európai adatvédelmi konferencián mondott beszédet. Április 24-én az európai adatvédelmi biztosok Budapesten rendezett tavaszi konferenciáján szólalt fel. Május 11-én az adatvédelemről és a közbiztonságról rendezett varsói konferencián tartott előadást. Május 23-án „Adatvédelem és átláthatóság az EU intézményeiben” címmel beszédet mondott az információs biztosok Manchesterben rendezett negyedik nemzetközi konferenciáján. Június 1-jén az Informatikai Jogászok Egyesületeinek Nemzetközi Szövetsége által Amsterdamban rendezett konferencián vett részt, ahol az adatvédelem legfrissebb fejleményeiről tartott beszédet. Június 7-én Londonban a Lordok Háza egyik albizottsága előtt tanúskodott a harmadik pillérbe tartozó adatvédelemhez kapcsolódó különböző kérdésekkel kapcsolatban. Június 27-én a

Brüsszelben rendezett, a pénzügyi bűncselekményekről szóló nemzetközi bankári fórumon szólalt fel.

Szeptember 27-én az európai adatvédelmi biztos beszédet mondott a Londonban rendezett ötödik éves adatvédelmi megfelelőségi konferencián. Szeptember 28-án a finn elnökség által „Az európai információs társadalom” címmel, Helsinki mellett rendezett szemináriumon szólalt fel. Október 4-én beszédet mondott a többnemzetiségű és szövetségi államok Barcelonában rendezett első nemzetközi adatvédelmi konferenciáján. November 8-án a Nemzetközi Gyógyszerészeti Adatvédelmi Konzorcium Frankfurtban rendezett munkaértekezletén mondott beszédet. November 9-én „Az adatvédelem európai intézményi kerete” címmel tartott előadást a trieri Európai Jogi Akadémián. November 14-én az adatmegőrzésről mondott beszédet a Brüsszeli ARMA kerekasztal-konferencián. December 15-én a Holland Biometriai Fórummal tartott brüsszeli találkozásán ismertette a biometrikus azonosítókkal kapcsolatos nézeteit.

A helyettes biztos Budapesten, Varsóban, Madridban és Barcelonában tartott hasonló előadásokat, többek között a Spanyol Jogi Akadémián, a harmadik pillérbe tartozó adatvédelem témakörében.

5.5. Hírlevél

2006-ban a hírlevél öt kiadása jelent meg. Az előfizetők száma stabilan nőtt, a januári 250 körüliről az év végéig hozzávetőleg 460-ra. A hírlevelet többek között EP-képviselők, valamint az uniós intézmények és a nemzeti adatvédelmi hatóságok alkalmazottai olvassák, hogy értesüljenek az európai adatvédelmi biztos legfrissebb híreiről. A hírlevél jogalkotási javaslatokra vonatkozó véleményeket és előzetes ellenőrzésekről szóló véleményeket közöl, azok hátterével és összefüggéseivel együtt, valamint egyéb fejleményekről tájékoztat. A hírlevél automatikusan megrendelhető a honlapon ⁽⁷⁰⁾ keresztül.

A hírlevél hatékony eszköz arra, hogy felhívja a figyelmet a honlapra feltöltött új dokumentumokra és lehetővé tegye azok széles körben való terjesztését. Mindez növeli a honlap láthatóságát és a honlap látogatására ösztönöz. Így mind méreteiben, mind intenzitásában bővül az uniós szintű adatvédelmi tevékenységek iránt érdeklődő hálózati közösség, legalábbis ami a kapcsolatteremtések számát jelenti.

⁽⁷⁰⁾ <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/27>

Peter Hustinx interjút ad egy újságírónak

5.6. Sajtószolgálat

A sajtószolgálat feladata az újságírókkal való kapcsolattartás, a sajtóközlemények készítése és sajtókonferenciák szervezése. A sajtófelelős emellett egy rugalmas információs csoport vezetője, amely részt vesz minden népszerűsítő tevékenységben (EU nyílt nap stb.), valamint a nyilvánosságnak és az újságíróknak szánt tájékoztató anyagok készítésében.

2006-ban két sajtókonferenciára került sor. Április közepén a 2005. évi éves jelentés bemutatása, valamint „az európai adatvédelmi biztos szerepének megszilárdítása” volt a sajtókonferencia fő témája. A sajtókonferencia kiemelte a 2004-es év, azaz a hatóság létrehozásának éve, illetve a működésének második éve közötti különbséget. Az év előrehaladtával egyre inkább az a benyomás alakult ki, hogy a széles körben elterjedt tévhit szerint a magánélet és a személyes adatok védelme indokolatlan mértékben gátolja a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelmet. Ezért az európai adatvédelmi biztos és a helyettes biztos – ötéves megbízatásuk félidejéhez közeledve – szeptember közepén egy második sajtókonferenciát tartottak, amely az Unión belül a magánélet tiszteletben tartásához való jogra, valamint annak a politikák kialakításában betöltött jogos és fontos szerepére összpontosított.

Ezek a jelentős részvétellel zajló sajtókonferenciák bemutatták egyrészt az európai adatvédelmi biztos annak biztosítása érdekében végzett tevékenységeit, hogy a közösségi intézmények és szervek teljesítsék

adatvédelmi kötelezettségeiket, másrészt az új jogszabályokkal és új politikákkal kapcsolatos tanácsadó tevékenységeit is. Az európai adatvédelmi biztos emellett az év folyamán húsznál több interjút adott a nyomtatott és az audiovizuális médiának is. Az interjúfelkérések többsége az „EU-sajtótól” – azaz az uniós ügyekkel foglalkozó célcsoport számára az uniós ügyekről tudósító médiától – érkezett. Azonban a tagállamok médiájában is több interjúra került sor, aminek a célja az volt, hogy az európai adatvédelmi biztos a Brüsszelen túli nyilvánossághoz is eljusson, és valamennyire jelen legyen a tagállamokban folyó megbeszélésekben is. Három ilyen példa a német és a svéd rádióknak és egy szlovén napilapnak adott interjú.

Az európai adatvédelmi biztos intézményi szerepén kívül eső kérdésekkel kapcsolatos interjúkra érkező felkérések elutasításra kerültek. Ilyen felkérések legalább heti rendszerességgel érkeznek a sajtószolgálat-hoz, amely válaszul gyakran megadja a szükséges háttér-információt és a felelős hatóság kapcsolatfelvételi adatait.

5.7. Információ vagy tanácsadás

A tájékoztatás vagy tanácsadás iránti megkeresések száma 2006 folyamán megközelítőleg 70 százalékkal nőtt. Összeségében több mint 170 megkeresés érkezett, diákoktól és más érdeklődő polgároktól, továbbá projektvezetőktől és jogászoktól, sokféle témában.

Az európai adatvédelmi biztos munkatársai 2006 május 6-án a nyílt napon az Európai Parlament épületében a standnál

E megkeresések több mint 80 százaléka az „információkérés” széles kategóriájába tartozott, amely magában foglalja az uniós politikákkal kapcsolatos általános kérdéseket, de a tagállamokban és az uniós intézményekben folyó adatvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is. Idetartozó példák a kéretlen elektronikus reklámlevelekre, az azonosítókkal való visszaélésre, a titoktartás és az internet kapcsolatára, valamint a több tagállamban folyó tevékenységeket tartalmazó projektek esetén a 95/46/EK irányelvnek való megfelelésre vonatkozó kérdések.

Az alaposabb elemzést igénylő, összetettebb kérdések a „tanácsadás” kategóriájába tartoznak. Ezek alkotják a megkeresések közel 20 százalékát. Idetartozik a következő két példa, amelyek a személyes adatokat tartalmazó dokumentumok nyilvános elérhetőségével kapcsolatosak: milyen információk hozhatók nyilvánosságra az Európai Parlamentnél akkreditált lobbistákról ⁽⁷¹⁾, vagy felhasználhatók-e egy intézmény „Ki kicsoda?”-jában az alkalmazottak belépőkártyáihoz készített fényképek?

Csakúgy, mint 2005-ben, a megkeresések túlnyomó része angol vagy francia nyelven érkezett, ami gyors, ténylegesen mindig bőven 15 munkanapon belüli válaszadást tett lehetővé. Számos megkeresés érkezett azonban más hivatalos nyelveken is, amelyek közül néhányhoz a fordítószolgálat segítségét kellett igénybe venni, és amelyek kezelése emiatt hosszabb időt igényelt. E megkereséseket a honlap új tartalmainak kialakításában is felhasználjuk, hogy így a lehető legteljesebben tájékoztathassuk a látogatókat és elkerülhessük a szükségtelen érdeklődéseket vagy panaszokat.

5.8. Az EU nyílt napja

2006-ban május 6-án rendezték meg az Európai Unió nyílt napját. Valamennyi fő uniós intézmény és szerv részt vesz ebben az eseményben, amely lassanként utcafesztiválhoz válik hasonlóvá, és mozgalmassá teszi a brüsszeli EU-negyedet, az Európai Parlament és a Bizottság központi épületei által határolt területet.

A nyílt napra, illetve más eseményeken való felhasználásra stand kialakítására, valamint kisebb reklámtárgyak (tollak, jegyzetblokkok és USB-kulcsok) összeállítására került sor. Az európai adatvédelmi biztos standja az Európai Parlamentben kapott helyet, és több mint kétszázan oldották meg az adatvédelmi kérdésekből összeállított kvízt, amely ösztönözte a magánélet tiszteltben tartásáról és az európai adatvédelemről folytatott beszélgetéseket is.

⁽⁷¹⁾ http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/EDPS/Publications/Papers/BackgroundP/06-08-31_transparency_lobbyists_EN.pdf

6. Igazgatás, költségvetés, személyzet

6.1. Bevezetés: egy új intézmény kialakítása

Az európai adatvédelmi biztos – mint új intézmény ⁽⁷²⁾ – működési kereteinek kialakítása a jól sikerült kezdet megerősítése céljából a 2005-ben létrehozott alapokon folytatódott. 2006-ban az európai adatvédelmi biztos kiegészítő forrásokat kapott, mind költségvetése (2 879 305 EUR-ról 4 138 378 EUR-ra nőtt), mind személyzeti állománya (19 főről 24 főre nőtt) tekintetében.

Az igazgatási környezet az éves prioritások alapján fokozatosan bővül, figyelembe véve az intézmény szükségleteit és méreteit. Az európai adatvédelmi biztos az intézmény megfelelő működéséhez szükséges belső szabályokat ⁽⁷³⁾ fogadott el. Személyzeti bizottságot hoztak létre. A személyzeti bizottság tevékenyen részt vett a személyzeti szabályzat általános végrehajtási rendelkezései és az intézmény által elfogadott egyéb belső szabályok kialakításában. Az európai adatvédelmi biztos szolgálatai jelentést készítettek a belső ellenőrzési standardok végrehajtásáról. A belső ellenőr megszervezte az első belső vizsgálatot, amelynek megállapításait 2007-ben hozzák nyilvánosságra.

Tovább javult a más intézményekkel – az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és az Európai Bizottsággal – való együttműködés, ami jelentős megtakarításokat tett lehetővé. Decemberben aláírásra került a 2004. június 24-i igazgatási együttműködési megállapodás hároméves meghosszabbítása. Még mindig észrevehető volt, hogy egyes feladatok megoldása hosszabb

időt vett igénybe a segítő háttér közös használata (leggyakrabban az igazgatási és pénzügyi szoftverekhez való hozzáférés problémái) miatt, de ez 2007-ben várhatóan megoldódik. Az európai adatvédelmi biztos átvett néhány olyan feladatot, amelyet eredetileg más intézmények láttak el.

Az eredetileg az európai adatvédelmi biztos rendelkezésére bocsátott helyiségek bővültek, így irodáink mára már két emeletet foglalnak el az Európai Parlament Montoyer 63. sz. alatti épületében.

6.2. Költségvetés

A 2006. évre szóló költségvetés-tervezet 2005 márciusában készült el. Ez volt az első olyan tervezet, amelyet az európai adatvédelmi biztos az Európai Parlament szolgálatainak segítségével nélkül készített el (a 2004. és a 2005. évi költségvetéstől eltérően.)

A költségvetési hatóság által 2006-ra elfogadott költségvetés 3 583 833 EUR volt. A 2005. évi költségvetéssel összehasonlítva ez 24,5%-os növekedést jelent. Az adatvédelmi biztos jogalkotási javaslatokra vonatkozó, a Hivatalos Lapban kihirdetendő véleményei számának jelentős emelkedése, valamint a kihirdetés következtében szükségessé váló fordítások költségei miatt 2006. szeptember 27-én 4 138 378 EUR összegű módosított költségvetést fogadtak el.

Az európai adatvédelmi biztos úgy határozott, hogy a költségvetés végrehajtására vonatkozó bizottsági belső szabályokat olyan mértékben alkalmazza, amennyiben azok alkalmazását a szervezet felépítése és méretei lehetővé teszik, és amennyiben konkrét szabályok nem kerültek megállapításra.

⁽⁷²⁾ Az Európai Községek tisztviselőinek személyzeti szabályzatának 1b. cikke, valamint a költségvetési rendelet 1. cikke kimondja, hogy a személyzeti szabályzat, illetve a költségvetési rendelet alkalmazásában az európai adatvédelmi biztos a Községek intézményének kell tekinteni. Lásd még 45/2001/EK rendelet 43 cikkének (6) bekezdését.

⁽⁷³⁾ Az I. melléklet tartalmazza az igazgatási megállapodások és határozatok felsorolását.

A személyzeti csapat tagjai egy ügyet vitatnak meg

A Bizottság – különösen az elszámolások tekintetében – továbbra is segítséget nyújtott, mivel a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjét nevezték ki az európai adatvédelmi biztos számvitelért felelős tisztviselőjévé is.

A 2005-ös pénzügyi évről szóló jelentésében a Számvevőszék megállapította, hogy a vizsgálat nem adott okot észrevételekre.

6.3. Emberi erőforrások

A (két kinevezett személyt és 24 alkalmazottat magában foglaló) intézmény személyzeti igazgatásával kapcsolatos feladatok tekintetében az európai adatvédelmi biztos hathatós segítséget kap a Bizottság szolgálatától.

6.3.1. Felvétel

Mint nemrégén létrehozott intézmény, az Európai Adatvédelmi Biztos Hivatala még a kiépítés szakaszában tart, és ez néhány évig még így is marad. A növekvő láthatóság a munkamennyiség növekedésével és a feladatok körének bővülésével jár. A munkamennyiség

2006 során bekövetkezett jelentős növekedését a megelőző fejezetekben ismertettük. Az emberi erőforrások természetesen alapvető szerepet játszanak ebben a folyamatban.

Mindazonáltal az európai adatvédelmi biztos kezdetben korlátozni igyekezett a feladatok és a személyzet bővülését, az ellenőrzés alatt tartott növekedést választva, amely biztosítja az új alkalmazottaknak a tevékenységekben való teljes részvételét, valamint megfelelő beilleszkedését és képzését. Ezért az európai adatvédelmi biztos mindössze öt új munkakör (három AD⁽⁷⁴⁾ és két AST⁽⁷⁵⁾) létesítését kérte 2006-ban. A kérést a költségvetési hatóság engedélyezte, ami azt jelentette, hogy az alkalmazottak száma a 2005-ös 19-ről 2006-ban 24-re nő. A pályázati felhívásokat az év elején tették közzé, és az év folyamán valamennyi munkakört betöltötték.

A Bizottság – különösen az Elszámolási Hivatal (PMO) és az orvosi szolgálat – értékes segítséget nyújtott ezen a területen. 2006-ban az európai adatvédelmi biztos fejlesztette szociális tevékenységeit is. A többi intéz-

⁽⁷⁴⁾ Tisztviselő.

⁽⁷⁵⁾ Asszisztens.

ménnyel – különösen a Tanáccsal, a Régiók Bizottságával, az Európai Parlamenttel és az ombudsmannal – fennálló kiváló munkakapcsolat lehetővé tette az információk és a legjobb gyakorlatok cseréjét ezen a területen.

Az európai adatvédelmi biztos igénybe veheti az EPSO által kínált szolgáltatásokat, és – jelenleg megfigyelőként – részt vesz az EPSO igazgatótanácsának munkájában.

6.3.2. Gyakornoki program

A gyakornoki programot 2005-ben hoztuk létre. Fő célja az, hogy friss diplomásoknak lehetőséget kínáljon elméleti tudásuk gyakorlatban való alkalmazására és arra, hogy így szerezzenek gyakorlati tapasztalatot az európai adatvédelmi biztos mindennapi munkájáról. Ennek eredményeként az európai adatvédelmi biztos láthatósága nő a fiatal uniós polgárok – különösen az adatvédelem területén szakosodott egyetemi hallgatók és frissen végzettek – körében.

A főprogram – évente két öthónapos gyakornoki félévben – félévenként két-három gyakornokot fogad. 2006-ban félévenként két-két gyakornok vett részt a programban, akik többsége az adatvédelem területére szakosodott. Az első gyakornoki félév 2005 októberében kezdődött és 2006 februárjának végén zárult. A félév eredményei különösen kedvezőek voltak. A gyakornokok az elméleti és a gyakorlati munkához is hozzájárultak, miközben közvetlen tapasztalatokat szereztek.

A fő gyakornoki programon kívül külön rendelkezéseket állapítottak meg egyetemi hallgatók és PhD-hallgatók rövid időtartamú, fizetés nélküli gyakorlat keretében történő fogadására. A programnak ez a második része – konkrét, korlátozott fogadási kritériumok mellett – fiatal hallgatók számára kínál alkalmat arra, hogy diplomamunkájukhoz kutatást folytassanak. Ez a bolognai folyamattal és az egyetemi hallgatók arra vonatkozó kötelezettségével összhangban történik, hogy tanulmányaik részeként gyakorlaton vegyenek részt. Az év elején egy PhD-hallgatót választottunk ki kéthónapos, fizetés nélküli gyakorlatra. Ezek a fizetés nélküli gyakornoki programok meghatározott kiválasztási kritériumok mellett, kivételes helyzetekre korlátozódnak.

Az adatvédelem területére szakosodott gyakornokok mellett egy üzleti és pénzügyi tanulmányokat végzett jelöltet is kiválasztottunk a 2006 októberétől 2007 februárjáig tartó, a személyzeti, igazgatási és költségvetési egységnél töltendő gyakorlatra.

Az európai adatvédelmi biztos adminisztratív segítséget kapott a Bizottság Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóságának (DG EAC) gyakornoki irodájától, amely a 2005-ben aláírt szolgálati megállapodás alapján – személyzete kiterjedt tapasztalatainak köszönhetően – továbbra is értékes támogatást nyújt. Ugyanakkor folytatódott az együttműködés a többi európai intézmény – mindenekelőtt a Tanács, a Régiók Bizottsága és a Gazdasági és Szociális Bizottság – gyakornoki irodáival is.

6.3.3. A kirendelt nemzeti szakértőkre vonatkozó program

A kirendelt nemzeti szakértőkre vonatkozó program – jogi és szervezeti alapjainak 2005 őszén történt létrehozását ⁽⁷⁶⁾ követően – 2006 januárjában indult.

A nemzeti szakértők kirendelése lehetővé teszi, hogy az európai adatvédelmi biztos is hasznosíthassa a tagállamok adatvédelmi hatóságainál dolgozó személyzet szakmai tapasztalatait és képességeit. A program a nemzeti szakértők számára arra kínál lehetőséget, hogy megismerkedjenek az uniós keretek között végzett adatvédelemmel (a felügyelet, tanácsadás és együttműködés területén). Ugyanakkor az európai adatvédelmi biztos így fokozza láthatóságát a gyakorlati munka területén.

Az európai adatvédelmi biztos közvetlenül a nemzeti adatvédelmi hatóságokat keresi meg a nemzeti szakértők kirendelésével kapcsolatban. A tagállamok állandó képviselői is tájékoztatást kapnak a programról, és felkérjük őket, hogy nyújtsanak segítséget a megfelelő jelöltek keresésében. A Bizottság Igazgatási Főigazgatósága értékes igazgatási segítséget nyújt a program szervezéséhez.

A program a magyar adatvédelmi hatóság – az adatvédelemért és az információk szabadságáért felelős biztos hivatala – egy szakértőjének a kirendelésével indult 2006. január közepén.

⁽⁷⁶⁾ Az európai adatvédelmi biztos 2005. november 10-i határozata.

6.3.4. Szervezeti ábra

Az európai adatvédelmi biztos hivatalának szervezeti ábrája 2004 óta változatlan: egy jelenleg 7 fős egység végzi az igazgatási, személyzeti és költségvetési feladatokat; a további 17 alkalmazott az operatív adatvédelmi feladatokkal foglalkozik. A biztos és a helyettes biztos közvetlen irányítása alatt, két területen dolgoznak, és leginkább a felügyelet és tanácsadás feladatait végzik. Tekintettel arra, hogy a hivatal tevékenységei még alacsony szinten vannak, a feladatok alkalmazottak közötti felosztásában megőriztünk némi rugalmasságot.

6.3.5. Képzés

Az európai adatvédelmi biztos hivatalának alkalmazottai részt vehetnek a más intézmények, főként a Bizottság által szervezett általános és nyelvi képzéseken, valamint az Európai Közigazgatási Iskola tanfolyamain.

A nyelvi képzés tekintetében az együttműködés szervezése túlnyomórészt a nyelvi képzések intézményközi bizottságán keresztül történik, amelyben az európai adatvédelmi biztos tagként vesz részt. A tagintézmények 2006-ban megállapodást írtak alá az intézményközi nyelvtanfolyamok költségeinek összehangolásáról.

Az Európai Közigazgatási Iskola tanfolyamain való részvételt az iskolával 2005-ben aláírt szolgálati megállapodás biztosítja.

Az európai adatvédelmi biztos 2006 folyamán javaslatot tett az intézmény konkrét tevékenységein és stratégiai céljain alapuló képzési politika kialakítására. Ennek célja, hogy az intézmény kiválósági központtá váljon az adatvédelem területén, valamint, hogy az alkalmazottak ismeretei és képességei úgy fejlődjenek, hogy teljes egészében integrálni tudják az intézmény értékeit.

Az Európai Közigazgatási Iskolával való együttműködés lehetővé tette az európai adatvédelmi biztos számára, hogy a közös célok elérésének és a világosan meghatározott, egyedi azonosságtudat kialakításának céljával megszervezze az alkalmazottak első csapatépítő tréningjét.

6.4. Igazgatási segítségnyújtás és intézményközi együttműködés

6.4.1. Az igazgatási együttműködési megállapodás meghosszabbítása

2006 jelentős lépése volt a Parlament, a Tanács és a Bizottság főtítkárával 2004 júniusában megkötött intézményközi együttműködési megállapodás három évvel történő meghosszabbítása. Ez az együttműködés jelentős értéket képvisel az európai adatvédelmi biztos számára, mivel lehetőséget nyújt a többi intézmény szakmai tapasztalatának felhasználására a segítségnyújtás körébe tartozó területeken, továbbá jelentős megtakarításokat tesz lehetővé.

E megállapodás alapján folytatódott az együttműködés a különböző bizottsági szolgálatokkal⁽⁷⁷⁾, az Európai Parlament különböző szolgálataival (IT-szolgáltatások, különösen a második generációs honlap elkészítésével kapcsolatos feladatok; az irodák felszerelése, épületbiztonság, nyomtatás, posta, telefon, közművek stb.), valamint a Tanáccsal (fordítás).

A bizottsági szolgálatok és az európai adatvédelmi biztos közötti együttműködés megkönnyítése érdekében 2005. folyamán az európai adatvédelmi biztos hivatalából történő közvetlen hozzáférést kértünk a Bizottság főbb humán erőforrás- és pénzügyi igazgatási szoftvereihez. A közvetlen hozzáférés – ami javítaná az információcserét és lehetővé tenné a fájlok eredményesebb és gyorsabb kezelését mind az európai adatvédelmi biztos, mind a bizottsági szolgálatok számára – sajnos csak az SI2 és részben a Syslog szoftverhez lehetséges, de a többi szoftverhez (pl. ABAC) még nem⁽⁷⁸⁾. Az európai adatvédelmi biztos az e téren folytatott együttműködés intenzívebbé tételét tervezi, és reméli, hogy 2007 folyamán lehetővé válik a teljes hozzáférés.

A különböző intézményekkel 2005-ben aláírt szolgálati megállapodások végrehajtása biztosított. Ez konkrétan a következő megállapodásokat jelenti:

- a Tanáccsal kötött megállapodás, amely a fordítás terén nyújt segítséget az európai adatvédelmi biztosnak; ez a segítségnyújtás alapvető fontosságú, mivel a fordítandó dokumentumok száma jelentősen nőtt;

⁽⁷⁷⁾ Személyzeti és Igazgatási Főigazgatóság, Költségvetési Főigazgatóság, Belső Ellenőrzési Szolgálat, Biztonsági Főigazgatóság, Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság, Foglalkoztatási, Szociális Ügyi és Esélyegyenlőségi Főigazgatóság, valamint az Elszámolási Hivatal.

⁽⁷⁸⁾ A Syslog a képzések elektronikus kezelésére szolgáló információs rendszer. Az SI2 és az ABAC számviteli igazgatási rendszerek.

- (az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóságon belül) a Bizottság gyakornoki irodájával kötött megállapodás, amely 2006-ban lehetővé tette a gyakornoki program folytatását;
- a Foglalkoztatási, Szociális Ügyi és Esélyegyenlőségi Főigazgatósággal kötött megállapodás, amely a hordozható stand elkészítéséhez, valamint a logo és a honlap új stílustervének kialakításához szükséges segítséget nyújtott az európai adatvédelmi biztosnak.

6.4.2. Az intézményközi együttműködés nyomon követése

Az európai adatvédelmi biztos és hivatalának további fejlesztése szempontjából alapvető fontosságú az intézményközi együttműködés. Az igazgatási megállapodást követően 2006 folyamán mindennapi valósággá vált az intézményközi együttműködés, ami az igazgatás számos területén lehetővé tette a hatékonyság növelését.

Folytatódott a bútorokra kiírt intézményközi ajánlatvételi felhívásban való részvétel, amely lehetővé tette az intézmény számára, hogy az irodahelyiségek berendezése tekintetében bizonyos önállóságra tegyen szert.

Az új honlap kialakítása az Európai Parlament különböző szolgálataival folytatott együttműködésnek köszönhetően vált lehetségessé, mert ez lehetőséget kínált az európai adatvédelmi biztosnak arra, hogy igénybe vegye az említett szolgálatok keretszerződéseit. A Parlament tanácsa alapján az európai adatvédelmi biztos a teljes átformálásra vonatkozó megállapodást írt alá a Parlament keretszerződésében részes egyik tanácsadóval. A második generációs honlap 2007 januárjában indult.

Az európai adatvédelmi biztos 2006-ban igazgatási segítségnyújtási megállapodást írt alá az Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökséggel (ENISA), amely meghatározta az EURODAC adatbázis biztonsági ellenőrzésére vonatkozó végrehajtási szabályokat, valamint az együttműködés feltételeit (lásd a 2.9. pontot).

Az európai adatvédelmi biztos továbbra is részt vett különböző intézményközi bizottságok munkájában; azonban intézményének méretei miatt e részvétel csupán néhány bizottságra korlátozódott. A részvétel fokozta az európai adatvédelmi biztos láthatóságát a többi intézmény körében, valamint ösztönözte az információk és a helyes gyakorlatok folyamatos cseréjét.

6.4.3. Külső kapcsolatok

Lezárult az intézmény belga hatóságok általi elismerésének folyamata, ami lehetővé teszi az európai adatvédelmi biztos és személyzete számára az Európai Községek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvben megállapított kiváltságok és mentességek igénybevetését.

6.5. Infrastruktúra

Az alkalmazottak számának növekedése irodahelyiség-problémákat okozott. A megoldást az jelentette, hogy 2006-ban újabb irodákat kaptunk az Európai Parlament Montoyer 63. sz. alatti épületében, ahol most az európai adatvédelmi biztos az épület két, egymás fölötti emeletét használja. Tekintettel az európai adatvédelmi biztos által feldolgozott adatok érzékeny természetére, az illetéktelenek bejutásának megakadályozása érdekében a hetedik emelet a hatodik emelettel megegyező védelmi rendszert kapott.

A bútorokkal kapcsolatban az Európai Parlament által biztosított adminisztratív segítségnyújtás 2005-ben lezárult. Ezért az európai adatvédelmi biztos önállóan kezdte végezni az ezzel kapcsolatos feladatokat, és intézményközi versenytárgyalási eljárásban vett részt.

Az Európai Parlament igazgatási együttműködési megállapodás alapján nyújt segítséget az európai adatvédelmi biztosnak az információs technológiai és a telefoninfrastruktúrák tekintetében.

6.6. Igazgatási környezet

6.6.1. A belső ellenőrzési standardok létrehozásának nyomon követése

A 2004. június 24-i intézményközi megállapodás alapján a Bizottság belső ellenőrért nevezték ki az európai adatvédelmi biztos belső ellenőrnek is.

2005. november 7-i határozatával, a költségvetési rendelet 60. cikkének (4) bekezdésével összhangban az európai adatvédelmi biztos egyedi belső ellenőrzési eljárásokat állapított meg, amelyek figyelembe veszik az intézmény felépítését, méreteit és tevékenységeinek jellegét.

Az európai adatvédelmi biztos szolgálatai jelentést készítettek a belső ellenőrzési rendszer értékeléséről. A jelentés részletesen elemzi a már elfogadott eljárásokat, és meghatároz néhány javításra szoruló, 2007-ben prioritásként kezelendő vonatkozást. A jelentés emellett megerősítette az elfogadott ellenőrzési standardok célszerűségét és hatékonyságát.

2006 során került sor első ízben belső ellenőrzésre. Az ellenőrzés megállapításait a belső ellenőr szolgálatai által készített jelentés foglalja össze.

6.6.2. A személyzeti bizottság létrehozása

Az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatának 9. cikkével összhangban a biztos 2006. február 8-án a személyzeti bizottság létrehozásáról szóló határozatot fogadott el. A személyzeti bizottságot 2006. márciusában választották meg. A személyzeti bizottsággal a személyzeti szabályzat általános végrehajtási rendelkezései és az intézmény által elfogadott egyéb belső szabályok tekintetében több alkalommal konzultációt folytattak.

6.6.3. Rugalmas munkaidő

Az európai adatvédelmi biztos 2005-ben a rugalmas munkaidőről szóló határozatot fogadott el. Ez nem a személyzeti szabályzat értelmében vett kötelezettség; célja inkább a munkaidő olyan formában való szervezése, hogy az lehetővé tegye az alkalmazottak számára a szakmai és a magánélet összeegyeztetését, az európai adatvédelmi biztos számára pedig a prioritásokhoz igazított munkaidő-beosztást. Minden alkalmazott választhat a normál munkaidő és a rugalmas munkaidő között úgy, hogy lehetősége van a túlóra szabadidőben való ellentételezésére. Ez a kísérlet mind az intézmény, mind az alkalmazottak szempontjából nagyon kedvezőnek bizonyult.

6.6.4. Belső szabályok

Folytatódott az intézmény megfelelő működéséhez szükséges új belső szabályok, valamint a személyzeti szabályzat új általános végrehajtó rendelkezései elfogadásának folyamata (lásd az I. mellékletet).

Azokra a területekre vonatkozóan, amelyeken a Bizottság segítséget nyújt az európai adatvédelmi biztosnak, e rendelkezések – az európai adatvédelmi biztos hiva-

talának különleges jellegét figyelembe vevő kiigazításokkal – hasonlóak a Bizottság rendelkezéseivel. Az új munkatársakat érkezésüket követően tájékoztatják e rendelkezésekről. Egyes meglévő igazgatási eljárások javítására került sor; és ennek következtében 2006 novemberében aktualizálásra került az igazgatási útmutató.

A 45/2001 rendelet rendelkezéseinek belső alkalmazása érdekében belső adatvédelmi tisztviselőt neveztek ki.

Az európai adatvédelmi biztos megkezdte a szociális szolgáltatások fejlesztését is (elsősorban gyermekintézmények, pl. bölcsőde stb.). Az Európai Iskolába való felvétel biztosított az alkalmazottak gyermekei számára.

6.7. 2007-es célkitűzések

A 2006-ra kitűzött célok teljes mértékben megvalósultak. 2007-ben az európai adatvédelmi biztos folytatni fogja működése megszilárdításának 2006-ban megkezdett folyamatát, és egyes tevékenységeit tovább fogja fejleszteni.

Az intézmény *költségvetésének* szerkezete új, a 2008-as költségvetés megállapítására alkalmazandó költségvetési terminológia révén megújul. A költségvetési szerkezet megújításának alapját az európai adatvédelmi biztos működésének eddigi 3 éve során szerzett tapasztalatok alkotják, figyelembe véve az intézmény sajátos szükségleteit és biztosítva a költségvetési hatóság által megkívánt átláthatóságot.

2007 folyamán az európai adatvédelmi biztos új, az intézmény méreteihez igazított belső pénzügyi szabályzat elfogadását is tervezi. A pénzügyi szoftver tekintetében az európai adatvédelmi biztos minden szükséges erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy megszerezze azokat a programokat, amelyek lehetővé teszik az irodáiból a pénzügyi fájlokhoz történő hozzáférést.

2007-ben várhatóan elfogadásra kerül az *alkalmazottak* értékeléséről szóló határozat, valamint az értékelői útmutató. E dokumentumok elfogadását követően kezdetét veszi az első értékelés. A belső képzési politika kialakítása 2007-ben zárul.

Az európai adatvédelmi biztos számára továbbra is lényeges tényező a meghosszabbított igazgatási együttműködési megállapodás alapján végzett igazgatási együttműködés. Ezzel párhuzamosan az európai adatvédelmi biztos továbbra is fejleszti az iroda igazgatási környezetét, és a személyzeti szabályzat további általános végrehajtási rendelkezéseit fogadja el.

Az EP segítségével és az elektronikus küldeménykezelő rendszer elfogadásával javulni fog a küldemények kezelése.

2007 folyamán elsőrendű feladat lesz a *belső ellenőrzési rendszer* első értékelése során megállapított hiányosságok kijavítása.

2007 során az adatvédelmi tisztviselő támogatásával lezárul az adatvédelmi műveletek leltára és elemzése.

Az európai adatvédelmi biztos – annak tudatában, hogy egyes tevékenységi területei fokozott titoktartást igényelnek – a tevékenységekkel összhangban lévő átfogó *biztonsági* politikát kíván kialakítani.

A. melléklet

Jogi keret

Az EK-Szerződés 286. cikke – amelyet 1997-ben az Amszterdami Szerződés részeként fogadtak el – kimondja, hogy a személyes adatok kezelése tekintetében a természetes személyek védelmére és az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó közösségi jogi aktusokat a közösségi intézményekre és szervekre is alkalmazni kell, valamint független ellenőrző hatóságot kell létrehozni.

Az ebben a rendelkezésben említett közösségi jogi aktusok a következők: a 95/46/EK irányelv, amely az adatvédelemmel kapcsolatos jogszabályok általános keretét hozza létre a tagállamokban, valamint a 97/66/EK ágazatspecifikus irányelv, amelynek helyébe a 2002/58/EK irányelv (az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) lépett. Mindkét irányelv úgy tekinthető, mint az 1970-es években az Európa Tanácson belül megindult jogfejlesztési folyamat eredménye.

Háttér

Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikke rendelkezik a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogról, amelynek korlátozása kizárólag bizonyos feltételek mellett engedhető meg. 1981-ben azonban szükségesnek tűnt, hogy külön egyezményt fogadjanak el az adatvédelemről annak érdekében, hogy az alapvető jogok és szabadságok védelmével kapcsolatban – amelyre a modern társadalomban hatással lehet a személyes adatok feldolgozása – pozitív, strukturális megközelítés alakuljon ki. A 108. egyezményként is ismert egyezményt mára már az Európa Tanács közel 40 tagállama – köztük az EU valamennyi tagállama – megerősítette.

A 95/46/EK irányelv a 108. egyezmény elveire épült, de sok tekintetben konkretizálta és fejlesztette azokat. Célja az Unión belül a személyes adatok magas szintű védelmének és szabad áramlásának biztosítása volt. Amikor a Bizottság az 1990-es évek elején benyújtotta az irányelvjavaslatot, kinyilvánította, hogy a közösségi intézményekre és szervekre hasonló jogi biztosítékok-

nak kell vonatkozniuk, amelyek lehetővé teszik, hogy azok azonos védelmi szabályok mellett részesei legyenek a személyes adatok szabad áramlásának. Az EK-Szerződés 286. cikkének elfogadásáig azonban hiányzott az ilyen szabályozás jogalapja.

Az EK-Szerződés 286. cikkében említett megfelelő szabályokat a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet állapította meg, amely 2001-ben lépett hatályba ⁽⁷⁹⁾. Ez a rendelet előírta továbbá egy független ellenőrző hatóság létrehozását „európai adatvédelmi biztos” néven, amely a Szerződésben előírtaknak megfelelően meghatározott feladatokkal és hatáskörrel rendelkezik.

A 2004 októberében aláírt alkotmány szerződés nagy súlyt fektet az alapvető jogok védelmére. A magán- és családi élet tiszteletben tartása, valamint a személyes adatok védelme külön, alapvető jogokként jelennek meg az Alkotmány II-67. és II-68. cikkében. Az adatvédelmet az Alkotmány I-51. cikke külön is említi az Unió „demokratikus működéséről” szóló VI. címében. Ez világosan mutatja, hogy az adatvédelem mára a „helyes kormányzás” alapvető elemének minősül. E védelem lényeges eleme a független felügyelet.

A 45/2001/EK rendelet

Közelebbről szemügyre véve a rendeletet, elsőként azt kell megállapítanunk, hogy azt alkalmazni kell „a közösségi intézmények és szervek által végzett személyes adat-feldolgozásra annyiban, amennyiben ez az adat-feldolgozás részben vagy teljes egészében a közösségi jog hatálya alá tartozó tevékenységek gyakorlása során történik”. Ez azt jelenti, hogy az európai adatvédelmi biztos felügyeleti feladatai és hatásköre csak az „első

⁽⁷⁹⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

pillér” keretein teljesen kívül eső tevékenységekre nem vonatkoznak.

A rendelet fogalom meghatározásai és tartalma szorosan követik a 95/46/EK irányelv megközelítését. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a 45/2001 rendelet az említett irányelv európai szinten történő végrehajtása. Ez azt jelenti, hogy a rendelet olyan általános alapelvekről rendelkezik, mint a tisztességes és jogszerű adatfeldolgozás, az arányosság és az összeegyeztethető használat, az érzékeny adatok különleges kategóriái, az adatalányok tájékoztatása, az adatalányok jogai, az adatkezelők kötelezettségei – adott esetben uniós szinten a különleges körülmények figyelembevételével –, valamint az felügyelet, a végrehajtás és a jogorvoslat. Külön fejezet foglalkozik a személyes adatok és a magánélet védelmével a belső távközlő hálózatok összefüggésében. Ez a fejezet gyakorlatilag a 97/66/EK irányelv (a hírközlési adatvédelmi irányelv) európai szinten történő végrehajtása.

A rendelet érdekes sajátossága, hogy arra kötelezi a közösségi intézményeket és szerveket, hogy legalább egy személyt nevezzenek ki adatvédelmi tisztviselőnek. Az adatvédelmi tisztviselők feladata, hogy független módon biztosítsák a rendelet rendelkezéseinek belső alkalmazását, beleértve az adatfeldolgozási műveletekről történő értesítést is. Valamennyi közösségi intézménynél és számos közösségi szervnél már működnek az adatvédelmi tisztviselők, néhányan közülük már több éve. Ez azt jelenti, hogy a rendelet végrehajtása érdekében – felügyeleti szerv hiányában is – jelentős munkát végeztek. Az említett tisztviselők megfelelőben adhatnak tanácsot vagy avatkozhatnak be korai szakaszban, és segíthetik a helyes gyakorlat kialakítását. Mivel az adatvédelmi tisztviselőknek hivatali kötelezettsége az európai adatvédelmi biztossal való együttműködés, e tisztviselők hálózata nagyon fontos és értékes a közös munka és a további fejlesztés szempontjából (lásd a 2.2. pontot).

Az európai adatvédelmi biztos feladat- és hatásköre

Az európai adatvédelmi biztos feladat- és hatáskörét a rendelet 41., 46. és 47. cikke egyértelműen ismerteti mind általános, mind konkrétan meghatározott formában (lásd a B. mellékletet). A 41. cikk az európai adatvédelmi biztos általános feladatát határozza meg: ez pedig annak biztosítása, hogy a közösségi intézmények és szervek tiszteletben tartásuk a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait, különösen a magánélet tiszteletben tartásához való jogukat. A cikk ezenkívül felvázolja e feladat speciális elemeit is. Ezeket az általános feladatokat a 46. és 47. cikk fejti ki és határozza

meg részletesebben, a feladat- és hatáskörök részletes felsorolását adva.

A felelősségi, feladat- és hatáskörök bemutatása lényegében ugyanazt követi, mint a nemzeti felügyeleti szervek esetében: panaszok meghallgatása és kivizsgálása, egyéb vizsgálatok végzése, az adatkezelők és az adatalányok tájékoztatása, előzetes ellenőrzések végzése, amennyiben az adatfeldolgozási műveletek egyedi kockázatokkal járnak. A rendelet hatáskörrel ruhazza fel az európai adatvédelmi biztost arra, hogy amennyiben az a vizsgálataihoz szükséges, hozzáférhessen a megfelelő információkhoz és beléphessen a megfelelő helyiségekbe. Ezenkívül szankciókat róhat ki, és az ügyet a Bíróság elé utalhatja. Ezeket a *felügyeleti* tevékenységeket e jelentés 2. fejezete részletesebben tárgyalja.

Egyes feladatok különleges jellegűek. A Bizottság és más közösségi intézmények számára az új jogszabályokkal kapcsolatban nyújtandó tanácsadás – amit a 28. cikk (2) bekezdésében előírt kötelezettség is megerősít, miszerint a Bizottságnak, amennyiben a személyes adatok védelmére vonatkozó jogalkotási javaslatot fogad el, egyeztetnie kell az európai adatvédelmi biztossal – az irányelvek és más olyan intézkedések tervezeteire is vonatkozik, amelyeket nemzeti szinten kell alkalmazni vagy a nemzeti jogban kell végrehajtani. Ez olyan stratégiai feladat, amely lehetővé teszi az európai adatvédelmi biztos számára, hogy korai szakaszban megvizsgálhassa az adatvédelmi vonatkozásokat és megvitathassa az esetleges alternatívákat a „harmadik pillérbe” tartozó ügyekben is (büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés). Szintén fontos feladat az olyan, a tárgyra vonatkozó fejlemények figyelemmel kísérése, amelyek hatással lehetnek a személyes adatok védelmére. Az európai adatvédelmi biztos ilyen, *tanácsadó* tevékenységeit e jelentés 3. fejezete tárgyalja részletesebben.

Hasonló természetű feladat a nemzeti felügyelő hatóságokkal és a „harmadik pillérbe” tartozó ellenőrző szervekkel való együttműködés. A 29-es munkacsoport tagjaként – amelynek célja a Bizottságnak nyújtott tanácsadás és a harmonizált politikák kialakítása – az európai adatvédelmi biztosnak lehetősége van az ezen a szinten történő együttműködésre. A „harmadik pillérbe” tartozó ellenőrző szervekkel való együttműködés lehetővé teszi, hogy az európai adatvédelmi biztos figyelemmel kísérhesse az ebben az összefüggésben zajló fejleményeket, és – függetlenül attól, hogy melyik „pillérbe” tartozik az adott kérdés – hozzájárulhasson a személyes adatok védelmével kapcsolatos összefüggőbb és következetesebb keret kialakításához. Ezzel az *együttműködési* tevékenységgel e jelentés 4. fejezete foglalkozik részletesebben.

B. melléklet

Kivonat a 45/2001/EK rendeletről

41. cikk – Az európai adatvédelmi biztos

1. Európai adatvédelmi biztos néven független ellenőrző hatóság jön létre.
2. A személyes adatok feldolgozása tekintetében az európai adatvédelmi biztos felelős annak biztosításáért, hogy a közösségi intézmények és szervek tiszteletben tartásuk a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait, különösen a magánélet tiszteletben tartásához való jogukat.

Az európai adatvédelmi biztos feladata, hogy a közösségi intézmény vagy szerv általi személyes adat-feldolgozással kapcsolatban figyelemmel kíséresse és biztosítsa az e rendelet és bármely más, a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak védelméről szóló közösségi jogi aktus rendelkezései alkalmazását, valamint a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos minden ügyben tanácsokkal lássa el a közösségi intézményeket és szerveket, valamint az érintetteket. A fent említett célok végrehajtása céljából az európai adatvédelmi biztos a 46. cikkben előírt feladatokat végzi, és a 47. cikkben ráruházott hatáskört gyakorolja.

46. cikk – Feladatkör

Az európai adatvédelmi biztos:

- a) meghallgatja és kivizsgálja a panaszokat, és ésszerű időn belül értesíti az érintettet a vizsgálat eredményéről;
- b) saját kezdeményezésére vagy panasz alapján vizsgálatokat végez, és ésszerű időn belül értesíti az érintettet azok eredményéről;
- c) figyelemmel kíséri és biztosítja e rendelet és bármely más, a természetes személyek védelmére vonatkozó közösségi jogi aktus rendelkezéseinek alkalmazását a személyes adatok közösségi intézmény vagy szerv általi feldolgozásával kapcsolatban, kivéve ez

- utóbbiak közül az Európai Közösségek Bíróságát, amennyiben bírósági minőségében jár el;
- d) saját kezdeményezése alapján vagy konzultáció keretében tanácsokkal lát el minden közösségi intézményt és szervet a személyes adatok feldolgozására vonatkozó valamennyi kérdésben, különösen azt megelőzően, hogy ezek az intézmények és szervek az alapvető jogoknak és szabadságoknak a személyes adat-feldolgozás tekintetében történő védelmére vonatkozó belső szabályokat határozzanak meg;
 - e) figyelemmel kíséri a tárgyra vonatkozó fejleményeket – különösen az információtechnológia és hírközlési technológia fejlődését –, amennyiben azok hatással vannak a személyes adatok védelmére;
 - f) i) együttműködik a 95/46/EK irányelv 28. cikkében említett nemzeti felügyelő hatóságokkal az említett irányelv hatálya alá tartozó országokban olyan mértékben, amilyen mértékben erre e hatóságoknak saját feladatkörük ellátásához szükségük van, különösen a hasznos információk cseréje útján, az ilyen hatóság vagy szerv megkeresése útján, vagy az ilyen hatóságtól vagy szervtől érkező megkeresésre adott válasz útján;
ii) együttműködik továbbá az Európai Unióról szóló szerződés VI. címe alapján létrehozott adatvédelmi ellenőrző szervekkel különösen abból a célból, hogy javítsa az egységességet azon szabályok és eljárások alkalmazása terén, amelyek érvényesülésének biztosítása e szervek feladata;
 - g) részt vesz a 95/46/EK irányelv 29. cikke által létrehozott, a személyes adat-feldolgozás vonatkozásában az egyének védelmével foglalkozó munkacsoport tevékenységében;
 - h) meghatározza, indokolja és nyilvánosságra hozza a 10. cikk (2) bekezdésének b) pontjában, (4), (5) és (6) bekezdésében, a 12. cikk (2) bekezdésében, a 19. cikkben és a 37. cikk (2) bekezdésében említett mentességeket, biztosítókat, engedélyeket és feltételeket;

- i) nyilvántartást vezet azokról az adatfeldolgozási műveletekről, amelyekről a 27. cikk (2) bekezdése alapján értesítették, és amelyeknek a 27. cikk (5) bekezdése alapján nyilvántartásba vételére sor került, valamint hozzáférést biztosít az adatvédelmi tisztviselők által a 26. cikk szerint vezetett nyilvántartásokhoz;
- j) előzetesen ellenőrzi azt az adatfeldolgozást, amelyről értesítették;
- k) megállapítja saját eljárási szabályzatát.

47. cikk – Hatáskör

(1) Az európai adatvédelmi biztos:

- a) Az európai adatvédelmi biztos;
- b) a személyesadat-feldolgozást szabályozó rendelkezések állítólagos megsértése esetén az ügyet az adatkezelő elé utalhatja, és szükség esetén javaslatot tehet a rendelkezés megsértésének orvoslására és az érintettek védelmének javítására;
- c) elrendelheti az adatokkal kapcsolatos jogok gyakorlására vonatkozó kérelmek teljesítését abban az esetben, ha a kérelmeket a 13–19. cikk megsértésével utasították el;
- d) figyelmeztetheti vagy elmarasztalhatja az adatkezelőt;

- e) elrendelheti bármely adat helyesbítését, zárolását, törlését vagy megsemmisítését, amennyiben annak feldolgozása a személyes adatok feldolgozására vonatkozó rendelkezések megsértésével történt, és elrendelheti azon harmadik személyek értesítését az ilyen intézkedésről, akikkel az adatot közölték;
- f) elrendelheti az adatfeldolgozás átmeneti vagy végleges tilalmát;
- g) az ügyet az érintett közösségi intézmény vagy szerv, illetve szükség esetén az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság elé utalhatja;
- h) az ügyet a Szerződésben meghatározott feltételek szerint az Európai Közösségek Bírósága elé utalhatja;
- i) beavatkozásként járhat el az Európai Közösségek Bírósága elé terjesztett ügyekben.

(2) Az európai adatvédelmi biztos hatáskörrel rendelkezik arra, hogy:

- a) valamely adatkezelőtől, illetve közösségi intézménytől vagy szervtől valamennyi személyes adatba és a vizsgálódásaihoz szükséges bármely információba betekintést nyerjen;
- b) bármely olyan helyiségbe belépjen, ahol valamely adatkezelő, illetve közösségi intézmény vagy szerv végzi tevékenységét, amennyiben ésszerűen feltételezhető, hogy az adott helyiségben valamely, e rendelet hatálya alá tartozó tevékenység zajlik.

C. melléklet

Rövidítések jegyzéke

ADS	jóváhagyott célország státusz
ALDE	Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért (EP-képviselőcsoport)
API	előzetes utasinformáció
CdT	Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja
CLP	közösségi úti okmány
RB	Régiók Bizottsága
CPVO	Közösségi Fajtaoltalmi Hivatal
DG JLS	Igazságügy, Szabadság és Biztonság Főigazgatóság
DPC	adatvédelmi koordinátor
DG ADMIN	Személyzeti és Igazgatási Főigazgatóság
DG EAC	Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság
DG EMPL	Foglalkoztatási, Szociális Ügyi és Esélyegyenlőségi Főigazgatóság
DG INFSO	Információs Társadalom és Média Főigazgatóság
DPA	adatvédelmi hatóság
DPC	adatvédelmi koordinátor (csak az Európai Bizottságnál)
DPO	adatvédelmi tisztviselő
EAS	Európai Közigazgatási Iskola
EK	Európai Közösségek
EKB	Európai Központi Bank
EB	Európai Bíróság
EGSZB	Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
EFSA	Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság
EBB	Európai Beruházási Bank
EMPL	az Európai Parlament Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Bizottsága
ECHR	Európai egyezmény az emberi jogokról
EMEA	Európai Gyógyszerügynökség
EMCDDA	A Kábítószer és a Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja
EP	Európai Parlament
ESZFH	Európai Személyzeti Felvételi Hivatal
ETF	Európai Képzési Alapítvány
EU	Európai Unió
EUMC	A Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja
EWS	korai előrejelzési rendszer
FP7	a 7. kutatási keretprogram
IAS	Belső Ellenőrzési Szolgálat
LIBE	az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága
OHIM	Belső Piaci Harmonizációs Hivatal
OLAF	Európai Csalás Elleni Hivatal
PMO	az Európai Bizottság Elszámolási Hivatala
PNR	utasnyilvántartás
K+F	kutatás és fejlesztés
RFID	rádiófrekvenciás azonosítás
SIS	Schengeni Információs Rendszer
SWIFT	Nemzetközi Bankközi Pénzügyi Telekommunikációs Társaság
„harmadik pillér”	büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés
VIS	vízuminformációs rendszer

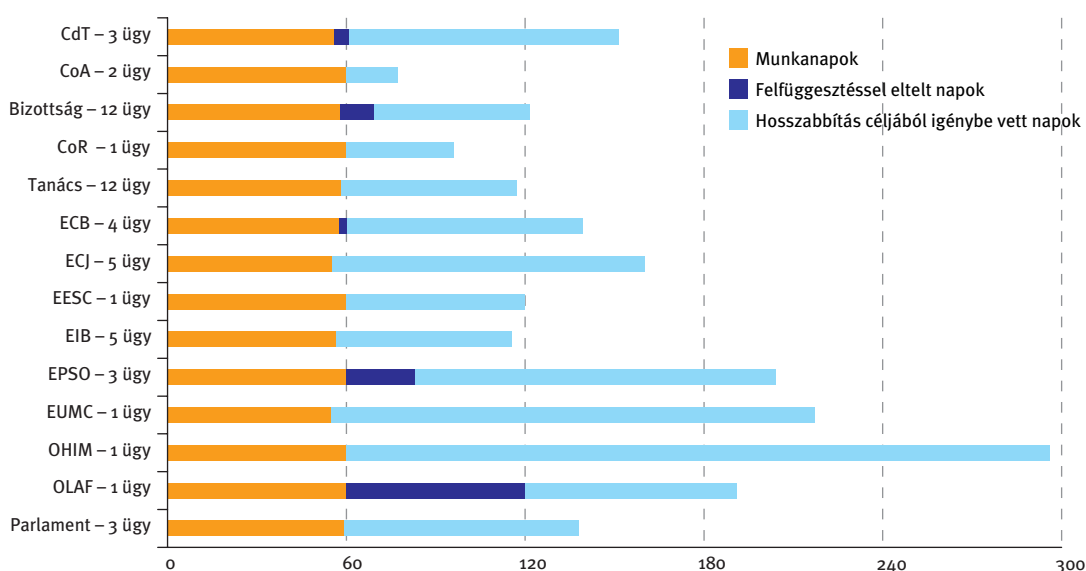
D. melléklet

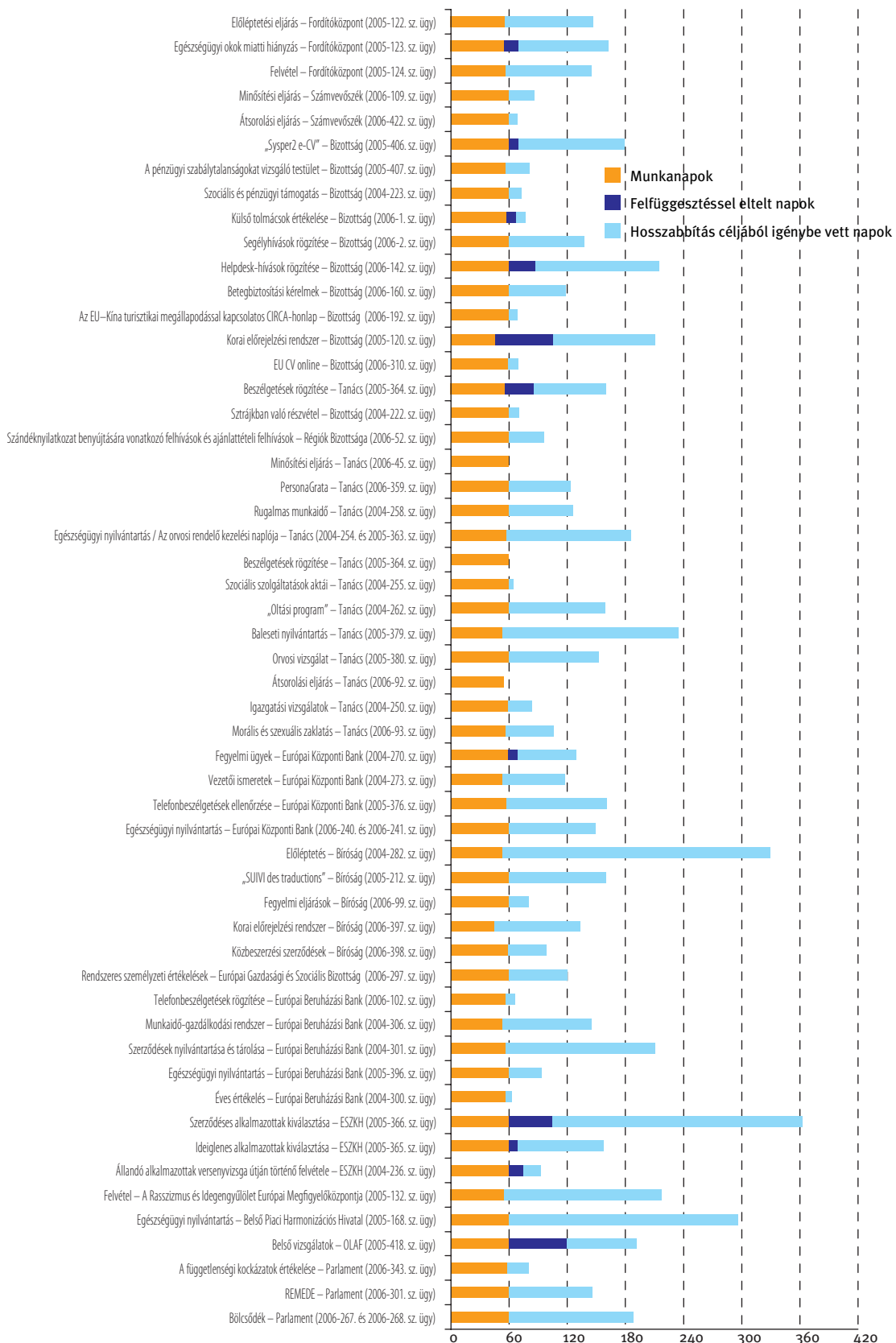
Az adatvédelmi tisztviselők jegyzéke

Szervezet	Név	E-Mail
Európai Parlament	Jonathan STEELE	dg5data-protection@europarl.europa.eu
Az Európai Unió Tanácsa	Pierre VERNHES	data.protection@consilium.europa.eu
Európai Bizottság	Philippe RENAUDIÈRE	data-protection-officer@ec.europa.eu
Az Európai Közösségek Bírósága	Marc SCHAUSS	dataprotectionofficer@curia.europa.eu
Európai Számvevőszék	Jan KILB	data-protection@eca.europa.eu
Európai Gazdasági és Szociális Bizottság	<i>kinevezésre vár</i>	
Régiók Bizottsága	Maria ARSENE	data.protection@cor.europa.eu
Európai Beruházási Bank	Jean-Philippe MINNAERT	dataprotectionofficer@eib.org
Európai Ombudsman	Loïc JULIEN	dpo-euro-ombudsman@europarl.europa.eu
Európai Adatvédelmi Biztos	Giuseppina LAURITANO	giuseppina.lauritano@edps.europa.eu
Európai Központi Bank	Martin BENISCH	dpo@ecb.int
Európai Csalás Elleni Hivatal	Laraine LAUDATI	Laraine.Laudati@ec.europa.eu
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja	Benoît VITALE	data-protection@cdt.europa.eu
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal	Luc DEJAIFFE	dataprotectionofficer@oami.europa.eu
A Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja	Jean-Marie ADJAHİ	Jean-Marie.Adjahi@eumc.europa.eu
Európai Gyógyszerügynökség	Vincenzo SALVATORE	data.protection@emea.europa.eu
Közösségi Növényfajta-hivatal	Martin EKVAD	ekvad@cpvo.europa.eu
Európai Képzési Alapítvány	Romuald DELLI PAOLI	dataprotectionofficer@etf.europa.eu
Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség	Andreas MITRAKAS	dataprotection@enisa.europa.eu
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért	Markus GRIMMEISEN	dataprotectionofficer@eurofound.europa.eu
A Kábítószer és a Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja	Arne TVEDT	arne.tvedt@emcdda.europa.eu
Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság	Claus REUNIS	DataProtectionOfficer@efsa.europa.eu
Európai Tengerbiztonsági Ügynökség	Joachim MENZE	joachim.menze@emsa.europa.eu
Európai Újjáépítési Ügynökség	Olli KALHA	olli.kalha@ear.europa.eu
Európai Szakképzés-fejlesztési Központ (CEDEFOP)	Spyros ANTONIOU	spyros.antoniou@cedefop.europa.eu
Oktatás, audiovizuális ügyek, kultúra	Hubert MONET	hubert.monet@ec.europa.eu

E. melléklet

Az előzetes ellenőrzések elvégzésére igénybe vett idő ügyenként és intézményenként

F. melléklet

Az előzetes ellenőrzésekről készített vélemények jegyzéke

Korai előrejelzési rendszer – Bíróság

2006. december 22-i vélemény a korai előrejelzési rendszerrel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-397. sz. ügy)

A kisegítő állományban lévő konferenciatolmácsok személyes adatai – Bizottság

2006. december 22-i vélemény a kisegítő állományban lévő konferenciatolmácsok személyi nyilvántartásban tárolt személyes adatainak kezelésével (a CORALIN központi adatbázis alkalmazásával) kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-364. sz. ügy)

Bölcshódék – Parlament

2006. december 8-i vélemény az „Egészségügyi nyilvántartás – Parlamenti bölcshóde” és az „Egészségügyi nyilvántartás – Magánbölcshódék” ügygel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-267. és 2006-268. sz. ügy)

Korai előrejelzési rendszer – Bizottság

2006. december 6-i vélemény a korai előrejelzési rendszerrel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-120. sz. ügy)

Közbeszerzési szerződések – Bíróság

2006. november 16-i vélemény a közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-398. sz. ügy)

REMEDE – Parlament

2006. november 14-i vélemény a „REMEDE” ügygel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-301. sz. ügy)

Szerződéses alkalmazottak kiválasztása – ESZFH

2006. november 14-i vélemény a szerződéses alkalmazottaknak az európai intézményekhez és adott esetben a közösségi szervekhez, hivatalokhoz vagy ügynökségekhez való felvétel céljából történő kiválasztásával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-366. sz. ügy)

PersonaGrata – Tanács

2006. november 13-i vélemény a „PersonaGrata” személyzeti igazgatási modullal kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-359. sz. ügy)

Helpdesk-hívások rögzítése – Bizottság

2006. október 23-i vélemény a helpdesk-hívások rögzítésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-142. sz. ügy)

Egészségügyi nyilvántartás – Európai Központi Bank

2006. október 20-i vélemény az EKB orvos-tanácsadója által kezelt egészségügyi nyilvántartással és az egészségügyi információknak a személyi aktában való rögzítésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-240. és 2006-241. sz. ügy)

Rendszeres személyzeti értékelések – Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

2006. október 19-i vélemény a tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak rendszeres értékelésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-297. sz. ügy)

Átsorolási eljárás – Számvevőszék

2006. október 10-i vélemény az átsorolási eljárással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-422. sz. ügy)

A függetlenségi kockázatok értékelése – Parlament

2006. szeptember 25-i vélemény a függetlenségi kockázatok értékelésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-343. sz. ügy)

Sztrájkban való részvétel – Bizottság

2006. szeptember 25-i vélemény a sztrájkban való részvétel általános adminisztratív kezelésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-222. sz. ügy)

EU CV online – Bizottság

2006. szeptember 14-i vélemény az EU CV online rendszerrel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-310. sz. ügy)

Betegbiztosítási kérelmek – Bizottság

2006. július 28-i vélemény a kisegítő állományban lévő konferenciatolmácsok betegbiztosítási kérelmeire vonatkozó eljárással és rendszerrel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-160. sz. ügy)

Baleseti nyilvántartás – Tanács

2006. július 25-i vélemény a baleseti nyilvántartással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-379. sz. ügy)

Szerződések nyilvántartása és tárolása – Európai Beruházási Bank

2006. július 14-i vélemény a bank és a külső tanácsadók közötti szerződések nyilvántartásával és tárolásával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-301. sz. ügy)

Az EU–Kína turisztikai megállapodással kapcsolatos CIRCA-honlap – Bizottság

2006. június 30-i vélemény az EU–Kína megállapodásban szereplő „jóváhagyott célország” státusszal kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-192. sz. ügy)

Munkaidő-gazdálkodási rendszer – Európai Beruházási Bank

2006. június 26-i vélemény a munkaidő-gazdálkodási rendszerrel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-306. sz. ügy)

Belső vizsgálatok – OLAF

2006. június 23-i vélemény az OLAF belső vizsgálataival kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-418. sz. ügy)

„Sysper2 e-CV” – Bizottság

2006. június 22-i vélemény a „Sysper2 e-CV” rendszerrel, a Bizottság humánerőforrás-adatbázisával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-406. sz. ügy)

Morális és szexuális zaklatás – Tanács

2006. június 9-i vélemény a Tanács Főtitkárságán a munkahelyi morális és szexuális zaklatással kapcsolatban bevezetendő belső szabállyal kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-93. sz. ügy)

Fegyelmi eljárások – Bíróság

2006. június 8-i vélemény a fegyelmi eljárások keretében folytatott adatfeldolgozással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-99. sz. ügy)

Egészségügyi nyilvántartás / Az orvosi rendelő kezelési naplója – Tanács

2006. május 29-i vélemény az egészségügyi nyilvántartással és az orvosi rendelőben vezetett kezelési naplóval kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-254. és 2005-363. sz. ügy)

Minősítési eljárás – Számvevőszék

2006. május 29-i vélemény a minősítési eljárással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-109. sz. ügy)

Segélyhívások rögzítése – Bizottság

2006. május 22-i vélemény a segélyhívásokra és a biztonsági szolgálat hívására fenntartott brüsszeli számra (88888) érkező hívások rögzítésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-2. sz. ügy)

Igazgatási vizsgálatok – Tanács

2004. május 16-i vélemény a Tanács Főtitkárságán belül az igazgatási vizsgálatok lefolytatásáról és eljárásairól, valamint a fegyelmi tanácsról szóló határozattal kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-250. sz. ügy)

Telefonbeszélgetések rögzítése – Európai Beruházási Bank

2006. május 8-i vélemény a kereskedési termekben folytatott telefonbeszélgetések rögzítésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-102. sz. ügy)

„Oltási program” – Tanács

2006. május 5-i vélemény az „oltási programmal” kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-262. sz. ügy)

Telefonbeszélgetések ellenőrzése – Európai Központi Bank

2006. május 5-i vélemény a „DG-M” és a „DG-P” Főigazgatóságon folytatott telefonbeszélgetések rögzítésével, tárolásával és meghallgatásával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-376. sz. ügy)

Orvosi vizsgálat – Tanács

2006. május 4-i vélemény a nem az intézménynél dolgozók orvosi vizsgálatainak nyilvántartásával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-380. sz. ügy)

Szándéknyilatkozat benyújtására vonatkozó felhívások és ajánlattételi felhívások – Régiók Bizottsága

2006. május 3-i vélemény a szándéknyilatkozat benyújtására vonatkozó felhívások és az ajánlattételi felhívások eljárásaival kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-52. sz. ügy)

Ideiglenes alkalmazottak kiválasztása – ESZFH

2006. május 2-i vélemény az ideiglenes alkalmazottaknak az európai intézményekhez és adott esetben a közösségi szervekhez, hivatalokhoz vagy ügynökségekhez való felvétel céljából történő kiválasztásával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-365. sz. ügy)

Egészségügyi nyilvántartás – Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

2006. április 28-i vélemény az egészségügyi nyilvántartással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-168. sz. ügy)

Egészségügyi okok miatti hiányzás – Fordítóközpont

2006. április 21-i vélemény az egészségügyi ok miatti hiányzások feldolgozásával és az orvosi igazolások megőrzésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-123. sz. ügy)

Átsorolási eljárás – Tanács

2006. április 18-i vélemény az átsorolási eljárással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-92. sz. ügy)

Felvétel – Fordítóközpont

2006. április 10-i vélemény a személyzeti felvételi kiválasztási eljárással (CdT-Da-5) kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-124. sz. ügy)

Előléptetési eljárás – Fordítóközpont

2006. április 7-i vélemény az előléptetési eljárással (CdT-Da-3) kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-122. sz. ügy)

Előléptetés – Bíróság

2006. április 7-i vélemény az előléptetési pontszámokkal, jelölésekkel és az előléptetésekkel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-282. sz. ügy)

Minősítési eljárás – Tanács

2006. március 23-i vélemény a minősítési eljárással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-45. sz. ügy)

Külső tolmácsok értékelése – Bizottság

2006. március 21-i vélemény a „SERIF” rendszerrel („Système d’Enregistrement de Rapports sur les Interprètes Freelance” – a külső tolmácsokról készített értékelő jelentések nyilvántartási rendszere) kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2006-1. sz. ügy)

Egészségügyi nyilvántartás – Európai Beruházási Bank

2006. március 17-i vélemény az egészségügyi nyilvántartással és a szolgáltatások irányításával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-396. sz. ügy)

A pénzügyi szabálytalanságokat vizsgáló testület – Bizottság

2006. március 15-i vélemény az Európai Bizottságnál előforduló pénzügyi szabálytalanságok fennállásának és lehetséges következményeinek a pénzügyi szabálytalanságokat vizsgáló testület általi megállapításával kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-407. sz. ügy)

Szociális és pénzügyi támogatás – Bizottság

2006. március 13-i vélemény a szociális és pénzügyi támogatással kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-223. sz. ügy)

Fegyelmi ügyek – Európai Központi Bank

2006. március 8-i vélemény a fegyelmi ügyekkel (ideértve az ezekhez kapcsolódó panaszok és sérelmek igazgatási felülvizsgálatát, valamint az ombudsman és a Bíróság előtti ügyeket is) kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-270. sz. ügy)

Vezetői ismeretek – Európai Központi Bank

2006. március 7-i vélemény a vezetői ismeretek értékelésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-273. sz. ügy)

Állandó alkalmazottak versenyvizsga útján történő felvétele – ESZFH

2006. február 24-i vélemény az állandó alkalmazottaknak az európai intézményekhez és a közösségi szervekhez, hivatalokhoz vagy ügynökségekhez versenyvizsga útján történő felvételével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-236. sz. ügy)

Éves értékelés – Európai Beruházási Bank

2006. február 17-i vélemény az éves teljesítményértékeléssel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-300. sz. ügy)

Szociális szolgáltatások aktái – Tanács

2006. február 6-i vélemény a szociális szolgáltatások aktáival kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-255. sz. ügy)

Felvétel – A Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja

2006. február 1-jei vélemény a munkaerő-felvételhez kapcsolódó adatfeldolgozási műveletekkel kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-132. sz. ügy)

Beszélgetések rögzítése – Tanács

2006. január 23-i vélemény a Biztonsági Központ telefonvonalain, a házi telefonvonalakon és a Tanács Főtitkárságának biztonsági, védelmi, illetve orvosi szolgálata által használt rádiókon folytatott beszélgetések rögzítésével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-364. sz. ügy)

Rugalmas munkaidő – Tanács

2006. január 19-i vélemény a rugalmas munkaidő rendszerével kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2004-258. sz. ügy)

„SUIVI des traductions” – Bíróság

2006. január 13-i vélemény a „SUIVI des traductions” adatbázissal kapcsolatos előzetes ellenőrzésre vonatkozó értesítésről (2005-212. sz. ügy)

G. melléklet

A jogalkotási javaslatokról szóló vélemények jegyzéke

Költségvetési rendelet

2006. december 12-i vélemény az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet módosításáról szóló javaslatról, valamint annak végrehajtási szabályai módosításáról szóló javaslatról (COM(2006) 213 végleges és SEC(2006) 866 végleges)

Adatvédelem a harmadik pillérben

2006. november 29-i második vélemény a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló tanácsi kerethatározati javaslatról

Kölcsönös igazgatási segítségnyújtás

2006. november 13-i vélemény az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek a csalással és bármely más jogellenes tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló módosított javaslatról

Közös Konzuli Utasítások

2006. október 27-i vélemény a diplomáciai és konzuli képviseletek számára kibocsátott, a vízumokra vonatkozó Közös Konzuli Utasításnak a biometrikus adatok bevezetésével, valamint a vízumkérelmek fogadása és feldolgozása megszervezésének rendelkezéseivel kapcsolatos módosításáról szóló rendeletre irányuló javaslatról (COM (2006) 269 végleges), HL C 321., 2006.12.29., 38. o.

Az OLAF által végzett vizsgálatok

2006. október 27-i vélemény az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 1073/1999/EK rendelet módosításáról szóló rendeletre vonatkozó javaslatról

Tartózkodási engedélyek

2006. október 16-i vélemény a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 1030/2002/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre vonatkozó módosított javaslatról, HL C 320., 2006.12.28., 21. o.

Közösségi úti okmány

2006. október 13-i vélemény az intézmények tagjai és alkalmazottai részére kiállított úti okmány formájának megállapításáról szóló tanácsi rendelettervezetről, HL C 313., 2006.12.20., 36. o.

Bűnügyi nyilvántartások

2006. május 29-i vélemény a bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló tanácsi kerethatározati javaslatról (COM(2005) 690 végleges), HL C 313., 2006.12.20., 26. o.

Tartási kötelezettségek

2006. május 15-i vélemény a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2005) 649 végleges), HL C 242., 2006.10.7., 20. o.

A hozzáférhetőség elve alapján végzett információcsere

2006. február 28-i vélemény a hozzáférhetőség elve alapján történő információcseréről szóló tanácsi kerethatározati javaslatról (COM(2005) 490 végleges), HL C 116., 2006.5.17., 8. o.

A belső biztonságért felelős hatóságok hozzáférése a VIS-hez

2006. január 20-i vélemény a vízuminformációs rendszerhez (VIS) a tagállamok belső biztonságért felelős hatóságai, valamint az Europol számára a terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében, konzultációs céllal történő hozzáférésről szóló tanácsi határozati javaslatról (COM (2005) 600 végleges), HL C 97., 2006.4.25., 6. o.

H. melléklet

Az Európai Adatvédelmi Biztos titkárságának összetétele

Az európai adatvédelmi biztos és a helyettes biztos közvetlen irányítása alá tartozó részlegek

- **Felügyelet**

Sophie LOUVEAUX
tisztviselő/jogtanácsos

Delphine HAROU (*)
felügyeleti asszisztens

Rosa BARCELÓ
tisztviselő/jogtanácsos

Xanthi KAPSOSIDERI
felügyeleti asszisztens

Zsuzsanna BELÉNYESSY
tisztviselő/jogtanácsos

Sylvie LONGRÉE
felügyeleti asszisztens

Éva DIMOVNÉ KERESZTES
tisztviselő/jogtanácsos

Kim Thien LÊ
titkársági asszisztens

Maria Veronica PEREZ ASINARI
tisztviselő/jogtanácsos

Jan DOBRUCKI
gyakornok (2006. március–június)

Endre SZABÓ
nemzeti szakértő/jogtanácsos

Máté SZABÓ
gyakornok (2006. március–június)

Stephen McCARTNEY
nemzeti szakértő/jogtanácsos

- **Szakpolitika és tájékoztatás**

Hielke HIJMANS
tisztviselő/jogtanácsos

Per SJÖNELL (*)
tisztviselő / sajtófelelős

Laurent BESLAY
tisztviselő/informatikai szakértő

Martine BLONDEAU (*)
dokumentációs asszisztens

Bénédicte HAVELANGE
tisztviselő/jogtanácsos

Andrea BEACH
titkársági asszisztens

Alfonso SCIROCCO
tisztviselő/jogtanácsos

Theodora TOUTZIARAKI
gyakornok (2006. október–2007. február)

Michaël VANFLETEREN
tisztviselő/jogtanácsos

(*) Információs csoport.

Személyzeti/költségvetési/igazgatási egység

Monique LEENS-FERRANDO
egységvezető

Giuseppina LAURITANO
*tisztviselő/jogszabályi kérdések
ellenőrzési és adatvédelmi tisztviselő*

Vittorio MASTROJENI
humán erőforrás-asszisztens

Anne LEVÉCQUE
humán erőforrás-asszisztens

Anne-Françoise REINDERS
humán erőforrás-asszisztens

Raja ROY
pénzügyi-számviteli asszisztens

Valérie LEAU
számviteli asszisztens

Stéphane RENAUDIN
gyakornok (2006. október–2007. február)

I. melléklet

Az igazgatási megállapodások és határozatok jegyzéke

Az Európai Parlament főtítkára, a Tanács főtítkára és a Bizottság főtítkára, valamint az európai adatvédelmi biztos által aláírt **igazgatási együttműködési megállapodás** meghosszabbítása.

Az európai adatvédelmi biztos által más intézményekkel aláírt szolgálati megállapodások jegyzéke

- A Bizottsággal (az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság, az ADMIN DG és az EMPL DG gyakornoki irodájával) kötött szolgálati megállapodások
- A Tanáccsal kötött szolgálati megállapodás
- Az Európai Közigazgatási Iskolával kötött szolgálati megállapodás
- Az európai adatvédelmi biztos és az Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) közötti igazgatási megállapodás
- Megállapodás az intézményközi nyelvtanfolyamok költségeinek összehangolásáról

Az európai adatvédelmi biztos által elfogadott határozatok jegyzéke

Az európai adatvédelmi biztos 2005. január 12-i határozata a családi támogatásokra vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. május 27-i határozata a gyakornoki programra vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. június 15-i határozata a részmunkaidőre vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. június 15-i határozata a szabadságra vonatkozó végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. június 15-i határozata a kinevezéskor vagy a szolgálatba lépéskor a fizetési fokozat meghatározására alkalmazandó kritériumokra vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. június 15-i határozata a túlóra szabadidőben való ellentételezésének lehetősége mellett a rugalmas munkaidő bevezetéséről

Az európai adatvédelmi biztos 2005. június 15-i határozata az Európai Közösségek tisztviselőinek baleseti és foglalkozási megbetegedési kockázatok elleni biztosítására vonatkozó közös szabályok elfogadásáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. július 1-jei határozata a családi okokkal indokolt szabadságra vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. július 15-i határozata az Európai Közösségek tisztviselőinek betegbiztosítására vonatkozó közös szabályok elfogadásáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. július 25-i határozata az Európai Közösségek tisztviselőinek személyes okokkal indokolt szabadságára, illetve az Európai Közösségek ideiglenes és szerződéses alkalmazottainak fizetés nélküli szabadságára vonatkozó végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. július 25-i határozata a külső tevékenységekről és a hivatali időkről

Az európai adatvédelmi biztos 2005. október 26-i határozata a külön határozattal megítélhető háztartási támogatásra vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. október 26-i határozata a származási hely meghatározására vonatkozó általános végrehajtási rendelkezések megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. november 7-i határozata az európai adatvédelmi biztos egyedi belső ellenőrzési eljárásainak megállapításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2005. november 10-i határozata a nemzeti szakértőknek az európai adatvédelmi biztoshoz történő kirendelésére vonatkozó szabályok megállapításáról

2006. január 16-i határozat az Európai Közösségek tisztviselőinek baleseti és foglalkozási megbetegedési kockázatok elleni biztosítására vonatkozó közös szabályok elfogadásáról szóló 2005. június 22-i határozat módosításáról

2006. január 16-i határozat az Európai Közösségek tisztviselőinek betegbiztosítására vonatkozó közös szabályok elfogadásáról szóló 2005. július 15-i határozat módosításáról

Az európai adatvédelmi biztos 2006. január 26-i határozata a fogyatékossgal élő, illetve súlyos vagy elhúzódó betegségben szenvedő túlélő házastárs nyugdíját kiegészítő pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó eljárás szabályainak elfogadásáról

Az európai adatvédelmi biztos 2006. február 8-i határozata az Európai Adatvédelmi Biztos Hivatala személyzeti bizottságának létrehozásáról

Az európai adatvédelmi biztos 2006. szeptember 9-i határozata a személyzeti szabályzat 45. cikke (2) bekezdésének alkalmazására vonatkozó eljárás szabályainak elfogadásáról

Európai Adatvédelmi Biztos

Éves jelentés 2006

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala

2007 – 92 oldal – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-20-6

